בס"ד / שנה ז' / פרשת ויצא / נומער 335

כּוֹס שֵׂכֶל

א שבת טיש ביים ראש ישיבה שליט"א

שייערס שול-טעגט גייט אריין אין היסטאריע
גרשון קרעמער

עס כאפט זיי א שרעק
אהרן קליטניק

פלעי גרופ דורך תפילה
אלחנן זיבערמאן

איך קום פון א ברסלב'ע שטוב
בריוו פון ראש ישיבה שליט"א

וואוינען אין בויבעריק
משה ארי' שניצלער

גוט שבת איך בעדפארד | כאפ נישט קיין הייסע לאקשן | שבת קען מען אלעס עסן | געלט, גענלט, געלט | א AI תורה | שכיתא בגלותא | דער שטן האט א גוטע שמעק. **גוט שבת**

ברסלב'ע ברודער שמועס גרייכט נומער

200

ערשטע שמחת התתונה פון א תושב לעיק פראנט פלאריד'ע אין בית המדרש היכל הקודש וויליאמסבורג

03	מעשה פון תפילה
04	עירנו
06	היכל הקודש נייעס
10	אידישע נייעס
12	בריוו פון ר"י שליט"א
14	פנינים
17	לעבנסגעשיכטע
18	שבת טיש
22	פשרה'טאז
24	מעשה פון א צדיק
26	געדאנקען
28	געשעענישן

בס"ד

פרשת
ויצא
תשפ"ז

נומער
334
שנה ז'

רעדאקטאר: אברהם הערש וועבערמאן, **רעדאקציע:** אברהם יצחק אייזנער, אברהם משה הכהן שטראססער, אהרן קליטניק, מ. מאנן, גרשון קרעמער, יואל וועבערמאן, יואל שניצלער, יודא לייב וויס, ישראל דוד העסקעס, משה אדי' שניטצלער, משה ראזענבערג, ישראל קרויס.

בלעטל

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Editor@bletelmagazine.com

צו באקומען אויף פאסט:
718.387.2691
subscribe@bletelmagazine.com

אויף אימעיל:
Chizikyomi@rabbiroth.org
Bletelmagazine.com
Breslevcenter.com
Gilyoines.com
ארץ ישראל: 053.315.6938

אפשר לקבל בלעטל בחינם אויך אין ארץ ישראל, וואס מען וויל נאר שיקן אן אימעיל

מעשיות פון תפילה

אלחנן זויבערמאן

צפת

עס איז אריבער אויף אונז א לאנגע יאר מיט אסאך חסדים און גוטע זאכן וואס דער אייבערשטער האט אונז געשאנקן, פון די אנדערע זייט איז עס געווען א יאר פול מיט איבערגייאכטס איינס נאכן צווייטן. און פונקט ווען איך האב שוין געמיינט אז מ'האט שוין אלעס דורכגעמאכט, איז פלוצלינג צוגעקומען נאך א פראבלעם.

ביי אונז אינדערהיים ארבעטן ביידע עלטערן נישט, און צוליב דעם קענען מיר נישט באקומען קיין שום הנחה אויפן פרייז פונעם פלעי־גרופ. איך האב זיך געקראצט דעם קאפ, ביז איך האב זיך דערוואוסט אז עס איז יא דא א וועג ארויס, נאר מען דארף זיי גוט נאכלויפן.

אזוי האב איך טאקע געטון. איך האב אריינגעגעבן א בקשה און איך האב געווארט. ביז עס איז אנגעקומען די תשובה: "ניין". איך קען נישט באקומען קיין הנחה. דאס מיינט, אז יעדן חודש וועט עס מיר קאסטן 3,700 שקל, אנשטאט בלויז 1,100.

איך בין געבליבן שטיין. ווי אזוי קען א מענטש דאס צאלן?

אבער איך האב געוואוסט וואס מען טוט אין אזא מצב: מען דאווענט צום באשעפער, מען בעט דעם אייבערשטן און ער וועט זיכער אונז העלפן.

נאך אפאר טעג איז געקומען אן ענטפער פון זיי אז יא, איך קען באקומען די הנחה, אויך אויף שנת תשפ"ו!!! ממש א נס גדול.

און דאס איז נישט געקומען דורך נאכלויפן און נישט דורך קיין פראטעקציע, נאר בלויז מיט תפילות.

אשר ראנד

קרית ברסלב

שכח היליגער באשעפער פאר אזא שיינע מעשה פון תפילה!

שוין צוויי יאר בעט איך דעם אייבערשטן אז איך זאל קענען באקומען פוד סטעמפס פון דער שטאט, וואס העלפט ארויס איינקויפן עסן אין שטוב פאר די ווייב און קינדער.

נאך אסאך, אסאך תפילות האט דער אייבערשטער געהאלפן, און איך בין געווארן אפראווד צו באקומען פוד סטעמפס.

שכח היליגער באשעפער!

א מלמד מומחה

ניו יארק

איך האב געוואלט אנהייבן א נייעם אופן פון לערנען מיט די קינדער אין חדר, און איך האב זייער שטארק געבעטן דעם אייבערשטן אז עס זאל ארבעטן.

נאך איידער איך בין אריינגעגאנגען אין קלאס, בין איך געשטאנען ביי דער טיר ביי דער מזוזה און געזאגט: "באשעפער, איך זאג צו א מעשה פון תפילה."

צום סוף האט עס ברוך השם זייער גוט געארבעט, און די קינדער האבן זייער פלייסיג געלערנט.

שכח אייבערשטער!

מידות

הנהלה מיטינג

פארגאנגענעם דינסטאג פרשת תולדות איז פארגעקומען א הנהלה מיטינג אינאיינעם מיטן ראש ישיבה שליט"א. צווישן די זאכן איז מען איבערגעגאנגען די פארשידענע אפציעס וואס מען קען טון אז די שטאט זאל נישט פארמאכן די גרויסע שול אויף האשקי.

לויט ווי עס האלט יעצט, איז פארגעקומען א זיצונג צווישן דעם אינספעקטאר און די חברי הנהלה, וואו ער האט קלארגעשטעלט אז ער וועט בשום אופן נישט געבן קיין "סערטיפיקעט אף אקיופענסי" (C of O). ער פארלאנגט אז מען זאל גיין צום "פלענינג באורד", וואס דאס איז א פארשלעפטע פראצעדור.

עס בלייבט איבער אז אנשי שלומינו זאלן מתפלל זיין אז מען זאל קענען ווייטער לערנען און דאווענען אומגעשטערט אינעם שיינעם גרויסן בית המדרש.

אויך איז מען איבערגעגאנגען די פלענער פארן חתונה זאל אין שטעטל. מען האט ארויפגעבערענגט פארשידענע אפציעס וויאזוי אויסצושטעלן דעם בנין התלמוד תורה אויף טשעסנאט סטריט, כדי עס זאל זיין אויפן מערסטן באקוועמען אופן סיי פאר די מענער און סיי פאר די פרויען.

מען האט באשלאסן אז מען וועט קודם מאכן א פונקטליכע פלאן וויפיל יעדע אפציע וועט קאסטן, און דערנאך וועט מען באשטעטיגן וועלכן וועג צו נעמען.

בית החיים

כאטש די ארבעט אוועקצושטעלן א בית החיים אינעם שטעטל שלעפט זיך שוין א לאנגע צייט, שלאפט אבער נישט די הנהלה און מען ארבעט אומאויפהערליך אויף פארשידענע אפציעס וואו מען זאל קענען עפענען דעם בית החיים.

איינע פון די אפציעס איז געווען א לאט וואס די קהילה פארמאגט אינעם ווילידזש, און חבר הנהלה מו"ה העניך אינדיג הי"ו האט געארבעט אראפצובערענגען דעם מומחה לעניני בתי חיים, הרב חיים שלמה ווינשטאק שליט"א, וועלכער איז שוין עטליכע מאל אראפגעקומען באטראכטן פארשידענע שטחים וואס קענען מעגליך זיין געאייגנט דערפאר.

דעם זונטאג פרשת ויצא איז ער נאכאמאל אראפגעקומען, און נאכן איבערקוקן דעם שטח האט ער געזאגט אז הגם מען קען עס טעכניש מאכן ארבעטן, וועט עס אבער קאסטן פיל געלט און עס איז נישט קיין "לכתחילה".

פארשטייט זיך אז די אפציע איז תיכף אראפ פון טיש, און מען איז צוריקגעגאנגען ארבעטן אויף די אנדערע מעגליכקייטן וואס ליגן יעצט אויפן טיש.

שוין דא צו
באקומען אין
פאמיליע
סייז!

טשיקן קאטלעט

גראונד טשיקן

דעליווערי איז מאנטאג
דינסטאג מיטוואך און
דאנערשטאג.

**ארדערס ביז 2:00 וועלן
מיר דעליווערן דעם
זעלבן טאג.**

ארדערס נאך 2:00 וועלן ווערן דעליווערד דעם
קומענדיגן טאג צווישן 2:00 און 5:30. פרייטאג
און זונטאג איז נישט דא קיין דעליווערי.

FREE DELIVERY

צו באשטעלן ביטע רופט:

845.861.1003

BOTTOMS, DRUMSTICKS, CUTLETS, FAMILY PACK CUTLETS,
THIN CUTLETS, DARK CUTLETS, GROUND, FAMILY PACK
GROUND, DARK GROUND, NUGGETS, FINGERS, DARK STEW,
WINGS, BONES, GIZZARDS, LIVER, SALAMI, FRANKS

ברסלב פלייש

ועד הכשרות
קרית ברסלב

ב"ח משחיטה מהודרת
קרית ברסלב

KIRYAS BRESLEV POULTRY LIBERTY NY

היכל הקודש נייעס

ברסלב'ע ברודער שמועס גרייכט ב"ה נומער
200

ווי עס איז באקאנט פאר אלע אנשי שלומינו, ווערט יעדן איינציגן וואך ארויפגעשטעלט אויפ'ן האטליין 'קול ברסלב' א הערליכע שמועס מיט די באקאנטע 'ברסלב'ע ברידער', מו"ה יואל וועבערמאן הי"ו אינאיינעם מיט זיין ברודער מו"ה אברהם הערש וועבערמאן הי"ו.

דורכאויס די שמועסן גייט מען אדורך די נייעס פון אינערהאלב די קהילה, נייעס ארום די וועלט, און נאך פילע אינטערעסאנטע ענינים.

אפטמאל ברענגט מען ארויף פארשידענע אינגעלייט וואס טיילן מיט נייעס און איבערלעבענישן וואס זיי האבן מיטגעהאלטן ביי געוויסע מעמדים וכדומה, ווי אויך בחורי הישיבה וואס פארציילן איבער די וואך אין ישיבה.

יעצט פייערט מען פיר יאר זינט מ'האט אנגעהויבן די שמועסן, און מ'האט שוין בסייעתא דשמיא דערגרייכט די צוויי הונדערטסטע שמועס בלי עין הרע. דאס זענען צוויי הונדערט רייכע שמועסן, געפאקט מיט תוכן און גוטע אינפארמאציע, וואס אנשי שלומינו האבן שטארק הנאה דערפון יעדע איינציגע וואך.

במשך די אלע יארן זינט מ'האט אנגעהויבן מיט די שמועסן, זענען שוין פילע אנשי שלומינו ארויפגעקומען אויפ'ן ליין איבערצוגעבן אינטערעסאנטע נייעסלעך און קרישקעלעך.

אזוי אויך האט מען דורכאויס די יארן ארויפגעברענגט פילע בחורי הישיבה (וואס זענען שוין היינט אינגעלייט) וואס האבן שיין אראפגעמאלן וואס עס טוט זיך אפ אינערהאלב די ישיבה במשך די וואך, וואס עס קומט אלץ פאר דארט, שיחות וואס דער ראש ישיבה געבט איבער פאר די בחורים, און אזוי ווייטער.

א שטיק צייט צוריק פלעגט מען ארויפברענגען אונזער חשוב'ן חבר הנהלה מו"ה מנחם שטיינבערג הי"ו, וואס פלעגט איבערגעבן די נייעס פונעם קהילה.

שפעטער האט ער אליין געעפנט א באזונדערע קנעפל אויף 'קול ברסלב', וואו ער געבט איבער די נייעס יעדע וואך מיט א געוואלדיגע געשמאק, אינאיינעם מיט זיין שותף לדבר מצוה מו"ה שמעון עוזר גרינפעלד הי"ו.

אזוי אויך פלעגט אונזער חבר מו"ה יקותיאל פעלדמאן הי"ו איבערגעבן די וועלטליכע נייעס אויף דעם דאזיגן קנעפל, וואס דאס האט זיך אויך שפעטער אפגעטיילט צו א באזונדערע שמועס, וואו ער פארציילט די נייעס צוזאמען מיט מו"ה יואל טייטלבוים הי"ו.

אנשי שלומינו זענען באמת דאנקבאר פאר די צוויי חשוב'ע ברודער וואס טוען אזא געוואלדיגע ארבעט מדי שבוע בשבוע.

ווי אסאך זענען מעיד, האט דאס שוין גאר אסאך אויפגעטון

פאר זיי; מענטשן פארציילן דאס אליין, אז דייקא די פשוט'ע שמועסן האבן זיי צוגעברענגט צו מיטהאלטן און וועלן באלאנגען אינעם קהילה, און אזוי ווייטער.

געוויסע האבן אפילו געזאגט אז אנפאנג איז זיי געווען שווער צו הערן די דרשות פונעם ראש ישיבה שליט"א צוליב די התנגדות און אלעס ארום, און זיי האבן נאר געקענט הערן די דאזיגע שמועסן. אבער די שמועסן האבן זיי מיט די צייט געברענגט, אז זיי זאלן אויך קענען אנהייבן צו הערן די דרשות פון דער ראש ישיבה שליט"א.

יעצט אז מ'האלט ביי אזא צייט, איז פשוט דער ריכטיגער זמן צו דאנקען דעם אייבערשטן אז מ'איז אנגעקומען ביז אהער, און מ'בעט ווייטער פונעם אייבערשטן אז מ'זאל קענען גיין ווייטער און ווייטער, צו ברענגען גוטע, רייכע און תוכן'דיגע שמועסן פאר אנשי שלומינו.

ביי די געלעגנהייט איז א פאסיגע צייט צו לאזן וויסן פאר'ן עולם, אז מ'קען שטענדיג אריינשיקן הערות און הגהות וויאזוי מ'קען פארבעסערן די שמועסן מיט פרישע און גוטע געדאנקען, כדי מהנה צו זיין אלע חשוב'ע אנשי שלומינו דורך אריינרופן דעם ברסלב'ע ברודער נומער 845-379-1161.

שיחות אנשי שלומינו

אפדעיט פון אומאן: אלע שטאקן געגאסן, די ציגל אנגעקומען.

גאר גוטע נייעס קומט איצט אריין פון אומאן. די בוי-ארבעט אויפ'ן נייעם בנין פון קהילת היכל הקודש אין אומאן רוקט זיך פאראויס מיט'ן פולן שוואונג; ווי מ'זעט אויפ'ן בילד וואס איז אנגעקומען, האלט מען שוין ביי גיסן די טרעפ.

די ארבעט האט זיך אנגעהויבן בערך א יאר צוריק, און מיט א שטיק צייט צוריק האבן מיר באריכטעט אן אפדעיט אז מ'גרייט שוין אן די פרעימס פאר די קומענדיגע שטאקן. שפעטער האט מען מיטגעהאלטן ווי מ'גיסט שוין דעם פלאר פונעם פערטן שטאק, און אזוי, שטאפל נאך שטאפל, וועלן דער בנין ב"ה א מציאות פאר די אויגן.

היינט קענען מיר שוין מעלדן נאך א שריט פאראויס. לויט די לעצטע ידיעות פון די אחראים אויפ'ן פלאץ, האט מען ברוך השם שוין געגאסן דעם פלאר פונעם פערטן שטאק, אזוי אז אלע שטאקן פונעם בנין זענען שוין געגאסן; עס בלייבט איצט נאר איבער צו גיסן דעם דאך.

יעצט האלט מען ביי די ארבעט פון די טרעפ, און חוץ מזה בלייבן נאר איבער די וועגט. די ארבעט ביי די טרעפ גייט גאנץ פאמעליך, שטאפל נאך שטאפל, ווייל דאס פאדערט אסאך צייט און געדולד: מען דארף מעסטן און אויסשטעלן אלעס פונקטליך ווי עס דארף צו זיין, און דערנאך ווערט אלעס איבערגעקוקט זיכער צו מאכן אז אלעס איז ריכטיג און עס זאל זיין, מיט'ן אייבערשטנס הילף, גוט און שטארק. פאריגע וואך האט מען ב"ה געגאסן די טרעפ פונעם ערשטן שטאק ביזן צווייטן.

נאך א פרישע גוטע בשורה פון אומאן: די ציגל זענען שוין ב"ה אנגעקומען אויפ'ן שטח, אזוי אז מען קען שוין מיט'ן אייבערשטנ'ס הילף גיין ווייטער מיט'ן אויפבויען די דרויסענדיגע וועגט. יעדע ציגל וואס ווערט געלייגט רוקט אונז נענטער צום גרויסן מאמענט ווען אידן וועלן קענען איינשטיין אינעם נייעם בנין בצל הקודש פונעם הייליגן רבי'ן אויף ראש השנה.

לויטן יעצטיגן פלאן דארף דער בנין בעז"ה זיין אינגאנצן פארטיג ביזן סוף פון שנת תשפ"ז, און מען האפט בסייעתא דשמיא שוין צו קענען באנייען דעם ערשטן חלק פונעם נייעם בנין אויף ראש השנה תשפ"ח הבעל"ט.

היכל הקודש נייעס

היסטארישער "יום שכולו תורה" לטובת כולל היכל הקודש

היסטארישער "יום שכולו תורה", לטובת כולל היכל הקודש דעם זונטאג ויצא איז פארגעקומען גאר אן היסטארישער טאג, א "יום שכולו תורה", וועלכן די אלעמען באקאנטע כולל היכל הקודש פון קרית ברסלב ליבערטי, האט זיך אריבערגעצויגן פאר א טאג אינעם פראכפולן ארמון האטעל, אינאיינעם מיט די חשובע תומכי הכולל, בהשתתפות דעם ראש ישיבה שליט"א, מיט'ן ציל ארויסצואווייזן הכרת הטוב פאר די חשובע תומכים פונעם הייליגן כולל.

דער טאג האט זיך אנגעהויבן אינדערפרי מיט א שיעור פונעם ראש ישיבה שליט"א וואס האט פארגעלערנט א בלאט גמרא.

דערנאך האט מען זיך געשטעלט דאוונען שחרית, און דאן איז סערווירט געווארן א רייכע פרישטאג, מיט שיינע געשמאקע שמועסן מיט'ן ראש ישיבה שליט"א.

דער הויכפונקט פונעם טאג איז געווען ביים סדר הלימוד, וועלכן יעדער האט זיך אוועקגעזעצט לערנען אינאיינעם שלחן ערוך אורח חיים סימן רמ"ג, הלכות שכירות וקבלנות. דער חשובער דיין שליט"א, דער ראש הכולל, האט איינגעלייטעט דעם סדר מיט'ן אראפלייגן די יסודות פון די הלכות, מיט אקטועלע שאלות וואס זענען נוגע פאר בעלי בתים און ארבייטס אינגעלייט, און דערנאך האבן די תומכים דורכגעלערנט דעם סימן אינאיינעם מיט די כולל אינגעלייט.

דער ראש ישיבה שליט"א איז ארומגעגאנגען צווישן די חברותות, געפרעגט שאלות און אריינגעקאכט מיט א פייער במלחמתה של תורה, אויסגעאקערט אלע הלכות ביז'ן לעצטן דעטאל, פאר אומגעפער צוויי שעה, און דערנאך האט דער דיין שליט"א פארענדיגט מיט א שיעור כללי אויף די ענינים מיט הלכה למעשה, מען האט אויסגעשמועסט פארשידענע שאלות לעובדא ולמעשה.

צווישן אנדערע האט מען געזעדט אויב מען האט געמומען א פעינטער פאר א ליידיגע הויז צי מען דארף אים אוועקשיקן פאר שבת, אויב מען מעג פארדינגען א הויז פאר א גוי'אישע געשעפט וואס וועט זיין אפן אום שבת קודש, אויב איינער טרעפט זיך אין זיין קאר אינמיטן א הייוועי אום ערב שבת ביים זמן און ער קען נישט צוגיין צופוס צו א שטאט וואס טוט מען? און נאך אסאך שאלות וואס זענען נוגע פאר אסאך אידן מדי שבת בשבתו.

די חשובע תומכים האבן געשפירט אויף די אייגענע הויט וואס עס מיינט צו זיין א כולל אינגערמאן, געזען פונדערנאנט ווי די כולל אינגעלייט זענען אויסגעקאכט און באהאוונט אין שלחן ערוך הלכה למעשה, ווי זיי נוצן אויס די צייט צו שטייגן אין תורה והלכה, ביז'ן קענען פסק'ענען שאלות.

דערנאך איז געווען א געשמאקע פאנעל פון דריי חשובע כולל אינגעלייט, הר"ר יעקב לעזער שליט"א, הר"ר יחזקאל שארף שליט"א, און הר"ר יודל פעלדמאן שליט"א, דער פאנעל האט אנגעפירט מו"ה אליעזר זוסיא ווערטהיימער הי"ו וואס

גרשון קרעמער

האט אויסגעפרעגט די אינגעלייט פארשידענע אינטערעסאנטע שאלות, וואס עס געבט זיי די חיזוק צו בלייבן לערנען אין כולל, פארוואס זיי גייען נישט ארויס זוכן מער פרנסה, ווי אזוי זיי גייען אן אין לעבן מיט א גרויסע משפחה קע"ה זייענדיג א כולל אינגערמאן וואס ווערט באצאלט מיט צמצום.

אויך האט מען געפרעגט ווי אזוי ארבעט די "סדר דרך הלימוד" ביי א כולל אינגערמאן וואס לערנט און הארעווועט א גאנצן טאג און פארשטייט גוט דאס לערנען.

דער עולם האט זייער הנאה געהאט פון דעם אינטערעסאנטן פאנעל און פון די טרעפליכע שאלות ותשובות.

נאכ'ן דאוונען מנחה האט זיך פארמירט א שיינע שמועס פונעם ראש ישיבה שליט"א מיט די תומכים, דער ראש ישיבה שליט"א האט שטארק ארויסגעברענגט די גרויסקייט פון געבן געלט פאר'ן כולל, דאס איז די גרעסטע צדקה, א מענטש טראכט אז ער איז דאך אויך געווען אין כולל פאר א יאר צוויי נאך די חתונה, און ער מיינט אז מען רעדט פון דעם זעלבן סארט, אבער די אינגעלייט פון דעם כולל זענען גאר עפעס אנדערש.

דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט אז מיר האבן נישט קיין אנונג וואס די כולל אינגעלייט טוען, ווי זיי דינען דעם אייבערשטן מיט מסירות נפש, זייער גאנצע לעבן איז נאר תורה, תפלה, און עבודת ה', און וואויל איז דעם וואס האט די זכי' צו פארשטיין צו דעם און דאס שטיצן, האבן א חלק אין דעם, דאס ברענגט אלע סארט גוטע השפעות פאר'ן מענטש.

און דארט אויפ'ן פלאץ האבן טאקע אסאך תומכים זיך אונטערגענומען צו געבן גרעסערע סכומים פאר'ן כולל במשך דעם יאר. פארנאכטס נאך מעריב איז געווען צוגעשטעלט אן עלעגאנטע רייכע מאלצייט וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעסן אינאיינעם מיט די חשובע תומכים, די אנוועזנדע האבן געפרעגט אסאך איבער די ביאגראפיע פונעם ראש ישיבה שליט"א.

דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט פילע אינטערסאנטע דעטאלן פון זיין לעבנסגעשיכטע, זיין התקרבות צום רבי'ן פון אנהויב, און נאך פילע מערקווירדיגע שמועסן.

עס איז נישט מעגליך אראפצושרייבן די געפילן פון די באטייליגטע אין דעם היסטארישן "יום שכולו תורה"; ווי מיר האבן געדעדט מיט עטליכע, זאגן אלע פה אחד אז אזוינס איז נאכנישט געווען אין די היסטאריע פון היכל הקודש, די פילע שיינע פראגראמען, די אומצאליגע שמועסן און ידיעות וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געדעדט מיט'ן עולם במשך דעם גאנצן טאג, זאכן וואס זענען נאך קיינמאל נישט אויסגעשמועסט געווארן, און בכלל די גאנצע געשמאקע גייסט וואס האט דארט געהערשט, איז נישט שייך צו באשרייבן.

דאס וועט זיכער זיין א שטארקע חיזוק פאר אלע אנשי שלומינו, זיך אנצושטרענגען מער פון יעצט און ווייטער צו שטיצן די חשובע כולל אינגעלייט, ארויסהעלפן צו קענען זיי צאלן אין צייט, אז די הייליגע כולל זאל קענען ווייטער ממשיך זיין ביתר שאת וביתר עז.

אידישע נייעס

איקאנישער וועלט בארימטע "שיינער'ס שול" ציט זיך אריין אין א בנין

דער באקאנטער בית המדרש "אור החיים" אויף פארשעי ראוד אין מאנסי, וואס איז ביי יעדן באקאנט אלס "שיינער'ס שול", גרייט זיך איבערצולאזן די בארימטע "טענטס" און זיך אריבערציען בשעה טובה ומצלחת צום נייעם בנין.

דער טאג איז שוין באשטימט געווארן: קומענדיגן זונטאג פרשת ויגש הבעל"ט, א טאג נאך זאת חנוכה, וועט מען זיך בעז"ה אריבערציען צום נייעם לאקאל.

דער בית המדרש אור החיים אין מאנסי, "שיינער'ס", איז געגרינדעט געווארן מיט איבער צען יאר צוריק אלס א קליינער ווינקל פאר תורה ותפילה.

דאס הויז אויף 18 פארשעי ראוד האט געהערט צום באקאנטן עסקן ובעל צדקה מו"ה אליעזר שיינער הי"ו, וועלכער האט ערלויבט דאס צו ניצן פאר א מנין אום שבת פאר די שכנים אין די געגנט. וועו זיין פלומעניק הרב נחום שיינער שליט"א האט געוואלט דארט עפענען א נאכט כולל, האט עס ר' אליעזר אים גערן איבערגעגעבן פאר דעם צוועק.

דאס האט זיך שפעטער אנטוויקלט צו א טעגליכע וואכנדיגע מעריב מנין דורך די כולל אינגעלייט, וועלכע פלעגן דאוועגען נאכ'ן ענדיגן לערנען.

מיט דער צייט איז צוגעקומען א כולל בוקר און דערמיט אויך א שחרית מנין. הרב נחום שיינער דערציילט, אז אין די ערשטע יארן האט מען אפילו געדארפט דינגען מענטשן פאר געלט כדי משלים צו זיין צו מנין.

מיט די יארן איז דער עולם בלי עין הרע געוואקסן, עס איז געווארן מנינים פון שחרית, מנחה און מעריב, מער און מער מענטשן זענען געקומען דארט דאוועגען. און כדי צו קענען אקאמאדירן דעם גרויסן ציבור האט ר' אליעזר צוגעקויפט די דערנעבנדיגע פראפערטיס און דארט אויפגעשטעלט פיר ריזיגע געצעלטן, וואס ער האט א נאמען געגעבן "אהל א', ב', ג' און ד'", וואו עס קומען פאר מנינים כסדר. דאס איז בשעת די צוויי בנינים, 18 און 20 פארשעי, דינען אלס היכלי התורה צום לערנען און פאר א מקוה.

ער האט גוט אויסגעשטאט די געצעלטן מיט הייצונג, לעקטער און עירקאנדישאן, און מיט די צייט זענען די געצעלטן געווארן דער סימבאל פון "שיינער'ס שול".

די מנינים אין די שטיבלעך גייען אן כמעט ארום דעם זייגער. שחרית הייבט זיך אן ותיקין, און פון דאן לויפט א פרישער מנין יעדע פופצן מינוט. עס ווערט געשאצט אז עס שטעלן זיך דארט ארום 125 מנינים א טאג, עס ווערן געזאגט 15 שיעורי תורה טעגליך, און בערך פינף טויזנט אידן דרייען זיך דורך דעם

מיט א
ברסלב'ע
בליק

גרשון קרעמער

קאמפלעקס יעדן איינציגן טאג.

די טירן זענען אפן פאר יעדן איד פון אלע קרייזן; עס זענען דא סידורים פאר יעדן נוסח, צו דעם איז דא צוגעשטעלט זיך צו דערווארעמען מיט הייסע טעלער זופ, און אזוי אויך קאווע מיט קיכעלעך פאר יעדן וואס איז הונגעריג.

דער בעל הבית פון דעם פלאץ איז דער באקאנטער נדיב מו"ה אליעזר שיינער, א גרויסער בעל צדקה מיט א גאלדן הארץ וואס זוכט אלס ארויסצוהעלפן א צווייטן איד. ער איז אויך דער וואס שטייט אונטער די וועלט-בארימטע "אזמין" טענטס אין אומאן, וואס ווערט פארעכנט אלס דער גרעסטער הכנסת אורחים צענטער אין אומאן - און אפשר גאר אויף דער גאנצער וועלט.

ער האט די געוואלדיגע זכיה אז א דאנק אים קענען צענדליגער טויזנטער אידן פארן צום רבי'ן אויף ראש השנה אן דעם וואס זיי זאלן דארפן מיטשלעפן פעק און זעק מיט זיך, וויסנדיג אז ביי שיינער'ן וועט מען טרעפן צו עסן און צו טרינקען מיט א בריייטקייט ביזן זעט.

מ'קען זאגן אז ער האט ממש איבערגעדרייט דעם גאנצן מצב אין אומאן אין דעם הינזיכט. אמאל, פאר זיינע צייטן, האט מען געדארפט מיטברענגען ממש יעדע זאך מיט זיך קיין אומאן; מען האט געשלעפט טעפ, פיש, פלייש, פעיפער-גודס און וואס נישט.

ר' אליעזר טראגט אויף זיינע פלייצעס די אומגעהויערע זכותים פון העלפן צענדליגער טויזנטער אידן צו קענען קומען צום רבי'ן מיט א ריכטיגע הרחבת הדעת.

יעצט וועט די אלע טענטס אריינגיין אין די היסטאריע, ווען מען וועט זיך אם ירצה השם אריינציען אינעם נייעם הערליכן בנין הבית המדרש אנטקעגן איבער, נאכן באקומען די פערמיטן פון די שטאט עס צו קענען בויען און אנהייבן ניצן.

דאוונען לערנען און דאוונען

אִיךְ קוּם פּוּן אַ בְּרִסְלֶבְ'ע שְׁטוּבּ

שאלה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה,

רֵאשִׁית וְויל אִיךְ זִיךְ בַּאדַאנְקֶען אוֹיף דִּי הֶערְלִיכֶע שִׁיעוּרִים וָואס וֶועקְט אוֹיף פּוּן שְׁלָאף אִין אַלֶע ענְיָנִים, אוּן פַּאר אַלֶע עוֹ־סְקִים בִּמְלָאכָה פּוּן הֶפְצַת הַשִּׁיעוּרִים וָואס דָּא אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָאט עֶס אַ שְׁטַארְקֶע הַשְׁפָּעָה, בִּפְרַט דִּי שִׁיעוּרִים מִיט דִּי תַּרְגּוּם אִין לשה"ק.

צְוֵוייטְנס הָאב אִיךְ גֶעוָואלְט פְֿרֶעגְן, אִיךְ הָאב זוֹכֶה גֶעוָוען ב"ה צוּ גֶעבָּארְן וָוערְן אִין אַ אֱמֶת'ְער בְּרֶסְלֶבְ'ע שְׁטוּבּ, גֶעהֶערְט פִּיל דִּיבּוּרֵי רַבֵּינוּ, אוּן גֶעלֶערְנְט רוֹב סִפְרֵי רַבֵּינוּ. אוּן פּוּן וָוען אִיךְ הֶער אַייעֶרֶע שִׁיעוּרִים הָאט זִיךְ עֶפֶּעס צוּשָׁאקְלְט בַּיי מִיר.

אִיךְ הֶער וָואס מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, אוּן אִיךְ הֶער וָואס דִּי אַנְדֶערֶע מַשְׁפִּיעִים זָאגְן, מִיט אַלֶע מִינֵי שִׁיטוֹת אוּן וָועגְן; וָואס הָאט דֶער רֶבִּי בֶּאֱמֶת גֶעוָואלְט? וָואס אִיז דֶער הֶמְשֵׁךְ פּוּנְעם רֶבִּי'ן אוּן זַיין תַּלְמִיד רֶבִּי נָתָן?

אִיךְ וְויל לֶערְנֶען אוּן בַּאקוּמֶען דֶער אוֹצָר פּוּן יִרְאַת שָׁמַיִם אָן קַיין שִׁינוּיִים אוּן בִּלְבּוּלִים.

אַ גְרוֹיסְן יִישַׁר כֹּחַ.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ – יוֹם ה' פָּרָשַׁת עֵקֶב, י"ח מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תשע"ז לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד ...

אִיךְ פְֿרֵיי מִיךְ זֵייעֶר צוּ הֶערְן אַז אִיר זָענְט זִיךְ מְחַזֵּק מִיט דִּי שִׁיעוּרִים פּוּן יְשִׁיבָה, אוּן אַז דָּאס וָועקְט אַייךְ אוֹיף פּוּן שְׁלָאף.

אַלֶעס וָואס אִיךְ רֶעד אוּן אִיךְ זָאג, הָאב אִיךְ זוֹכֶה גֶעוָוען צוּ הֶערְן

א בריוו
פון דער
ראש ישיבה

עצתו אמונה עקב תשע"ז

פּוּן מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה בִּמְשָׁךְ צֶען יָאר; מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט גָּאַרְנִישְׁט מְחַדֵּשׁ גֶעוֶוען, נָאר גֶעוּוּיסְען דָּעם הַיילִיגְן רֶבִּינ'ס סְפָרִים אוּן דָּאס אַרָאפּ גֶעבְּרֶענְגְט פַאר אוּנְז פָּשׁוּטְ'ע מֶענְטְשָׁן, אַז מִיר זָאלְן לֶעבְּן מִיט דֶעם, אוּן אַז מִיר זָאלְן פָּאלְגְן דֶעם רֶבִּי'ן אִין יָעדְן פְּרַט פּוּן אוּנְזֶער לֶעבְּן.

יָעדְעס מָאל וֶוען מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה פְּלֶעגְט נָאךְ זָאגְן פּוּן רֶבִּי'ן, הָאט עֶר צוּגֶעבְּרֶענְגְט דֶעם מַרְאֶה מָקוֹם, אוּן מוֹהֲרָא"שׁ פְּלֶעגְט זָאגְן: "אִיךְ זָאג נִישְׁט דִי מַרְאֶה מְקוֹמוֹת וַויֶיל אִיךְ וִויל זִיךְ אוֹיפְטוּן אַז אִיךְ קֶען דֶעם רֶבִּינְ'ס סְפָרִים אוֹיף אוֹיסְענְוֶוייניג, נָאר וַויֶיל מֶען זָאגְט אוֹיף מִיר אַז אִיךְ זָאג אֵייגֶענְע זַאכְן, דֶערְמַאר זָאג אִיךְ שְׁטֶענְדִיג מִיט מַרְאֶה מְקוֹמוֹת", אוּן מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה פְּלֶעגְט זָאגְן: "אַדְרַבָּה, אוֹיב אֵייגֶער הֶערְט פּוּן מִיר אַ זַאךְ וָואס אִיךְ זָאג נָאךְ פּוּן רֶבִּי'ן, אוּן עֶס אִיז נִישְׁט אַזוֹי, זָאל עֶר אַרַיין פְּרֶענְגְן".

אִיךְ אַלֵיין הָאב זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ זַיין בְּמֶשָׁךְ צֶען יָאר יָעדָע וָואךְ לֵיל שִׁישִׁי בַּיים שִׁיעוּר וָואס מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאט גֶעגֶעבְּן, אוּן כַּמָּה פְּעָמִים גֶעדֶענְק אִיךְ וִוי מֶען הָאט אַרַיין גֶעפְּרֶענְט וְכוּ'.

דֶערְמַאר פַארְשְׁטֵיי אִיךְ נִישְׁט פַארְוָואס אִיר שְׁרַייבְּט מִיר אַז אִיר קוּמְט פּוּן אַ "אֶמֶת'ע בְּרֶסְלֶבְ'ער" שְׁטוּבּ, אוּן אִיר וִוילְט נָאר נָעמֶען חִיזּוּק גְלַייךְ פּוּן רֶבִּי'ן, אָן קַיין שׁוּם שִׁינוּיִים אוּן בִּלְבּוּלִים.

אִיךְ וִויל אַייךְ פְּרֶענְגְן, וֶוער אִיז אַן אֶמֶת'ער בְּרֶסְלֶבְער חָסִיד? נָאר וֶוער עֶס פָּאלְגְט דֶעם רֶבִּי'ן! נוּ, דֶער רֶבִּי הָאט גֶעוְוואלְט אַז מֶען זָאל קוּמֶען קַיין אוּמַאן אוֹיף רֹאשׁ הַשָּׁנָה; וֶוועט אִיר זֶען אַז אִין בְּרֶסְלֶב אַלַיין אִיז דָּא אֶיינֶער וָואס מֶען רוּפְט אִים פּוּן דִי 'נְקוּדֵי הַדַּעַת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם', אוּן עֶר שְׁטֵייט כְּלוֹמְרִישׁ בְּרֹאשׁ אוּן אַלְץ דֶער וָואס טָרָאגְט דֶעם בְּרֶסְלֶבְ'ער פָּאן, אוּן עֶר קוּמְט נִישְׁט רֹאשׁ הַשָּׁנָה קַיין אוּמַאן, אִיז דֶען דָּא אַ גְרֶעסְערֶע חוּכָּא וּטְלוּלָא פּוּן דֶעם?!

דֶער רֶבִּי הָאט גֶעוְואלְט אַז מֶען זָאל עוֹסֵק זַיין אִין הַפָּצָה, (עַיֵּין חַיֵּי מוֹהַר"ן סִימָן תקמג) וואוּ רֶבִּי נָתָן שְׁרַייבְּט אַז דֶער רֶבִּי פְּלֶעגְט אוֹיף אוּנְז אַרוּפְּקוּמֶען אַז מִיר זָאלְן נִישְׁט לֶעבְּן מִיט דֶעם, אוּן אוּנְז אָנְרוּפְּן אַז מִיר זָאלְן נִישְׁט טְרִיקֶענֶע בֵּייגֶער וַויֶיל מִיר זֶענֶען נִישְׁט עוֹסֵק אִין הַפָּצָה; וֶוער הָאט זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ גֶעוֶוען כָּל יָמָיו - אִיבֶּער פּוּפְצִיג יָאר צוּ פַארְשְׁפְּרַייטְן דֶעם הַיילִיגְן רֶבִּי'ן אוֹיף דִי גַאנְצֶע וֶועלְט אוֹיב נִישְׁט מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה.

דֶערְמַאר פַארְשְׁטֵיי אִיךְ בְּכְלַל נִישְׁט וָואס אִיר שְׁרַייבְּט מִיר אַז אִיר וִוילְט נָאר נָעמֶען חִיזּוּק פּוּן רֶבִּי'ן, אָן קַיין שׁוּם שִׁינוּיִים בְּלִבּוּלִים; עֶס הָאט קֵיינְמָאל נִישְׁט גֶעפֶעלְט קַיין עַזּוּת פָּנִים'ער אִין בְּרֶסְלֶב, נָאךְ בַּיי רֶבִּי נָתָן אִיז גֶעוֶוען אַז עֶר פְּלֶעגְט פָּארְלֶערְנֶען אִין קְלוֹיז, אוּן מֶען פְּלֶעגְט קְלַאפְּן אוֹיפְן טִישׁ: "שַׁא, שַׁא! מִיר וִוילְן נִישְׁט הֶערְן אַייעֶרְע זָאגְן, מִיר וִוילְן הֶערְן נָאר פּוּן רֶבִּי'ן"; אֵיי דוּ עַזּוּת פָּנִים, וֶוען נִישְׁט רֶבִּי נָתָן וָואלְסְטוּ בִּכְלַל נִישְׁט גֶעוואוּסְט פּוּן רֶבִּי'ן, אַזוֹי וִוי דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (חַיֵּי מוֹהַר"ן, סִימָן שע): "מֶען דַארְף דַאנְקֶען דֶעם אִינְגֶערְמַאן, וַויֶיל וֶוען נִישְׁט אִים, וָואלְט נִישְׁט גֶעבְּלִיבְּן פּוּן מִיר קַיין בְּלֶעטְל שֵׁמוֹת"; אַזוֹי אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען בַּיי ר' נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער זֶכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה, אַז מֶען הָאט זִיךְ מִיט אִים גֶעקְרִיגְט, אוּן אַזוֹי אוֹיךְ בַּיי זַיין זוֹן ר' אַבְרָהָם ב"ר נַחְמָן זֶכֶר צַדִּיק לִבְרָכָה.

אִיךְ הָאף אַז אִיר זֶענְט נִישְׁט בְּרוּגֶז אַז אִיךְ הָאב אַייךְ אַבִּיסֶל שַׁארְף גֶעמַאכְט; גְלַייבְּט מִיר, אִיךְ הָאב נָאךְ בְּכְלַל נִישְׁט אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ שְׁרַייבְּן וָואס לִיגְט מִיר אוֹיפְן הַאַרְץ וָואס טוּט זִיךְ אִין בְּרֶסְלֶב.

אִיר שְׁרַייבְּט מִיר אַז אִיר קוּמְט פּוּן אַ בְּרֶסְלֶבְ'ער שְׁטוּבּ; אִיךְ קוּם אוֹיךְ פּוּן בְּרֶסְלֶב, אוּן פַאר אִיךְ בִּין מְקוּרָב גֶעוָוארְן צוּם רֶבִּי'ן דּוּרְךְ מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה הָאב אִיךְ גֶעהַאט בְּרֶסְלֶבְ'ער חֲבֵירִים, אִיךְ הָאב דֶעמְאלְט אוֹיךְ גֶעהַאלְטְן אַז אִיךְ בִּין אַן עֶכְטֶער בְּרֶסְלֶבְ'ער, אִיךְ הָאב גֶעקֶענְט אַלֶע בְּרֶסְלֶבְ'ער נִיגּוּנִים אוּן גֶעוואוּסְט פּוּן דֶעם זָקֵן אוּן יָענֶעם זָקֵן; אַלְץ בָּחוּר בִּין אִיךְ אַסַאךְ גֶעוֶוען אִין מִירוֹן וואוּ אִיךְ הָאב גֶעזֶען ר' שְׁמוּאֵל טְשֶׁעטְשִׁיק, מִיט נָאךְ בְּרֶסְלֶבְ'ער חֲסִידִים; אִיךְ פְּלֶעג גִיין אִין פָּעלְד אוּן גָאַרְנִישְׁט... אֵיין זַאךְ הָאבְּן דִי בְּרֶסְלֶבְ'ער - אַ בִּיטוּל צוּ יָעדְן אַייעֶנֶעם; יָעדְן אַייעֶנֶעם מַאכְט מֶען אַוֶועק, אוּן קַיינֶער אִיז גָאַרְנִישְׁט וָועֶרְד. אִיךְ דֶעד נִישְׁט פּוּן הַיינְטִיגְע רֶבִּי'ס, נָאר אֲפִילּוּ פְּרִיעֶרְדִיגְע צַדִּיקִים, מֶען מַאכְט יָעדְן אַייעֶנֶעם אַוֶועק (הָבָל לֹא תִהְיֶה').

גֶעלוֹיבְּט דֶעם אַייבֶּערְשְׁטֶן אַז עֶר הָאט אוֹיף מִיר רַחֲמָנוּת גֶעהַאט, אוּן מִיר מְקָרֵב גֶעוֶוען צוּם הַיילִיגְן רֶבִּי'ן דַּיְקָא דּוּרְךְ מוֹהֲרָא"שׁ זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה, וָואס בַּיי יָעדָע שִׁיעוּר הָאט מוֹהֲרָא"שׁ גֶעֶרְעדְט פּוּן אַלֶע צַדִּיקִים, עֶר הָאט יָעדְן אַייעֶנֶעם דֶערְמַאנְט - אַלֶע תַּלְמִידֵי בַּעַל שֵׁם טוֹב, אוּן גֶעֶרְעדְט תַּכְלִית - לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה, אַז אִיךְ זָאל טְרַאכְטְן פּוּן מִיר, 'וָואס קֶען אִיךְ טוּן צוּ זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד', 'וָואס קֶען אִיךְ הַייְנְט אַרַיין כַּאפְּן אַבִּיסֶל גּוּטְס, אַבִּיסֶל תּוֹרָה וּתְפִלָּה'.

דֶער אַייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז אִיר זָאלְט מַצְלִיחַ זַיין אִין אַלֶע אַייעֶרֶע וָועגְן

אז א שידוך איז באשערט...

ד ער הייליגער גר"א זכותו יגן עלינו האט אזוי ווי פיל אנדערע גרויסע צדיקים געוואלט פארן קיין ארץ ישראל, זייענדיג ארום זיבעציג יאר האט ער זיך ארויסגעלאזט אויפן וועג צו פארן קיין ארץ ישראל, בערך אין יאר תקל"ח, אבער למעשה האט ער זיך צוריק געדרייט אינמיטן וועג, זייענדיג אין האלאנד אדער אין דייטשלאנד, און ער האט זיך צוריק געקערט צו זיין היים שטאט ווילנא, וואו ער האט געוואוינט ביז זיין פטירה, י"ט תשרי ה'תקנ"ח (אין דעם יאר האט זיך דער הייליגער רבי ארויסגעלאזט קיין ארץ ישראל אום ערב פסח, ווען דער רבי איז אלט געווען זעקס און צוואנציג יאר).

דורכאויס די רייזע האט זיך דער גר"א אפגעשטעלט אין אמסטערדאם, אין אמסטערדאם איז ער איינגעשטאנען אין איינע פון די הייזער דארט אין שטאט, ביי א גרויסער עושר און א בכבוד'יגער איד, אויך האט דער איד געהאט וואוילע ערליכע קינדער און איידעמער.

עס האט געשמעקט פארן גר"א דארט איינצושטיין פאר עטליכע וואכן, ביז ער וועט קומען צו זיך פון די לאנגע שווערע רייזע, ווייל דארט איז געווען מנין פאר אלע דריי תפילות, שחרית, מנחה און מעריב, אין קעגנזאץ האט דער גר"א אויך נושא חן געווען אין די אויגן פונעם בעל אכסניא, און דער גר"א האט זיך אויפגעהאלטן דארט דריי וואכן.

עס איז אנגעקומען דער טאג וואס דער גר"א האט זיך געגרייט צו פארלאזן די שיינע אכסניא, און פארן ווייטער, און דער בעל אכסניא האט זיך געגרייט זיך צו געזעגענען פונעם הייליגן גר"א, און אים באגלייטן אויף זיין וועג.

פארן געזעגענען האט דער בעל הבית געזאגט פארן גר"א די וועלטער: "איך זע אויף אייך אז איר זענט פון די גדולי ישראל, א ראי' האב איך, אז במשך די צייט וואס איר זענט דא געווען האט איר זיך געפלייסט אין לערנען ש"ס און אנדערע ספרים, דעריבער בעט איך אייך איר זאלט מיר ליכטיג מאכן מיין לעבן און מיר לערנען אויב איך פיר זיך בדרך הישר, און אויב במשך די צייט וואס איר זענט דא איינגעשטאנען האט איר באמערקט ביי מיר אז איך פיר זיך נישט ערליך, ביטע זאגט מיר".

האט זיך דער גר"א אנגערופן: "חס ושלום, דו פירסט זיך גוט און ערליך, אבער איין זאך האב איך באמערקט ווי דו פירסט זיך קעגן די חז"ל; חז"ל זאגן (יבמות סב:): "האוהב אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו", מ'דארף ליב האבן די ווייב אזוי ווי זיך אליין און איר מכבד זיין מער ווי זיך אליין, נישט מער, אבער דערווייל האב איך געזען אז דו פירסט זיך מער ווי דעם, ממש ווי איר באדינער, וואס איז נישט אויסגעהאלטן על פי חז"ל".

האט דער בעל בית אנגעהויבן צו דערציילן: איך בעט דעם גאון זאל אויסהערן מיין תירוץ, איך שטאם פון זייער א חשוב'ער אפשטאם, מיין פאטער איז געווען א גרויסער באוואוסטער למדן, אבער געלט האט ער נישט

שיחות, זכרונות און אנעקדאטן

יואל שניצלער

געהאט, און נעבן אונזער שטאט האט געוואוינט א וואוילער איד, אן עושר, וואס האט מיך געגומען פאר אן איידעם, בשעת די שידוך בין איך אלט געווען ניין יאר, ער האט מיר געקויפט קליידער און מיך אויסשטאפירט פון קאפ ביז פוס, און ער האט געדינגען פאר מיר א מלמד ביז איך בין אלט געווען פופצן יאר.

אינצווישן האט זיך דער רעדל איבערגעדרייט, מיין שוועסטער איז פאראַרעמט געווארן און פארלוירן די גאנצע געלט, ווען עס איז אנגעקומען די זמן החתונה האט זיך מיין טאטע געוואנדן צום מחותן און אים געבעטן דעם נדן, ווען ער האט געזאגט אז ער האט נישט דאס געלט, האט מען צו אלעמענ'ס ווייטאג אפגעלאזט די שידוך.

נישט ווייט פון יענע שטעטל האט געוואוינט אן איש מכובד וואס איז אויך געווען אן עושר, און ער האט מיך געגומען פאר אן איידעם, און גלייך נאך די חתונה בין איך קראנק געווארן, מיין שוועסטער האט געדינגען דאקטוירים מיך אויסצוהיילן, און די רפואות און דאקטוירים האבן דערגרייכט צו א גרויסע סכום, אבער עס האט גארנישט געהאלפן, ביז די מצב האט זיך דערקייקלט אז מען שוועסטער האט שוין נישט געקענט באצאלן פאר מיר די צרכי רפואה, און ער האט מיך געשיקט אינעם הקדש אפליגן דארט. איך בין דארט געליגן זייער קראנק רחמנא לצלן, ממש ווי נחום איש גמזו, איך בין געווען ביטער קראנק פון קאפ ביז פוס.

דערנאך האט מיין שוועסטער מיר געבעטן איך זאל אפ'גט'ן מיין ווייב, און אזוי ווי איך האב געזען אז עס איז נישטא קיין רפואה פאר מיין קראנקהייט האב איך געגעבן א גט פאר מיין ווייב.

איין טאג איז אנגעקומען א קבוצה ארעמעלייט אינעם הקדש שטיבל, און איינער פון זיי, זעענדיג אין וואספארא מצב איך געפין זיך האט ער מיר געזאגט ווי פאלגענדי: "איך זע אז איר זענט א גרויסער למדן, און איר קלעקט קוים אויף עפעס אין מויל צו נעמען, אלזא, לאמיר מאכן א געשעפט וואס וועט זיך לוינען פאר אונז ביידע, איך וועל נעמען א פערד און וואגן, און איך וועל אייך ארומפירן פון הויז צו הויז, פון חצר צו חצר און פון שטאט צו שטאט קלייבן נדבות, און מיר וועלן זיכער פארדינען מער ווי די אנדערע ארעמעלייט, ווייל וועט מ'וועט אייך זען אין דעם ביטערן מצב, בפרט אז איר זענט נאך א תלמיד חכם אויך, וועלן זיך אלע דערבארעמען אויף אייך, און מיר וועלן זיך טיילן מיט די רווחים".

כך הוה, יעדן טאג האט ער מיך געפירט פון הויז צו הויז, און איך בין געליגן אינעם וואגן, און אין יעדע שטאט וואו מיר זענען אנגעקומען האב איך פארענטפערט א שווערע תוספות, אדער א שטיקל מהרש"א, און מיר האבן געהאט שיין פרנסה.

איין טאג בין איך ארומגעגאנגען אין א שטאט ביי די הייזער, און מיר האבן געזען ווי א צווייטער בעל עגלה גייט ארום מיט א קראנקע פרוי פון הויז צו הויז קלייבן נדבות, און פארדינט אויך אויף דעם זעלבן וועג, און מיר האבן געמאכט א שותפות, און מיר האבן זיך יעדן טאג צעטיילט מיט די פארדינסטן גלייך אויף גלייך, ביז במשך הזמן האבן מיר זיך משדך געווען, און מיר זענען אנגעקומען אין א שטאט אינעם הקדש שטיבל, און מ'האט געפראווען

א חתונה כדת וכדין, כאטשיג מיר זענען ביידע געווען נישט געזונט לא עלינו און האלב פאראליזירט.

זייענדיג אין יחוד שטיבל האט מיין ווייב, די כלה, אנגעהויבן זייער שטארק צו ווײנען, האב איך איר געפרעגט, וואס ווײנסטו? האט זי מיר געענטפערט: "ווי אזוי זאל איך נישט ווײנען? מיין טאטע איז געווען א גרויסער עושר, און ווען איך בין געווען ניין יאר אלט האט ער מיר אויסגעקליבן גאר א חשוב'ער חתן פון א שיינע מיוחס'דיגע שטוב, און ער האט אים אויסגעהאלטן נאנט צו פינף יאר, און ער האט אים אויסשטאפירט פון קאפ ביז פוס.

אבער אזוי ווי די רעדל האט זיך געגעבן א דריי ביי מיין טאטן און ער האט פארלוירן זיין געלט, האט מען אפגעלאזט די שידוך, און עס האט זיך אזוי דערקייקלט אז איך זאל נעבעך זיין אזוי קראנק, און איך זאל חתונה האבן צו א קראנקער ארעמער מענטש, און ווער ווייסט פון וועלכע משפחה דו קומסט, ווי אזוי זאל איך נישט ווײנען...?"

הערנדיג דאס האב איך אנגעהויבן אריינצוגיין אין פרטים ביז מיר האבן זיך דערקענט, אז מיר זענען געווען די חתן כלה וואס מ'האט אפגעלאזט די שידוך, און מיר האבן זיך זייער געפרייט אז נאך אזויפיל יארן האבן מיר זיך ווידער געטראפן.

נאך די חתונה האט אונז דער אייבערשטער געהאלפן אז מיר זענען ביידע געווארן געזונט, און דער אייבערשטער האט אונז געבענטשט מיט פיל הצלחה אזוי ווי דער גאון זעט אליינס, און דער אייבערשטער האט אונז געבענטשט מיט וואוילע ערליכע זין און טעכטער.

יעצט טייערער גאון, אויב דורך דעם וואס איך האב אפגעלאזט דעם שידוך, בשעת עס איז געווען באשערט אז מיר דארפן זיין א פארפאלק, האב איך איר דאך גורם געווען די שרעקליכע יסורים במשך די אלע יארן, ביז מיר האבן זיך צוריק צאמגעטראפן, קומט נישט אז איך זאל איר מכבד זיין און מפייס זיין נאך פיל מער ווי איך בין מחויב מצד הדין? דערפאר בין איך איר אזוי שטארק מכבד.

ווען דער הייליגער גר"א האט דאס געהערט האט ער געזאגט אז ער וויל נאך איינשטיין אין דעם הויז פאר אפאר טעג, און פארן פארלאזן דעם אכסניא האט ער זיי נאכאמאל געבענטשט, און די גאנצע הויזגעזונט, מיט אלע ברכות און השפעות טובות.

*

די וואך אין די פרשה לערנען מיר אז וויפיל לבן האט נאר פרובירט ארומצודרייען מיט יעקב אפצוהאלטן זיין שידוך, איז עס אים נישט געגאנגען, ווייל אז א שידוך איז באשערט פון הימל קען מען דאס נישט אפהאלטן.

*

אז מיר וועלן פאלגן די צדיקים און וויסן אז א שידוך איז באשערט יונגערהייט אויך, וועלן מיר זיך שפארן אסאך יארן פון אומזיסטע צער, עגמת נפש און הארץ עסעניש, און פארשטייט זיך שוועדע און ביטערע נסיונות פון אונזערע זין און טעכטער, און מיר וועלן נישט דארפן פארגיטיגן און שענקען קאמפענסאציע פאר אונזער קינדער צוליבן צווייפלען אינעם תורת באשערט אין די סמוך לפרקן יארן.

.

דעם הייליגן רבינ'ס קע"ן

פארזעצונג פון פריער:

וועלן דער רבי'ס האט פארענדיגט דערציילן דער גאנצער סדר פון בית הגואל, איז געווארן דארט זייער פריילעך.

רבי נתן און ר' נפתלי זענען דערנאך אראפגעגאנגען פון וואגן, זיי האבן נישט געפלאנט מיטצופארן מיט רבי'ן ביין מעדוועדיווקע, זיי האבן נאר באגלייט דעם רבי'ן אויפ'ן וועג.

וועלן דער רבי האט זיך נאכדעם צוריק געקערט אהיים ביין ברסלב, האט רבי נתן געשמועסט מיט'ן רבי'ן און אים דערציילט אז ער איז געווען זייער פריילעך נאכדעם וואס ער האט געהערט דעם גאנצן סיפור וואס עס גייט פאסירן פון יעצט בית משיח וועט קומען, האט אים דער רבי געזאגט אז ער איז אויך געווארן זייער פריילעך נאכ'ן עס דערציילן.

האט זיך רבי נתן אנגעהויבן צום רבי'ן, "עס איז טאקע זייער שיין געווען עס צו הערן, אבער וועלן וועט עס שוין זיין?", האט דער רבי אים געענטפערט, "אבער צו רעדן און דערציילן פון דעם איז אויך זייער א גרויסע זאך. אז אזא באהאלטענע זאך קענען אויסגעשמועסט ווערן אויף דער וועלט, דאס אליינס איז שוין זייער א גרויסע זאך".

אשרינו, וואויל איז אונז, אז מיר האבן זוכה געווען צו הערן אזעלכע געוואלדיגע גרויסע באהאלטענע זאכן, וואס איז נאך קיינמאל נישט געהערט געווארן.

אויף שבת נחמו איז דער רבי געווען אין שטאט טשערין, דארט האט ער גענאגט פאר אנשי שלומינו, "איך וועל שוין אנהייבן מעשיות צו דערציילן".

דער רבי האט דאך זיין גאנץ לעבן געארבעט זייער שווער צו ברענגען זיינע מענטשן נענטער צום אייבערשטן, און דער רבי האט געמיינט צו זאגן מיט די הייליגע ווערטער אז אזוי עס העלפט אונז שוין נישט זיינע הייליגע תורות און שמועסן, דערביי ווען ער אנהויבן דערציילן מעשיות, און מיט דעם אונז מקרב זיין צום אייבערשטן.

דער הייליגער רבי האט זיי דעמאלט דערציילט די ערשטע מעשה, די מעשה פון די פארלוירענע בת מלך.

מאנטאג פרשת עקב, י"ג אב, אויפ'ן וועג צוריק צום שטאט ברסלב, האט דער רבי געזאגט תורה. דער יסוד פון די תורה איז געווען אז וועלן אן מענטש דארף אן עצה אין לעבן, זאל ער בעטן אן עצה פון צדיקים, אדער פון זיינע תלמידים, אדער כאטש פון קינדער פון צדיקים, און דורך דעם וועלן ווערט נמתק אלע דינים און מען וועלט ווערט געראטעוועט פון יסורים, אז עס זאל בכלל נישט קומען קיין יסורים אויפ'ן מענטש, און אפילו אויב עס וועט חס ושלום יא קומען יסורים אויפ'ן מענטש, וועט ער זוכה זיין צו מקבל זיין די יסורים מיט ליבשאפט און שמחה, ער וועט זוכה זיין צו שפירן דעם אייבערשטן, ער וועט זען ווי דער אייבערשטער איז זיך מצמצם כבכל אום ער איז זיך מתלבש אין די יסורים, און אזוי באקומט דער מענטש אלעס גוטס און גרויסע חסדים דורך די יסורים.

אזוי ווי די תורה איז אפגעשריבן געווארן דורך אנדערע חברים, נישט דורך רבי נתן, איז עס נישט געדרוקט געווארן אינעם ספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, אבער יעצט האט מען עס אריינגעדרוקט ביים סוף פונעם ליקוטי מוהר"ן, ביי די הוספות פון תורות פון כתב יד פון הייליגן רבי'ן.

וועלן דער רבי איז אנגעקומען צוריק אהיים אין ברסלב, האט ער דארט נאכאמאל איבערדערציילט פאר אנשי שלומינו די מעשה פון די פארלוירענע בת מלך, און איידער ער האט אנגעהויבן די מעשה האט ער געזאגט פאר אנשי שלומינו, "אין וועג האב איך דערציילט א מעשה, נאוא ווער עס האט עס געהערט, האט געהאט א הרהור תשובה; און דאס איז די מעשה...", און אזוי האט ער דערציילט וויטער די מעשה אזוי ווי עס איז געדרוקט אינעם הייליגן ספר סיפורי מעשיות (מעשה א').

מאנטאג, ד' אלול, האט דער הייליגער רבי דערציילט די מעשה פון בטחון, א מעשה מיט א געוואלדיגע מוסר השכל, ווי אזוי דורך א שטארקע בטחון קען מען לעבן א חיים טובים.

די מעשה איז געדרוקט אין א באזונדערע קונטרס.

פארזעצונג קומענדיגע וואך אי"ה

שבת טיש

שבת קודש פרשת
לך לך שנת תשפ"ז
לפ"ק

שבת קודש פרשת לך לך האבן מיר געהאט די זכיה מיטצוהאלטן א לעכטיגן שבת מיט'ן ראש ישיבה שליט"א אין וויליאמסבורג. וועלכע מיטצוהאלטן אזויפיל דברי חיזוק, שכל און הדרכה, איז שוועד צו געדענקען אלעס, אבער מיט א תפילה צום אייבערשטן וועלן מיר פרובירן אראפצוברענגען א חלק דערפון.

געווענליך דאווענט דער ראש ישיבה שליט"א מנחה ערב שבת זייער צייטליך, אבער די וואך האט זיך די שמועס פארצויגן איבער הפצה, און מען האט זיך געשטעלט שפעטער ווי געווענליך.

(א אינגערמאן האט שפעטער דערציילט, אז דאס איז געווען זיין מעשה פון תפילה, ווייל ער האט זיך אביסל פארשפעטיגט און געבעטן דעם אייבערשטן אז ער זאל אנקומען צייטליך, וכך הוה.)

גוט שבת אויף בעדפארד

אויפ'ן וועג אהיים פון שול איז דער ראש ישיבה אראפגעגאנגען גאנץ בעדפארד עוועניו, וואס איז פרייטאג צונאכטס פול מיט אידן.

דער ראש ישיבה האט אלעמען געגריסט מיט א שיינעם "גוט שבת". איינער פון די בחורים האט זיך געווונדערט און געפרעגט דעם ראש ישיבה, אויב די אלע מענטשן ווייסן אז דאס איז דער ראש ישיבה, אדער זיי כאפן נישט?

דער ראש ישיבה האט אים אויפגעווועקט און געפרעגט: "וואס איז מיט דיר? וואו ליגט דיין קאפ, וואס א חילוק וואס מענטשן טראכטן? איך זע א איד, מיט'ן אייבערשטן און שבת; דאס איז א שיינע שידוך, גריס איך א גוט שבת!"

נאכאמאל האט אונז דער ראש ישיבה אויפגעווועקט צום תכלית, אז דער מח זאל נישט ליגן אין די קאלאשן.

כאפ נישט קיין הייסע לאקשן

דער ראש ישיבה וואוינט אויפ'ן זיבעטן שטאק פון זיין בנין, א שיינער שפאציר ארויף.

עס איז אינטערעסאנט געווען צו זען וויאזוי דער ראש ישיבה נוצט אויס די צייט אריינצולייגן אין זיינע קינדער שיינע זאכן. בשעת מען איז ארויף, האט זיך דער ראש ישיבה אפגעשטעלט ביי יעדע שטאק און געזאגט נאך א שיינע זאך אויף "כל השביעין חביבין". ער האט זיי דערמאנט און אויסגערעכנט די שבע ספירות, די אושפיזין, שבת, וכדומה.

איינער פון די קינדער האט צוערשט אנגעהויבן ארויפלויפן שנעל, אבער דער ראש ישיבה האט אים אפגעשטעלט זאגנדיג: "כאפ נישט קיין הייסע לאקשן... אויב מען לויפט צו שנעל, ווערט מען נאכדעם אן כח."

און דער ראש ישיבה האט זיך אויסגעדרייט צו אונז און געזאגט, "אזוי איז אויך מיט עבודת ה', אז מען כאפט צו שנעל, פארלירט מען.

ווען מיר זענען אנגעקומען אויבן, האט דער ראש ישיבה פרייליך באגריסט א גוט שבת און דערציילט ווי שיין די קינדער האבן זיך אויפגעפירט אין שול. אפילו דאס איז א וועכנטליכער מנהג, מאכט עס די לופט געשמאק און פרייליך, און די סעודה הייבט זיך אן מיט א פאזיטיווע שטימונג.

ווען דער ראש ישיבה איז אנגעקומען צו "אחלה פניך", האט ער זיך צוערעדט צום אייבערשטן מיט א פארבענקטע שטימע און געזאגט: "באשעפער, איך וויל דיך זען." און אויך ביי "גליתי לגאלינו" האט זיך דער ראש ישיבה פארבענקט און געזאגט: "אייבערשטער האב אויף מיר רחמנות."

עס איז אינטערעסאנט געווען צוצוזען, אז בשעת דער ראש ישיבה האט געמאכט קידוש, האט איינער פון די יונגערע קינדער אנגעהויבן מיטצוזאגן די ווערטער.

צום ערשט האט אים דער ראש ישיבה געוויזן צו זיין שטיל, אבער ווען ער האט געזען אז דאס קינד גייט ווייטער, האט ער געשמייכלט צו אים און אים געלאזט, זיך נישט קריגנדיג מיט אים.

דאס דערמאנט פון די חינוך שיעורים וואס דער ראש ישיבה זאגט, אז אויב מען גייט נישט געווינען, זאל מען נישט אריינגיין אין א מחלוקת מיט'ן קינד. אויך וואלט דאס צושטערט דעם גאנצן טיש, און אזוי ווי דער ראש ישיבה האט דאס פארקוקט, איז אלעס געגאנגען געשמירט.

א דעטאלירטע באריכט פון אידן
וואס האבן געהאט די זכי' צו עסן א
סעודה ביים ראש ישיבה שליט"א

סעודה איבערגעגעבן דורך א חשובע תלמיד הישיבה

עס איז מיר געווען א שיינע לימוד צו זען
ווען מען זאל פארקוקן, און אז נישט אלעס
איז חוצפה, ווי דער ראש ישיבה דערמאנט
כסדר.

שבת קען מען אלעס עסן

עס איז דארט געווען א בחור אלס גאסט,
וואס איז שוין אמאל געווען ביים ראש
ישיבה. ביי די פריערדיגע מאל האט דער
בחור זיך אנטזאגט פון עסן די פיש, זאגנדיג
אז ער איז נאר געווואוינט צו געבאקענע
פיש וואס זיי עסן אינדערהיים.

דער ראש ישיבה האט דאס געדענקט,
און דאס מאל האט ער געבעטן זיין ווייב
זאל צוגרייטן פארן גאסט געבאקענע פיש.
מיר האבן זיך געשפירט ווי " תלמידים
קרויים בנים", וויאזוי דער ראש ישיבה
האט אונז אלע אינזין, נישט נאר ברוחניות
נאר אויך בגשמיות.

נאך אן ענליכער אינצידענט איז געווען,
אז א צווייטער בחור האט לעצטנס
באקומען אביסל עקזעמע, מיט אביסל
האקעלע הויט. זייענדיג אוועק פון שטוב,
האט דער ראש ישיבה עס אויפגעפאסט
נאך איידער די עלטערן האבן עס געזען,
און ער האט גע'עצה'ט פארן בחור אז ער
זאל עסן ווייניגער ברויט און צוקער, וואס
דאס וועט אפשר העלפן. דער בחור האט
טאקע אזוי געטון.

יעצט זייענדיג ביי די סעודה, האט דער
ראש ישיבה געטיילט חלה און דאן געגעבן
נאך חלה.

דער בחור האט געטראכט זיך
אפצוהאלטן פון עסן צופיל חלה צוליב זיין
הויט, אבער דער ראש ישיבה האט אים
געזאגט: "שבת קען מען אלעס עסן. שבת
היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא. שבת
שאדט נישט."

מיר האבן געזינגען שיינע זמירות
וואס האבן אונז אלע אויפגעוועקט צום
אייבערשטן.

בשעת מיר האבן געזינגען, איז א
אינגערמאן מאנשי שלומינו אריינגעקומען.
ער האט געהערט דעם ניגון און זיך
צעפייערט און מיטגעזינגען, און געזאגט
פארן ראש ישיבה אז דעם גאנצן וועג
אהער און ארויף זינגט ער זיך דעם ניגון,
ווייל עס עפנט אים אזוי דאס הארץ צו
הערן וויאזוי דער ראש ישיבה זינגט עס.

דער ראש ישיבה איז דאן אריין אין עולם
הנגינה, און כידוע, וועלן דער ראש ישיבה
גייט דארט אריין, איז עס אן אנדערע
בחינה. דער ראש ישיבה האט געזינגען
געוויסע ניגונים מיט געוויסע פעלער וואס
עפענען דאס הארץ.

געלט, געלט, געלט!

נאך א אינגערמאן, וועלכער איז געווען
אין שטאט פאר א שמחה, איז אויך
ארויפגעקומען. דער ראש ישיבה האט זיך
נאכגעפרעגט: "וואס האט מען געערעדט
ביי די שמחה? פון געלט, געלט, געלט,
געלט??"

דער ראש ישיבה האט דאס געזאגט מיט
א שפאט און ביטול, אונז צו דערמאנען
וואס דער הייליגער רבי טוט מיט אונז און
שלעפט אונז ארויס פון דער מדינה וואס
האט געמאכט געלט פאר אן אפגאט.

דער אינגערמאן האט דערציילט איבער
דעם וואס עס איז געווארן א שמועס ביי די
שמחה, אז עס איז נישט ממש אזוי ווי די
צדיקים זאגן... און מען האט אוועקגעמאכט
געוויסע מנהגים (ווי שערן די האר) וואס
זענען ביי אונז הייליג און טייער.

דאס איז ממש וואס דער הייליגער רבי
זאגט: "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך
בארץ" דער ראש ישיבה האט געקרעכצט
אויף דעם און געזאגט אז ליידער מאכן
מענטשן אוועק אלעס.

א AI תורה

דאן האט דער אינגערמאן דערציילט,
אז זיין טאטע שיקט ארויס יעדע וואך א
תורה פאר די משפחה, און די וואך לכבוד
די שמחה האט איין שוואגער געשיקט א
מעסעדזש אז יעדער זאל צוריקשרייבן
א תורה אויף דער תורה. ביז אפאר מינוט
האט ער באמערקט אז עס פליסן אריין
אזעלכע שיינע תורות.

דער אינגערמאן האט זיך אביסל
גע'חידוש'ט; ער האט נישט געקענט אלע
זיינע געשוויסטער פאר אזעלכע פעסטע
תלמידי חכמים.

ביז... זיינע געשוויסטער האבן אים
דערציילט, אז סך הכל האבן זיי געגומען
די תורה, עס אריינגעשיקט צו עי-איי
(AI) און געשריבן: "איך האב פרעשור פון
מיין שוואגער וואס בעט א תורה אויף

דער תורה. געב מיר א שיינע תורה, עס זאל קומען פון א געוויסן גליון (חסידות)." און ביז צוואנציג סעקונדעס איז געקומען א שיינע "וואַרט".

מען איז אריין אין א שמועס וועגן עי-איי. דער ראש ישיבה האט זיך צוקרעכצט און געזאגט אביסל שרעקעדיגע וועַרטער: "דער נסיון פון טעכנאלאגיע האט זיך נאכנישט אנגעהויבן. מען ווייסט נישט וואס עס קומט."

שכינתא בגלותא

דערנאך האט זיך דער ראש ישיבה אויסגעדרייט צום אינגערמאן וואס איז דא געווען אויף א שמחה, און אים אנגעהויבן דערציילן איבער זיין אנהייב התקרבות, וועַן ער פלעגט פארן קיין בארא פארק און ער האט אזוי שטארק געבענקט צו זיין ביי מוהרא"ש, אבער ער האט דאס געדארפט מאכן מיט שכל כדי נישט וויי צו טאן געוויסע.

דער ראש ישיבה האט דערציילט איבער א שבועות וואס ער האט זייער געוואלט מיטהאלטן ביי מוהרא"ש, איז ער טאקע געגאנגען ותיקין, און שפעטער איז ער צוריקגעקומען, כדי עס זאל אויסזען ווי ער איז דארט ביים דאוונען, און ער האט זיך מתבודד געווען עטליכע שעה אונטערן טלית, וויל געדאוונט האט ער דאך שוין. ירא שמים יוצא ידי שניהם!

מען איז אריין אין א שמועס איבער דעם ענין, און דער ראש ישיבה האט זיך אויסגעדרוקט: "עס איז שווער. וויל וועַן א אינגערמאן מאכט א שמחה, ויל ער דאך אז זיין גוטער איד, זיין מורה דרך זאל דארט זיין, אבער ער קען נישט. עס איז פארשעמט, מען טאר נישט..."

האט זיך איין אינגערמאן אנגערופן: "איך ויל זייער אז דער ראש ישיבה זאל קומען צו מיינע שמחות." זאגט דער ראש ישיבה: "דו ווילסט, אבער דו ווייסט אויך אז עס איז נישט שייך. וואס קען מען טאן? שכינתא בגלותא."

האט זיך א בחור וואס איז דארט געווען, א חתן, אנגערופן: "ביי מיין שמחה איז נישט קיין פראבלעם אז דער ראש ישיבה זאל קומען." האט זיך דער ראש ישיבה צושמייכלט און געזאגט: "יא, ווייל דיר האב איך געמעגט לעגאל ראטעווען. דו ביסט שוין געווען 'דערנאך', מעג איך קומען. אבער אויב איך האב געזומען א אינגערמאן וואס איז א וואוילער חסידישער אינגערמאן און אים געמאכט נאך בעסער... ווערט עס שוין באטראכט אלס אן עוולה..."

דער שטן האט א גוטע שמעק

מען איז דאן אריין אין א שמועס איבער א געוויסן גרויסן משפיע וואס איז ביי אלעמען אנגענומען און קיינער קריגט נישט אויף אים. דער ראש ישיבה האט געפרעגט: "פארוואס טאקע קריגט קיינער נישט אויף אים, און אויף מוהרא"ש האט מען אזויפיל געקריגט?"

האט זיך א אינגערמאן אנגערופן: "וויל יענער איז זייער נייטראל. ער מישט זיך נישט אין קיין שום חסידות אדער פאליטיק, און ער שטייט וויט פון נושאים וואס זענען קאנטראווערסיאל."

האט דער ראש ישיבה געזאגט: "ניין, נישט דאס איז די סיבה. נאר וואס דען? א מענטש קען געבן קנאקעדיגע דרשות און עס קען זיין מלא חיזוק, אבער די מינוט וואס ער קען באווייזן א חידוש – דאס הייסט ער קען רוקן א מענטש, מאכן אן עכטע טויש און איבערדרייען א מענטש מקצה אל הקצה –

דאן איז שוין אן אנדערע מעשה. 'עושה חדשות בעל מלחמות', אז מען מאכט חידושים, ברענגט דער ס"מ מחלוקת אויף אים."

עס איז געווען א שטארקע חיזוק און שכל פאר אונז אלע, זיך צו מחזק זיין אז מחלוקת איז נישט א סימן אז 'כלל ישראל האט א גוטן שמעק', נאר אז 'דער שטן האט א גוטן שמעק' און ער ווייסט וואו צו פארלייגן זיין מחלוקת און ליצנות. ווייל אויב עס איז דא א צדיק וואס קען דיך ברענגען צום אייבערשטן, וועט זיך די וועלט איבערדרייען דיך אוועקצושלעפן פון דארט.

דער ראש ישיבה האט דאן געזעדט לשבח פון איינעם פון אונזערע חשוב'ע חברים פון ארץ הקודש (וואס איז אגב געווען שטארק מקורב צו יענעם משפיע און איז אים נאך היינט משמש), אז ער האט אויסגעפירט א שידוך מיט א שטארקער תמימות.

דער ראש ישיבה האט אים געבעטן אנטראגן א געוויסן שידוך (דער חתן איז דארט געווען), און יענער האט געזאגט: "איך זע נישט וויאזוי עס זאל קענען געשען, אבער איך וועל עס אנטראגן ווייל דער ראש ישיבה האט געהייסן." און דער שידוך איז טאקע געווארן צו די שמחה פון אלע צדדים.

מעשה'לעך

ערגעץ אינצווישן האט זיך דער קליינער זון פונעם ראש ישיבה צוזינגען אינמיטן שפילן מיט זיינע 'מענטשיס': "ניין, ניין, איך וויל נאך לעבן..." (א ניגון פון די מעשה'לעך טעיפס).

דער ראש ישיבה האט דאס אויפגעכאפט און זיך זייער געפרייט. ער האט געזופן דאס קינד און אים געפרעגט וואס ער זינגט און וואס די מעשה איז. דאס קינד האט נאכדערציילט די מעשה פון רבינו הקדוש מיט די קו וואס האט זיך אויסבאהאלטן ווייל זי האט נאך געווואלט לעבן.

דער ראש ישיבה איז דאן אריין אין א שמועס איבער די 'מעשה'לעך', וויאזוי ער מאכט דאס און ווי לאנג עס נעמט אים, און אז דאס איז ביי אים איינס פון זיינע שענסטע פראיעקטן, דאס איז די צייט וועלן ער קען אריינלייגן ריינע אמונה אין די הערצער פון יונגע קינדער.

אינמיטן די זמירות האט זיך דער ראש ישיבה אנגערופן: "אה, א לעכטיגער שבת! עס שיינט און שיינט." דאן האט דער ראש ישיבה צוגעלייגט: "איך האב היינט געהאט א גוטע התבודדות; איך האב אסאך געבעטן דעם אייבערשטן אז דער שבת זאל זיין לעכטיג, און שכח אייבערשטער, עס איז מיר אזוי ליכטיג."

איינער פון די געסט האט געפרעגט: "וואס מיינט א גוטע התבודדות? א לאנגע?" האט דער ראש ישיבה געזאגט: "אז מען קען זיך גוט אויסרעדן דאס הארץ צום אייבערשטן."

נישט זיין קיין חסיד שוטה

שבת אינדערפרי אויפן וועג אהיים האט דער ראש ישיבה געפרעגט א אינגערמאן וואס האט אים באגלייט: "פארוואס גייסטו נישט פאראויס? דו ביסט דאך ביי דיין שוועער אויף שבת?" האט דער אינגערמאן געזאגט אז ער וויל נישט פארפאסן וואס דער ראש ישיבה רעדט. האט אים דער ראש ישיבה געפרעגט אויב ער איז אנגעקומען שפעט נעכטן צו זיין שוועער (ווייל מען האט אביסל געשמועסט נאכן דאוונען). האט דער אינגערמאן געזאגט אז יא, ער איז אנגעקומען אינמיטן די סעודה. דער ראש ישיבה האט זיך אביסל צובייזערט און געזאגט: "זיי נישט ברוגז, אבער דאס הייסט א 'חסיד שוטה'! אז מען עסט די סעודה ביים שוועער, דארף מען מכבד זיין דעם שוועער. מען קומט נישט שפעט ווייל מען וויל הערן די שמועסן פונעם ראש ישיבה".

דער ראש ישיבה האט געזעדט איבער דעם ענין פון גריסן מענטשן, אז צומאל טרעפסטו א מענטש פאר צוואנציג יאר און מען גריסט זיך נישט, ווייל קיינער וויל נישט ברעכן די אייז. ביידע זענען אין א קטנות.

אנקומענדיג צום בנין האבן מיר זיך ווידער געגרייט ארויפצושפאצירן די זיבן שטאק, און דער ראש ישיבה האט זיך אנגערופן אינמיטן וועג: "אזוי גייט עס מיט עבודת ה', א טרעפל ארויף און נאך איינס. צומאל דארף מען זיך אפרוען וועג מען ווערט אן כח, אבער מען גייט איינס אויפאמאל ביז מען קומט אן."

שכח אייבערשטער אז איך האב געקענט מיטהאלטן אזא שיינע שבת ביים ראש ישיבה שליט"א, די דאוונענען, און די סעודה.

און נאך מער שכח אייבערשטער אז איך האב דאס געקענט אראפשרייבן און איבערגעבן פאר אנשי שלומינו, וואס ווילן הערן נאך א שיינע הנהגה און נאך א וואוט וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט שבת, ווייל פון יעדע שיחה קען מען זיך אסאך לערנען וויאזוי צו זיין אן ערליכער איד.

א י ן

קורצן פון פרייער: *ר' יעקב יוסף הערמאן שטעלט אויף זיין הייליגע שטוב אין די טמנ'ע גאסן פון אמעריקע.*

ער מאכט חתונה די קינדער יונגערהייט.

רוחמה דערציילט זכרונות פון אלס כלה, און פון נאך די חתונה וועו זי איז געפארן וואוינען נעבן מירע ישיבה, כדי איר מאן זאל קענען לערנען. שפעטער איז זי צוריקגעפארן קיין אמעריקע הארט פאר די צווייטע וועלט מלחמה.

זי טרעפט זיך מיט די משפחה. אבער...

און יעצט ליינט וויטער.

פריידא איז נישטא

מיטאמאל האב איך געכאפט אז פריידא איז נישטא.

"וואו איז פריידא?" האב איך געפרעגט.

די שאלה איז געבליבן הענגען אין די לופט.

אלע האבן זיך אפגערוקט פון מיר, נאר אסתר איז געבליבן נעבן מיר.

"זי פילט נישט גוט," האט אסתר שטיל געזאגט.

"וואס גייט פאר מיט איר? לאמיר איר גיין באזוכן," האב איך פארגעשלאגן.

"זי וואוינט מער נישט אין ניו יארק," האט אסתר ווייטער געזאגט.

"וואו וואוינט זי?" מיינע פראגעס זענען געקומען שנעל. מיין הארץ האט מיר נישט פאראויסגעזאגט קיין גוטס.

"זי וואוינט ערגעץ ווייט, ווייט אוועק..." האט אסתר געזאגט מיט א קול וואס מען האט כמעט נישט געהערט.

"איך קען רעדן מיט איר אויפן טעלעפאן?" האב איך ווייטער געפרעגט.

"זי וועט נישט קענען הערן," האט אסתר שטייטלעך געזאגט. איך האב מורא געהאט צו פרעגן ווייטער, אבער איך האב זיך נישט געקענט איינהאלטן.

"אסתר, זאג מיר! זאג מיר וואס האט פאסירט?!"

אסתר'ס אויגן זענען אנגעפילט געווארן מיט טרערן. "פריידא איז נפטר געווארן דריי טעג פאר פורים. עס איז געווען פלוצלינג, מען ווייסט נישט פון וואס. מיר האבן דיר נישט געוואלט דערציילן כדי נישט צו צושטערן דיין אהיימקומען. דער טאטע האט אונז געמאכט צוזאגן אז מיר וועלן דיר נישט דערציילן."

עס האט מיר גענומען עטליכע סעקונדעס צו דעהערן וואס אסתר דערציילט מיר. מיין ליבע, ליבע שוועסטער פריידא איז נישט דא. איך האב זיך ביטערליך צעווויינט.

דער טאטע איז צוגעלאפן: "רוחמה, האלט זיך שטארק. דער אייבערשטער טוט נאר גוטס. האב רחמנות אויף די מאמע."

די מאמע האט זיך איבערגעבויגן צו

מ י ר

און מיר האבן זיך זייער צעווייזנט איינער אויפן צווייטנס אקסל. אלע נאנטע און באקאנטע האבן מיטגעווייזנט; עס איז געווען זייער פיינפול דארט אויפן פארט.

מיין קליינער ישראל מאיר האט מיר געצויגן ביים ארבל: "מאמע, פארוואס וויזנען אלע?" איך האב נישט געפונען די ווערטער דאס מסביר צו זיין פאר א דריי-יעריג קינד.

רוחמה האט זיך געזעצט שבעה פאר איין שעה, וויבאלד עס איז שוין געווען נאך דרייסיג טעג. נאכן זיצן די שעה שבעה, האט ר' יעקב יוסף זיך געוואנדן צו רוחמה און געזאגט: "קום מיט מיר, איך וויל עפעס רעדן."

רוחמה איז נאכגעגאנגען איר טאטן; זיי זענען ארויס אין דעם הייסן, שטיקעדיגן יולי פון ניו יארק. גייענדיג אויף די גאס האט רוחמה אנגעהויבן וויזנען.

"טאטע, פארוואס? פריידא איז געווען אזוי יונג, קוים איין-און-דרייסיג יאר. זי איז געווען אזא ערליכע, אזא גוט הארץ, זי איז געווען אזא בעלת חסד. טאטע, פארוואס?"

ד ע ר

טאטע האט געקוקט אויף זיין טאכטער און געזאגט: "מיר פרעגן נישט קיין קשיות. מיר זענען סאלדאטן פארן בעל הבית און מיר דארפן טון זיין רצון."

רבי יעקב יוסף האט געזארגט פאר די יונגע יתומים אז זיי זאלן שטיגן צו זיין ערליכע אידן, און געשיקט דעם עלטסטן קיין ארץ ישראל אין א ישיבה.

א יאר צייט איז רוחמה געווען מיט אירע עלטערן און משפחה. עס האט אויסגעזען אז טראץ דעם פארלוסט פון פריידא איז די משפחה פאראייניגט.

א מיטינג מיטן טאטן

ביז איין שיינעם טאג ווען ר' יעקב יוסף האט אנגערופן רוחמה'ן און איר געזאגט: "רוחמה, קום היינט נאכט אריבער מיט משה'ן. איך וויל אויך רופן די איבעריגע קינדער, איך וויל אייך עפעס מיטטיילן."

רוחמה האט זיך נישט דערשראקן. איר טאטע פלעגט אפט רופן אזעלכע מיטינגען זיי מחזק צו זיין צו פארשפרייטן אידישקייט. זי האט זיך אבער נישט געריכט אויף דעם וואס קומט יעצט.

ווען רוחמה איז אריינגעקומען יענעם

אוונט

אין שטוב, איז דער טאטע נאכנישט דארט געווען. די מאמע האט זיך געפארעט אין קאך. "מאמע, וואס גייט דער טאטע דערציילן?" האט זי געפרעגט מיט נייגער.

די מאמע האט אוועקגעקוקט: "ער וועט אליינס דערציילן!"

רוחמה האט זיך געוואונדערט דערויף, אבער זי האט נישט געקענט טון מער ווי אויסווארטן.

אביסל שפעטער איז רבי יעקב יוסף אהיימגעקומען, און נאכן עסן זיין טעגליכע מאלצייט פון סארדינען מיט א באר און א שטיקל ברוינע ברויט, האט ער אויסגעקלארט זיין קול און געזאגט:

"קינדער, ווי איר ווייסט, בין איך געקומען אהער אלס קינד פון אכט יאר אלט. פופציג יאר זענען שוין פארלאפן זייט יענעם טאג. איבער דרייסיג יאר האב איך מיט די הילף פון די מאמע געארבעט צו פארשפרייטן אידישקייט אין אמעריקע.

ב"ה מיר האבן אויפגעשטעלט א שיינעם ערליכן דור וואס טוט ווייטער פארשפרייטן אידישקייט. יעצט..."

פארזעצונג קומענדיגע זונאג אי"ה

א מעשה פון א צדיק

עָס כַאפְּט זַיי אַ שְׁרָעק

אהרן קליטניק

דָער הַיילִיגָער מַגִיד פוּן מֶעזְרִיטְשׁ אִיז גָעוֶוען דָער מְמַלֵּא מָקוֹם פוּן זַיין גְרוֹיסְן רֶבִּי'ן, דָער הַיילִיגָער בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.

דָער הַיילִיגָער מַגִיד הָאט אִיבֶּערְגָעגָעבְּן פַאר זַיינֶע תַּלְמִידִים אַלֶעס וָואס עֶר הָאט מְקַבֵּל גָעוֶוען פוּן זַיין גְרוֹיסְן רֶבִּי'ן דָער הַיילִיגָער בַּעַל שֵׁם טוֹב, אוּן עֶר הָאט זַיי אוֹיסְגָעלֶעְרנְט מִיט אַ מוֹרָא'דִיגָער קְלָארְקֵייט אַז עֶס אִיז דָא אַ בַּאשֶׁעפֶּער אוֹיף דָער וָועלְט אוּן אַז אַלֶעס אִיז דָער אַיבֶּערְשְׁטֶער - סַיי יֶעדָע גְרוֹיסָע זַאך אוּן סַיי יֶעדָע קְלֵיינִיקֵייט.

דָער הַיילִיגָער מַגִיד הָאט מֶעזְרִיטְשׁ הָאט גָעהַאט אַ גָעהוֹיבֶּענעם תַּלְמִיד, רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל פוּן קַארְלִין זי"ע, וָואס אוֹיף אִים הָאט מֶען גָעזָאגְט אַז עֶר הָאט גָעהַאט דֶעם כֹּחַ צוּרִיקְצוּבְּרֶענְגָען אִידְן צוּם הַיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶּער; עֶר הָאט מְעוֹרֵר גָעוֶוען אַסַאךְ אִידְן צוּ תְּשׁוּבָה אוּן זִיךְ מוֹסֵר נֶפֶשׁ גָעוֶוען פַארְן אַייבֶּערְשְׁטְן. עֶר אִיז נִפְטָר גָעוָוארְן בַּיי אַ גָאר יוּנְגֶער עֶלְטֶער.

וָוען רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל פוּן קַארְלִין אִיז נִפְטָר גָעוָוארְן, הָאט עֶר נָאךְ אִיבֶּערְגֶעלָאזְט אַ טָאכְטֶער אִינְדֶערהַיים מִיטְ'ן נָאמֶען חַיָּה שָׂרָה. זִי הָאט שְׁפָּעטֶער חָתוּנָה גָעהַאט מִיטְ'ן הַיילִיגְן רֶבִּי מָרְדְּכַי פוּן טְשֶׁערְנָאבִּיל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, אוּן זֵייעֶר עֶלְטֶסְטֶער זוּן אִיז גָעוֶוען רֶבִּי אַהֲרֹן פוּן טְשֶׁערְנָאבִּיל, וָואס מ'הָאט אִים גֶערוּפְן נָאךְ זַיין גְרוֹיסְן זַיידְן רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל פוּן קַארְלִין.

אִין דִי שְׁטָאט פוּן רֶבִּי אַהֲרֹן טְשֶׁערְנָאבִּלֶער זי"ע הָאט מֶען אַמָאל גָעהָערְט אַז דִי גּוֹיִים פְּלַאנֶען צוּ מַאכְן אַ פֵּאגְרָאם. פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז אַלֶע מֶענְטְשֶׁן הָאבְּן זֵייעֶר מוֹרָא גָעהַאט, אוּן רֶבִּי אַהֲרֹן טְשֶׁערְנָאבִּלֶער הָאט זִיךְ אָנְגֶערוּפְן מִיט אַ קְרֶעכְץ: "אוֹי וֵויי, אוֹי וֵויי! וָוען אִיךְ וָואלְט גָעהַאט דִי כֹּחַ פוּן מַיין זַיידָע רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל פוּן קַארְלִין, וָואלְט אַ פַּאגְרָאם נִישְׁט פָּארְגֶעקוּמֶען".

עֶר הָאט דֶעמָאלְטְס דֶערְצֵיילְט: "אִין דִי צַייטְן פוּנֶעם הַיילִיגְן מֶעזְרִיטְשֶׁער מַגִיד, הָאט אַ גְרוֹיסָע קְבוּצָה פוּן נִידְרִיגֶע גּוֹיִים גֶעפְּלַאנְט אַ גְרוֹיסְן פַּאגְרָאם אִין דִי שְׁטָאט מֶעזְרִיטְשׁ. זֵיי הָאבְּן זִיךְ אָנְגֶעגְרֵייט מִיט מֶעסֶערְס אוּן אַייזֶערנֶע הֶעק, אוּן הָאבְּן גֶעלָאזְט וויסְן דֶעם טָאג וָועלְן זֵיי פְּלַאנֶען דָאס דוּרְכְצוּפִירְן. פַארְשְׁטֵייט זִיךְ אַז אַלֶע תַּלְמִידִים אוּן שְׁטָאטְסַלֵייט הָאבְּן גֶעצֵיטֶערְט פַאר פַּחַד, אוּן דִי שְׁרֶעק אִיז גֶעוֶוען גָאר גְרוֹיס.

אִינְצְווישְׁן אִיז מֶען גֶעגַאנְגָען אִין בֵּית הַמִּדְרָשׁ אוּן מֶען הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן אַייְנַפַאקְן דִי סִפְרֵי תּוֹרוֹת, וַוייל דֶער שְׁטֵייגֶער פוּן דִי בִּילִיגֶע רְשָׁעִים יִמַּח שְׁמָם אִיז גֶעוֶוען, אַז דִי עֶרְשְׁטֶע זַאךְ נֶעמֶען זֵיי דִי סִפְרֵי תּוֹרוֹת אוּן פַארְשָׁטֶעמֶען זֵיי מִיט שְׁרֶעקְלִיכֶע בִּזְיוֹנוֹת רַחֲמָנָא לִצְלָן. בִּשְׁעַת מֶען הָאט צַאמְגֶעפַאקְט דִי סִפְרֵי תּוֹרוֹת, אִיז רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל גֶעשְׁטַאנֶען בַּיים וָואנְט אוּן זִיךְ מִתְבּוֹדֵד גֶעוֶוען צוּם הַיילִיגְן בַּאשֶׁעפֶּער."

אִין בֵּית הַמִּדְרָשׁ אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען אַ הֶערְלִיכֶער שַׁיינֶער קְרוֹין-לַייכְטֶער מִיט זֶעכְצִיג לֶעכְט, וָואס הָאט פַארְמָאגְט אַ סְפֵּצִיעֶלֶע רַייכְקֵייט. רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל אַלַיין הָאט דָאס גֶעמַאכְט, נָאכְדֶעם וָואס עֶר הָאט אַמָאל גֶעהָערְט וִוי זַיין רֶבִּי, דָער הַיילִיגָער מַגִיד, זָאגְט: "אִיךְ וָואלְט הַנָּאָה גֶעהַאט אַז אִין מַיין בֵּית הַמִּדְרָשׁ זָאל זַיין אַ קְרוֹין-לַייכְטֶער מִיט זֶעכְצִיג לֶעכְט".

וָוען מֶען הָאט גֶעעֶנְדִיגְט אַיינְפַּאקְן אַלֶע סִפְרֵי תּוֹרוֹת, אִיז מֶען צוּגֶענַאנְגֶען צוּם קְרוֹין-לַייכְטֶער דָאס אַרָאפְּצוּנֶעמֶען, כְּדֵי דִי רְשָׁעִים זָאלְן עֶס נִישְׁט צוּרוֹיבְּן. אָבֶּער וִוי נָאר מֶען אִיז צוּגֶענַאנְגֶען צוּם קְרוֹין לַייכְטֶער, הָאט זִיךְ רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל אוֹיסְגֶעדְרֵייט אוּן גֶעזָאגְט: "דָאס קֶענְט אִיר לָאזְן, אִיךְ בִּין פַארְזִיכֶערְט אַז דָאס וָועלְן זֵיי נִישְׁט צוּרִירְן". הֶערְנְדִיג אַזַעלְכָע וָועְרְטֶער פוּן רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל, זֶענֶען זֵיי גֶעגַאנְגֶען צוּם הַיילִיגְן מַגִיד פוּן מֶעזְרִיטְשׁ אוּן אִים גֶעזָאגְט: "מִיר וִוילְן אַוועקְפַאקְן דֶעם קְרוֹין-לַייכְטֶער, אָבֶּער רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל לָאזְט נִישְׁט".

אִיז דָער הַיילִיגָער מַגִיד צוּגֶענַאנְגֶען צוּ זַיין תַּלְמִיד רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל אוּן גֶעזָאגְט: "אוֹיב דוּ בִּיסְט אַזוֹי פַארְזִיכֶערְט אַז דִי רְשָׁעִים וָועלְן נִישְׁט צוּרִירְן דֶעם קְרוֹין-לַייכְטֶער, דֶעמָאלְט מַאךְ שׁוֹין אַז עֶס זָאל בְּכְלַל נִישְׁט פָּארְקוּמֶען קַיין פַּאגְרָאם".

דָער הַיילִיגָער מַגִיד הָאט גֶערוּפְן דֶעם שַׁמָּשׁ אוּן אִים בַּאפוֹילְן: "רוּף אוֹיס אִין דִי גַאנְצָע שְׁטָאט אַז אַלֶע מֶענְטְשֶׁן - מֶענֶער, פְרוֹיען אוּן קִינְדֶער - זָאלְן קוּמֶען אִין בֵּית הַמִּדְרָשׁ אוּן זִיךְ דָארְט בַּאהַאלְטְן".

אַלֶע זֶענֶען גֶעקוּמֶען אִין בֵּית הַמִּדְרָשׁ, אוּן וָוען רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל הָאט גֶעזֶען וָואס עֶס טוּט זִיךְ, הָאט עֶר גְלַייךְ פַארְשְׁטַאנֶען אַז דָער הַיילִיגָער מַגִיד הָאט דָאס אָנְגֶעדְרֵייט, וַויל עֶר הַאלְט אַז עֶר הָאט דִי כּוֹחוֹת אָפְּצוּשְׁטֶעלְן דֶעם פַּאגְרָאם.

אִיז רֶבִּי אַהֲרֹן הַגָּדוֹל גֶעגַאנְגֶען צוּם הַיילִיגְן מֶעזְרִיטְשֶׁער מַגִיד אוּן גֶעזָאגְט: "רֶבִּי, אִיךְ קֶען נִישְׁט אַלַיין, אִיר דַארְפְט מִיר הֶעלְפְן." הָאט דָער הַיילִיגָער מֶעזְרִיטְשֶׁער מַגִיד גֶעעֶנְטְפֶּערְט: "אָה! הֶעלְפְן! דָאס קֶען אִיךְ!"

פְלוּצְלִינְג הֶערְט מֶען אַ רַעַשׁ, דִי גּוֹיִים קוּמֶען! עֶס כַאפְּט אַ פַּחַד אוּן אַ שְׁרֶעק! אָבֶּער וואוּנְדֶער אִיבֶּער וואוּנְדֶער, וִוי נָאר דִי רְשָׁעִים זֶענֶען גֶעקוּמֶען נָאנְט צוּם בֵּית הַמִּדְרָשׁ, אִיז אוֹיף זֵיי גֶעפַאלְן אַזָא שְׁרֶעק אַז זֵיי הָאבְּן אָנְגֶעהוֹיבְּן צוּ אַנְטְלוֹיפְן, אוּן אַיינֶער הָאט זִיךְ גֶעשְׁטָאכְן מִיט דֶעם צְווַייטְן, בִּיז עֶס זֶענֶען אוֹיסְגֶעהָרְגְעט גֶעוָוארְן עֶטְלִיכֶע הוּנְדֶערְט נִידֶערְגֶע רְשָׁעִים.

דָאס אִיז דָער כֹּחַ פוּן צַדִיקִים וָואס זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג דָבוּק צוּם אַייבֶּערְשְׁטְן, אוּן זֵיי בֶּעטְן דֶעם אַייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף יֶעדָע זַאךְ.

אשר בנתן מכתב י"ב תשו' בריון 12486

וואוינען אין בויבעריק

דן ען א צדיק זאגט א ווארט דארף מען הארכן.

ווען א צדיק זאגט א זאך, איז, עשה אזניך כאפרכסת, מאך אויף דיין אויער גרויס אזוי ווי די שיסל פון די ווייץ קערנדלעך וואס איז העכער די מיל.

ווען א צדיק זאגט עפעס, איז, די וואס הארכן וועלן מרויח זיין אויף די וועלט און אויף יענע וועלט, און די וואס פארשטייען בעסער פון דעם צדיק וועלן זיך פאטשן אין פנים און זאגן פארוואס האב איך נישט געפאלגט דעם צדיק.

דעם היינטיגן שבת וועט ווערן 63 יאר פון ווען אלע האבן געקענט זען מיט די פליישיגע אויגן אז ווען מען פאלגט א צדיק האט מען נישט קיין חרטה.

ווען רבינו הקדוש מ'סאטמאר זכותו יגן עלינו איז געקומען קיין אמעריקע, נאכדעם וואס מען האט שוין אפגעמאכט אז דער רבי בלייבט אין אמעריקע, איז געווען איינס פון די זאכן וואס דער רבי האט גלייך געהאט בדעה, אז ער וויל האבן א אייגן שטעטל.

אזוי פרי ווי אין יאר תש"ט, נאך איידער מען האט אפגעקויפט דעם "נעפ מענשן" אויף בעדפארד ראס, וואס איז געווען דער גרויסער סאטמארער בית המדרש פון תשי"ב ביז תשכ"ט, האט שוין דער רבי געשמועסט מיט הגה"צ רבי אלכסנדר אשר באב"ד זצ"ל, טארטיקוב'ער רב, איבער זיין רצון צו מייסד זיין א אייגענעם היימישן ישוב אויסער די שטאט.

אין יאר תשי"ד ווען עס איז געווען די פטירה פון דעם רבי'נס טאכטער חי' רויזא ע"ה, ערב שבת קודש פרשת וירא, דעמאלטס איז דער רבי נאך די שבעה געפארן קיין מאנטיסעלאו און געווייסלט דארט עטליכע וואכן, צווישן די מקורבים וואס זענען געווען ביים רבי'ן דארט איז געווען הרה"ח ר' שלמה גפן ז"ל (עלטער זיידע פון דער ראש ישיבה שליט"א, דער זיידע פון הרה"ג ר' מרדכי אהרן מייזליש שליט"א, דער ראש ישיבה'ס שווער) האט דער רבי, צווישן אנדערן, געשמועסט מיט ר' שלמה איבער זיין רצון צו מייסד זיין א שטעטל.

זומער תשכ"ג ווען דער רבי האט באזוכט אין די קעמפס, איז ער איין אין די באנגעלאו פון הגה"צ שאפראנער רב זצ"ל, דער ראש הישיבה, דעמאלטס האט דער רבי אויך געשמועסט פון זיין גרויס תשוקה צו האבן א אייגן שטעטל.

י"ב תמוז תשי"ז איז מען איין אין קאנטראקט אויף א שטח אין סטעטן איילענד, למעשה איז עס בטל געווארן, די סטעטן איילענד געפלאנטע סאטמארע שטעטל האט זיך נישט אויסגעארבעט.

צווישן די עסקנים וואס האבן געארבעט אויף א שטעטל אין סטעטן איילענד איז געווען הרה"ח ר' חיים מרדכי שטיינבערג ע"ה און הר"ר מרדכי זעליג הוירש ע"ה, וועמען מען האט גערופן ראביי הוירש, וואס צו אים האט באלאנגט די פלאץ אין מאנטיסעלאו וואו דער רבי פלעגט פארן זיך אפרוען, ער איז אויך

איבערלעבענישן, אנאליזן און געדאנקען

משה אריה שניצלער

געווען דער אייגנטומער פון דעם זאל "גרענד פאראדייס" וואו מיין טאטע ז"ל מיט נאך פילע הונדערטער פון פריערדיגן דור האבן חתונה געהאט.

דער רבי האט זיך נאכגעפרעגט אויף דעם שטח אין סטעטן איילענד ביי הרה"ג ר' פנחס טייטץ ז"ל דער רב פון עליזאבעט ניו דזשערזי.

די קומענדיגע געפלאנטע סאטמארע שטעטל איז געווען אין דאוער ניו דזשערזי.

זונטאג פרשת כי תשא תשכ"ב איז פארגעקומען א געגנער פארזאמלונג אין "אלטן בית המדרש", ווי דער עלטערער דור רופט עס, אויף בעדפארד ראס (אויך גערופן מיט'ן נאמען "נעפ מענשן", ווייל פריער איז עס געווען א זאל וואס האט געטראגן אט דעם נאמען, א "מענשן" מיינט א "פאלאץ" אויף ענגליש, אזוי ווי מען זאגט דער נעפ פאלאץ).

די נושא ביי אט דעם געגנער פארזאמלונג איז געווען די דעמאלטס געפלאנטע סאטמארע שטעטל אין דאוער ניו דזשערזי.

דער עולם האט געגעבן דיפאזיטס פון $700.00.

זומער תשכ"ד, ווען דער עולם האט כסדר געווארט צו הערן וואו עס האלט מיט דאוער, האט פאסירט א שריפה ל"ע, עס איז געווארן פארברענט די דירה אין וויליאמסבורג וואו עס האט געווואוינט הרה"ג ר' אלימלך לאנדא שליט"א, הנקרא ר' מלך הצעיר, עטליכע טעג שפעטער איז ער געווען ביים רבי'ן זיך שואל עצה זיין וועגן א הויז אין וויליאמסבורג וואס מען האט אים אנגעטראגן אפצוקויפן, זאגט אים דער רבי, ניין, דו וועסט קויפן אין שטעטל.

די פלא פון די מעשה איז געווען אז כאטש למעשה איז גארנישט געווארן אין דאוער, איז נאך אלץ מקוים געווארן די רוח הקודש פון רבי'ן "דו וועסט קויפן אין שטעטל", ווייל פופצן יאר שפעטער האט הרה"ג ר' אלימלך זיך געצויגן קיין קרית יואל, א וואורט פון א צדיק איז קאי וקיימא, אז דער רבי זאגט וועסט קויפן אין שטעטל, וועט אזוי זיין, נישט קיין נפקא מינה צו די שטעטל איז אין דאוער צו אין מאנרא, נישט קיין נפקא מינה צו יעצט, צו פופצן יאר ארום.

למעשה איז טאקע פון דאוער אויך גארנישט געווארן, ס'האט זיך אויסגעלאזט אזוי ווי סטעטן איילענד.

עס איז אויך געווען א רעדע וועגן א סאטמארע שטעטל אין קאנארסי, אויך אין יאנקערס, אויך אין קאנגרעס לעיק.

אין יאר תשכ"ט האט דער רבי ווייטער אנגעהויבן רעדן מיט זיינע ארומיגע וועגן א שטעטל, איינמאל האט הרה"ח ר' אברהם יעקב גלאנצער ע"ה געגעבן א זאג פאר'ן רבי'ן אויף הרה"ח ר' חיים הערש ליימזידער הי"ו אז ער וואלט געווען דער פאסיגער פערזאן וואס זאל אליין עוסק זיין אין דעם ענין פון שטעטל, ווייל ביז יעצט איז געווען פארשידנארטיגע חילוקי דעות צווישן די וואס האבן עוסק געווען דערין, און צוליב די חילוקי דעות האט מען זיך נישט געקענט פאראייניגן אויף קיין שום שטח, ווייל אויף יעדן שטח וואס מען האט געקוקט איז

> עס האט געגומען באלד דרייסיג יאר אז די חלום פון רבי'ן פון יאר תש"ט זאל ווערן א ווירקליכקייט, אבער א צדיק געבט נישט אויף, א צדיק גייט נישט אויף צוריק, אז א צדיק זאגט איך דארף א שטעטל וועט זיין א שטעטל.

געווען איינער פון די עסקנים וואס האט עס געזען אלץ אומפאסיג, איז די עצה צו נעמען איינעם וואס זאל ארבעטן אליין, און זען אז עס זאל זיך רוקן פאראויס.

ווי עס ווייסט שוין יעדער היינט, האט דער רבי האט אנגענומען די הצעה פון ר' אברהם יעקב אז ר' חיים הערש איז דער פאסיגער פערזאן צו ארבעטן אויף די אייגענע האנט און זען ס'זאל שוין עפעס ווערן וועגן א שטעטל.

האט ר' חיים הערש געזאגט פאר'ן רבי'ן אז ער דארף האבן די הילף פון הרה"ח ר' לייבוש לעפקאוויטש ע"ה און הרה"ח ר' משה גליק ע"ה, ווייל זייערע גרויסע ביזנעסער האבן געהאט א גאר גוטע קרעדיט רעיטינג אין די אלגעמיינע פינאנציעלע באריכטן, און אויך ווייל זענען געווען גרייט צו לייגן זייער אייגענע פערזענליכע נאמען אויף וואס מען ברויך.

עס האט גענומען באלד דרייסיג יאר אז די חלום פון רבי'ן פון יאר תש"ט זאל ווערן א ווירקליכקייט, אבער א צדיק געבט נישט אויף, א צדיק גייט נישט אויף צוריק, אז א צדיק זאגט איך דארף א שטעטל וועט זיין א שטעטל.

וועו מען רעדט פון פרשת "סאטמארע שטעטל אין אמעריקע" דארף מען נעמען א וויכטיגע לעקציע.

נאכדעם וואס איז דורכגעפאלן דער פלאן צו גיין אין סטעטן איילענד, האט דער רבי געהאט עגמת נפש דערפון.

דער רבי האט אמאל א זאג געטון בנוגע סטעטן איילענד, וועו מען וואלט מיך געפאלגט וואלטן אלע געווען עשירים, דאס האט דער רבי געזאגט נאכדעם וואס מען האט געבויעט די ווערעזאנאו ברידזש אוו עס באנייט אין יאר תשכ"ד, דער רבי האט אנגעוויזן אז נאכ'ן בויען די בריק זענען נתעשר געווארן די וואס האבן פארמאגט לאנד אין סטעטן איילענד.

דעם שבת ויצא ולמספרם נאווועמבער 21 איז 63 יאר פון די טאג וואס עס האט זיך געעפנט דער ווערעזאנאו ברידזש.

וועו דו זעסט די הויכע טורעמס פון די ווערערזאנע ברידזש (די דריטע העכסטע בריק טורעמס אין גאנץ אמעריקע) וועסטו זיך געבן א דערמאן אז א ווארט פון א צדיק איז קאי וקיימא.

אז מען פאלגט א צדיק קומט שפע, אזוי ווי דער רבי זאגט אין ספר המדות, בזכות הצדיק תלמידיו מתפרנסים.

אוו אז א צדיק זאגט גיין וואוינען אין בויבעריק, גייט מען אין בויבעריק, א צדיק ווייסט וואו איז גוט אוו וואס איז גוט.

אז א צדיק זאגט וואוינען אין בויבעריק, וועסטו ווערן רייך אוו בויבעריק.

שכח אייבערשטער פאר אונז געבן א צדיק וואס דערמאנט אונז יעדן טאג צו רעדן צום אייבערשטן אוו אנגרייטן גוטע סחורה אויף יענע וועלט.

גשעניש

אינערהאלב קהילת היכל הקודש ברסלב

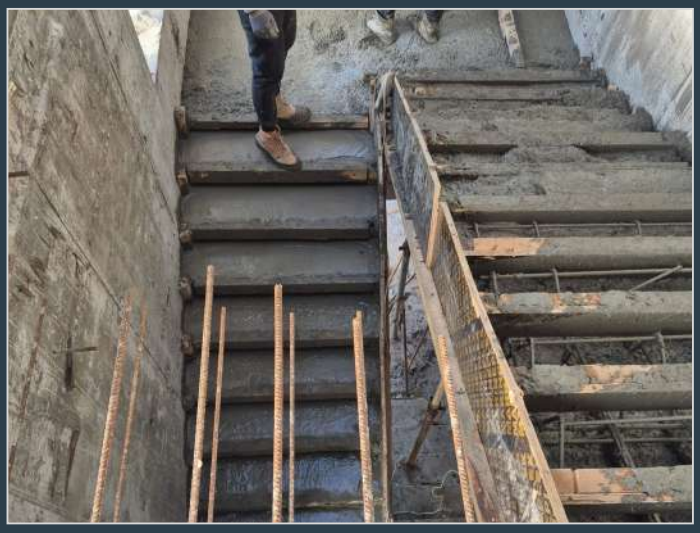

סיום ששה סדרי משנה פון הילד אהרן מינצבערג ני"ו און סיום ספר תהילים פון הילד משה מייטעס ני"ו אין תלמוד תורה בית שמש - עש"ק חיי שרה

ביים גיסן די טרעפ ביי די נייע בנין אין אומאן - ה' חיי שרה

די חשובע בחורים ביים העלפן די שול אין שטעטל - ב' תולדות

א בליק אריין אין תלמוד תורה בני ברק - ב' תולדות

חתונה פון החתן אלעזר אריה הי"ו בן מו"ה משולם פייש פעלבערבוים הי"ו עב"ג בת מו"ה דוד יודא איידליס הי"ו
אין ישיבה - ג' תולדות

די חשובע בחורים פון ישיבת היכל הקודש בית שמש ביים העלפן אריבער פירן די ישיבה צו א נייע לאקאציע - ג' תולדות

אבות ובנים אין ביהמ"ד היכל הקודש לינדען - מוצש"ק חיי שרה

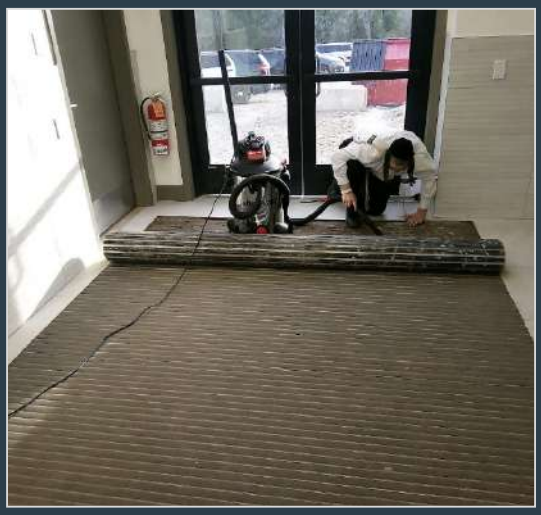
ראש חודש סעודה אין ביהמ"ד היכל הקודש לינדען - ב' תולדות

ראש חודש סעודה מיט די בחורים אין שטעטל ישיבה - ג' תולדות

ראש חודש סעודה מיט די בחורים אין ישיבה - ד' תולדות

ביים העלפן רייניגן די שול אין שטעטל - ה' תולדות

חתונה פון החתן ישראל הי"ו בן מו"ה נתנאל אייזנער הי"ו עב"ג בת מו"ה אייל קורץ הי"ו אין ישיבה - ה' תולדות

ברית פון הילד בן מו"ה יצחק אהרן וויינבערג הי"ו אין ישיבה - ה' תולדות

ברית פון הילד בן מו"ה יהושע אייזנהארן הי"ו אין ישיבה - ה' תולדות

די חשובע קינדער אין א שמועס מיטן ראש הכולל ביי כולל בוקר אין שטעטל - ה' תולדות

פרישע שיפמענט אינעם שטעטל שול אין בעפארגרייטונג פאר שבת חנוכה - ה' תולדות

ALPHAITIS.COM

מעשה שהיה

פֿאַרציילט דורך דער ראש ישיבה שליט"א

חלק הי

זכות	זכות פרק
$500	$1,000

פארבינדט אייך היינט מיטן גבאי
מוי"ה לייבי ראטה הי"ו

347 578 4449

בס"ד
פרשת ויצא
אויסגאבע # 41

אינגאלהיים

פארגעסן צו דאנקען דעם אייבערשטן
הער א מעשה

רעסעפי
Cream of cauliflower soup

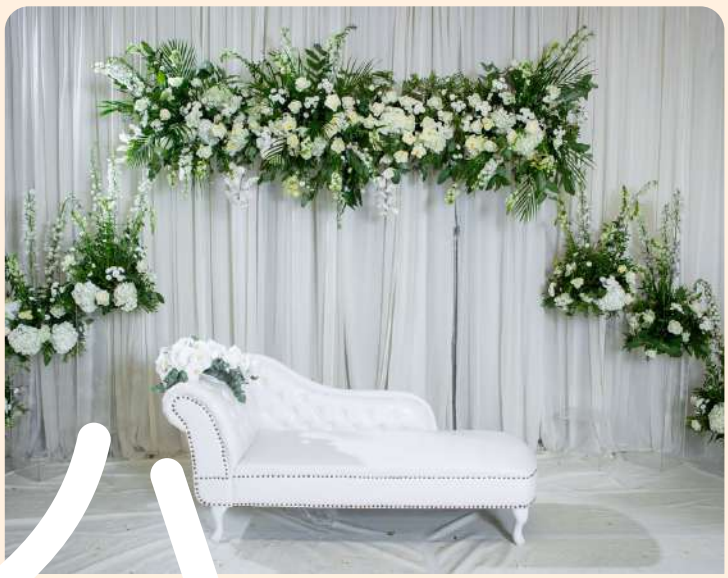
רחל'ע ווארט נאך
ג. פעקעטע

ס'שמעקט פון גן עדן
ש. ל. פלישמאן

א חעגעה ווי אין אלטען טיימען

ש. טראכטער

בס"ד
פרשת ויצא
תשפ"ז
נומער 41

ראדאקציע:
ש. טראכטער
ג. פעקעטע
ח. כ. וועבערמאן
ש. ל. פליישמאן
ח. שטיינבערג
ל. וועבערמאן
ל. סאקס
מ. פאפנהיים
ל. לב
מ. סופר
מ. פעדער

845.379.1161
136 Huschke Rd
Hurleyville NY 12747
Inderheim@bletelmagazine.com
Kinderheim@bletelmagazine.com

קול ברסלב:
212.444.9191
אידישע שטוב:
212.444.9169

בס"ד

צוליב די גרויסע נאכפראגע טוען מיר פארשטעלן אונזער נייע

שבת גליונות מעגא פעקעדזש

אז ריכטיגע
לעזע שבת
פאר די לאנגע נשפהה

IDEA: 84527659654

מאשפיזים בלצ"ה
אנקומען אויף שבת קודש
מעשיקס דורך UPS

קינדער און ערוואקסענע, מענער און פרויען צוגלייך
מיט לייענן מאטריאל אנגענפולט מיט אמונה, מידות טובות, עצות און חיזוק

דער פעקעדזש רעכענט אריין:

• עצתו אמונה • קרית כרסלב כלעטל • גליון היכל הקודש • גליון שיעורי חינוך

מען קען זיך אויך אייגשרייבן צו באקומען נאר די בית נצחי אדער עצתו אמונה

רופט שוין זיך אייגצושרייבן:

718-387-2691 *3

אימעיל צו:

subscribe@kerenhadfusa.org

ש. טראכטער

א חתונה מיט געזאלצענע טרערן

א ין פרשת ויצא לערנען מיר פון דעם גרויסן כח התפילה, ווי מיר זענען ביי לאה אמנו. אלע יארן האט לאה געוואוסט אז איר באשערטע שידוך איז עשו, און די תורה זאגט אונז טאקע "ועיני לאה רכות" - לאה האט געהאט פארווייניגטע אויגן; אירע אויגן זענען געווען רויט פון טרערן. זי האט געוואוסט אז נאר מיט טרערן קען מען פועל'ן, און זי האט טאקע געפועלט. נישט נאר וואס זי האט חתונה געהאט מיט יעקב אבינו, נאר זי האט חתונה געהאט נאך פריער פון איר שוועסטער רחל, און רוב שבטי ק-ה שטאמען טאקע פון לאה.

מיר לערנען ארויס דערפון דעם מוראדיגן כח התפילה.

דער ראש ישיבה דערמאנט אונז כסדר אז די מאמע איז די "עקרת הבית", דאס הייסט דער עיקר פון דעם שטוב. א שטוב וועלכער זיך אין דער מאמע. עס איז א שאד צו פארברענגען צייט, מח און כח זיך צו ערגערן אויף א געוויסן פרט וואס מען זעט ביים מאן; אנשטאט דעם, פארלייג כוחות צו זיין פרייליך, ווייל אז די מאמע איז פרייליך איז די גאנצע שטוב פרייליך. און אז די מאמע איז ערליך און לעבט מיט אמונת צדיקים, מיט תמימות און מיט דער תורה, וועט די שטוב זיין ערליך און וואויל.

דער ראש ישיבה שליט"א ברענגט

אסאך מאל אראפ די גמרא איבער א פארפאלק וואס האט זיך געג-ט נאך צען יאר חתונה האבן ווייל זיי האבן נישט געהאט קיין קינדער. די פרוי, וואס איז געווען אן ערליכע, האט חתונה געהאט א צווייטע מאל מיט א מאן וואס איז נישט געווען אזוי ערליך. און דער מאן, וואס איז אויך געווען אן ערליכער, האט חתונה געהאט מיט א פרוי וואס איז נישט געווען ערליך. וואס איז געווען דער סוף? די ערליכע פרוי האט אויפגעשטעלט אן ערליכע שטוב און אלעס האט זיך איבערגעדרייט צו א פרומע הייליגע שטוב; און ליידער פארקערט אויך: דער ערליכער אינגערמאן איז געווארן נאכגעשלעפט נאך זיין נישט-ערליכער ווייב, און די גאנצע שטוב איז נאכגעגאנגען אירע נישט-ערליכע מעשים.

דאס איז א געוואלדיגע חיזוק פאר אונז, און אין די זעלבע צייט מאנט עס פון אונז אז מיר זאלן זיך באפלייסן מיט תפילה צו בעטן ביים אייבערשטן, אז מיר זאלן זוכה זיין אויפצושטעלן אן ערליך און הייליג הויז געבויט אויף תורה און צדיקים.

לייענט איבער די חשיבות פון אן אמת'ע תפילה פון אן ערליכע אידישע פרוי, וואס מאכט א רושם אין הימל, און לאמיר זיך אינאיינעם מחזק זיין מיט תפילה והתבודדות.

...

בקה איז געווען א גערעטן מיידל; אלע האבן דאס געוואוסט שוין פון ווען זי איז אלט געווען פיר יאר. זי איז געווען קלוג, שיין, און דערצו אן ערליכע. גאנץ קוידאנאוו האט געוואוסט צו דערציילן פון ר' אברהם'ס טאכטער. איר טאטע, רבי אברהם העליר, אן אייניקל פון דעם תוספות יו"ט זי"ע, האט זוכה געווען צו שתי שולחנות - תורה וגדולה. ער האט געהאט פארצווייגטע געשעפטן וואס האבן אים געברענגט אסאך רווחים, און דערצו איז ער געווען אן ערליכער איד וואס מען האט שטענדיג געזען זיצן אין בית המדרש.

ווען רבקה איז געווארן אביסל עלטער, האט איר רבי אברהם אריינגענומען צו זיך אין געשעפט זי זאל אביסל צוהעלפן מיט די ביכער. גאנץ שנעל האט ער איינגעזען אז חוץ אירע גאלדענע מידות און איידעלע הארץ, האט זי אויך אסאך געלונגענקייטן צו פירן א געשעפט, און זינט זי איז אריינגעקומען זענען די רווחים נאך פיל מער געשטיגן.

פארשטייט זיך אז די שדכנים האבן אראפגעריסן ר' אברהם'ס טיר. אלע האבן געוואלט זוכה זיין צו רבקה. מען האט אים אנגעטראגן גאלדענע זאכן, בחורים וואס זייער עתיד איז צווישן די גדולי התורה. די פארשלאגן זענען געקומען אזוי פיל און אזוי שנעל, אז ר' אברהם האט נישט געוואוסט וואו אנצוהייבן.

אבער ווי מיר ווייסן דעם כלל אז "הקנאה התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם", זענען אויך דארט אין שטאט געווען מענטשן וואס האבן פשוט נישט געקענט צוזען די אויסטערלישע הצלחה פון ר' אברהם. עס האט זיי געשטאכן צו זען ווי אלעס גייט אים אזוי גוט. דאס זענען זיכער געווען פארווייטאגטע גלות-אידן, וואס זייער אייגענע פעקל איז געווען צו שווער פאר זייערע איינגעבויגענע פלייצעס, און זענדיג ווי א צווייטן גייט גוט האט עס זיי נעבעך ארויפגעברענגט בייז בלוט. ווייזט אויס אז התבודדות האבן זיי נישט געהאט, ווייל צו שטילן זייער קנאה האבן זיי אנגעהויבן ארויסלאזן לשון הרע אז רבקה איז בכלל נישט אזא ערליכע ווי זי שטעלט זיך פאר.

זיי האבן געטענה'ט אז זי ארבעט דאך אין געשעפט וואו עס קומען כסדר אריין פריצים, און רבקה איז חלילה געפאלן און האלט אן קשר מיט די שקצים.

לשון הרע האט א כלל אז עס דויערט

> די שטאט האט גערודערט. ר' אברהם, דער עושר און שיינער איד פון שטאט, באקומט אן איידעם אהרן דער שמייסער! דאס איז געווען דאס געשפרעך פונעם טאג. ווי נענטער עס איז געקומען צום טאג פון די חתונה, אלץ מער האט די שטאט געראטשעט.

נישט לאנג ביז עס ווערט אנגענומען, און ליידער האבן די ווערטער באקומען פליגלען. צוערשט האבן אלע געשושקעט שטיל אונטער איר רוקן, אבער עס האט נישט לאנג געמומען ביז מען האט שוין געריעדט אפן פארנט פון זיי אויך.

אלע האבן "געוואוסט": רבקה איז א פאפער. זי שטעלט זיך אהער ווי אן ערליכע, אבער באמת אינעווייניג איז זי אינגאנצן פארדארבן און זי איז עובר אויף די הארבסטע איסורים.

עס האט נישט געהאלפן קיין הסברים און טענות. די לשון הרע איז געווארן אזוי שטארק, אז ממש פון איין טאג צום צווייטן זענען אלע שדכנים פארשוואונדן געווארן. אלע גאלדענע שידוכים זענען אראפ פון טיש.

עס איז אריבער א תקופה און רבקה איז עלטער געווארן, אבער קיין שידוכים טראגט מען נישט אן. פארשטייט זיך אז דער צער פון רבקה און פון די ערליכע טאטע-מאמע איז געווען אומבאשרייבליך.

ר' אברהם האט געגעבן אסאך געלט פאר שדכנים און זיך געבעטן: "ברענגט מיר א שידוך!" אבער רוב שדכנים האבן אפילו נישט געוואלט טון דערין. וועד וויל האבן צו טון מיט א מיידל וואס טוט עבירות?

און אפילו מען האט שוין יא עפעס אנגעטראגן פון א ווייטע שטאט, האט עס זיך אויסגעלאזט מיט גארנישט. ווי נאר יענער האט זיך עטוואס נאכגעפרעגט, איז ער גלייך אפגעבריהט געווארן הערנדיג פון וואס עס האנדלט זיך.

עס זענען אריבער אסאך פיינפולע יארן מיט טרערן און תפילה. רבקה איז שוין געווארן דרייסיג יאר אלט און נאכאלץ נישט זוכה געווען אויפצושטעלן א בית נאמן.

זי האט אסאך טרערן פארגאסן צום אייבערשטן אז זי זאל זוכה זיין צו ברענגען קינדער אויף דער וועלט און איבערלאזן דורות, אבער די יארן רוקן זיך און באלד איז שוין צו שפעט.

איין טאג הערט זיך א ציטערדיגע קלאפ אין טיר. ר' אברהם עפנט די טיר און ער זעט א שדכן שטיין דארט. דער שדכן קוקט אראפ; עס איז קענטיג אז ער פילט זיך זייער אומבאקוועם.

"איך האב געטראכט א שידוך..." שטאמלט ער ענדליך ארויס.

ר' אברהם שפיצט אן די אויערן: "פון וועמען רעדט זיך עס?"

דער שדכן קוקט ווידער אוועק און שטאמלט ארויס: "אהרן... דער... דער שמייסער..."

דער שדכן איז געווען געריטט אויף א שארפן פסק, אבער עס איז נישט געקומען.

אלע האבן געקענט אהרן דעם שמייסער. ער איז געווען דער בחור וואס מען האט שוין פארטריבן אין כתה ב' פון חדר. די מלמדים האבן זיך מיט אים נישט געקענט ספראווען. ער איז געווען א יתום וואס האט זיך געהאדעוועט כמעט אין גאס - א ריכטיגער גאסן-יונג. קיין אות אחת פון תורה האט ער נישט געקענט, ממש אן עם-הארץ דאורייתא. זיינע מידות זענען געווען, פארשטייט זיך אליין, ווי א גאסן-יונג. זיין נאמען אליין גיט ארויס וואספארא סארט ער איז געווען.

ווען ער איז געווארן א בחור, איז ער געווארן נאנט מיט די בעלי עגלה פון שטאט, וועלכע האבן אים געגעבן

אפאר גראשן ער זאל שמייסן די פערד זיי זאלן פארן שנעלער. אזוי פלעגט ער זיצן נעבן דעם בעל עגלה אויף זייערע וועגן, און ווען דער בעל עגלה האט זיך געוואלט אפרוען, פלעגט ער איבערנעמען די לייצעס. דערפאר האט ער זיך פארשאפט דעם שיינעם צונאמען "אהרן דער שמייסער".

ר' אברהם האט אים אבער נישט אראפגעווארפן פון די טרעפ און נישט געגעבן א פסק. ער האט געזאגט אז ער וועט דאס איבערטראכטן און איבערשמועסן מיט זיין טאכטער, און ער זאל צוריקקומען שפעטער.

עס איז געווען א ווייטאגליכער שמועס, אבער צום סוף האט רבקה געזאגט: "טאטע, איך וויל איבערלאזן דורות. דער אייבערשטער האט געהייסן חתונה האבן, איך וויל אויפציען קינדער. און אויב דער איינציגסטער וואס וויל מיר נעמען איז אהרן דער שמייסער... דאן..." עס איז איר שווער געווען ארויסצוזאגן דאס ווארט "יא" און געבן איר הסכמה, אבער דאס איז עס געווען.

דער שידוך איז געשלאסן געווארן, און פארשטייט זיך אז די שטאט האט גערודערט. ר' אברהם, דער עושר און שיינער איד פון שטאט, באקומט אן איידעם אהרן דער שמייסער! דאס איז געווען דאס געשפרעך פונעם טאג. ווי נענטער עס איז געקומען צום טאג פון די חתונה, אלץ מער האט די שטאט געערעשט.

אט איז שוין אנגעקומען דער גרויסער טאג. ר' אברהם האט אויף גארנישט פארציכטעט און צוגעשטעלט א הערליכע חתונה, פונקט ווי ער וואלט דאס געטון מיט איבער צען יאר פריער.

עס איז געווען א מין געמישטע שמחה; טרויער און פרייד אויסגעמישט. פרייד אז מען איז זוכה צו טון דעם רצון ה', אבער געמישט מיט געזאלצענע טרערן אויפן אופן און מיט וועמען דאס קומט צושטאנד.

איידער מען איז געגאנגען צו די חופה, אינמיטן דעם קבלת פנים ווען די משפחה און חבר'טעס זענען געקומען וואונטשן פאר די כלה מזל טוב, האט זיך רבקה נישט געקענט איינהאלטן און אויסגעפלאצט אין א געוויין. אין פארנט פון אלעמען האט זי זיך אויפגעשטעלט פון איר כלה-בענקל און אויסגערופן הויך צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער! דו ווייסט דעם אמת אז איך בין ריין פון יעדן פלעק, און אלעס וואס מען האט אויף מיר געריעדט איז געווען פוסטע לשון הרע. בעט איך דיר טאטע, בזכות דעם וואס מיין נשמה איז ריין, געב מיר קינדער וואס וועלן זיין ריין אן א פלעק און באלייכטן די וועלט מיט דיין תורה."

נאך איר הארציגע קורצע תפילה איז רבקה מיט א רואיג הארץ געגאנגען צו די חופה.

אירע תפילות האבן ג'פוע'לט און געעפנט די שערי שמים. רבקה האט זוכה געווען צו פיר קינדער. אלע פיר זענען געווען גאוני עולם, צדיקים און יראים שלמים. דער ערשטער זון איז געווען הגאון רבי ישראל "חריף" העליר זצ"ל, א תלמיד פון הגאון רבי חיים וואלאזשינער זצ"ל און ראש ישיבה אין די גרויסע שטאט מיר. זיין תורה האט ג'עשמ'ט און ער האט געהאט אן א צאל תלמידים.

דער צווייטער זון איז געווען הגאון רבי מאיר העליר זצ"ל, וועלכער איז געווען א דיין אין ווילנע און רב אין די דערנעבנדיגע שטעט.

דער דריטער זון איז געווען הגאון רבי יהושע העליר, וועלכער האט מחבר געווען דעם ספר "חוסן יהושע" און איז אויך געווען רב אין עטליכע שטעט אין ליטא.

נאך א זון איז געווען הגאון רבי יחיאל העליר זצ"ל, וועלכער האט מחבר געווען דעם שו"ת "עמודי אור" (וואס ער האט געפונען "אור" כדי צו דערמאנען זיינע עלטערן: א'הרן 'ור'בקה). ער איז געווען רב אין די שטאט סאוואלק. דער גאון פלעגט זיך פירן אונטערצושרייבן זיין נאמען מיט אן אינטערעסאנטן אויסדרוק; ער פלעגט שרייבן "העלוב יחיאל העליר", טייטש: דער פארשעמטער יחיאל העליר. דאס איז געווען צו דערמאנען דעם זכות פון זיין מאמע, די ערליכע צדיקת, וואס איז פארשעמט געווארן צוליב פוסטע לשון הרע און וואס האט מיט אירע תפילות געפועל'ט קינדער וואס האבן באלויכטן די וועלט.

...

די געוואלדיגע כח פון די תפילות פון א אידישע מאמע.... קיין חילוק אויב דער מאן איז דער צדיק הדור אדער אהרן דער שמייסער, קען יעדער זוכה זיין צו הייליגע קינדער. מיר דארפן נאר נוצן אונזער געווער, תפילה! לאמיר נוצן אונזער כח און בעטן און בעטן און ווידער בעטן, אז מיר זאלן זוכה זיין צו קינדער וואס מאירים זענען את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא... קינדער וואס וועלן באלייכטן די וועלט מיט זייער תורה און מעשים טובים. מיט תפילה וועלן מיר זוכה זיין.

אויפן וועג אהיים

צוזאמען־ריים שיעור פארברענג. ווערן בעסער איך בענק. כאטש עפעס איך געדענק.

"ס'שמעקט פון גן עדן"

דעמאלטס ביי די קאראנע,
האט ער פארלוירן א מעלאנע.
נישט קיין אמעריקאנע גרינע,
באנקנאטן פון זיין מדינה.
נישט קיין money transfer / wire,
נאר עפעס אסאך מער טייער.

ער האט פארלוירן, ווייסטו וואס?
דער חוש הריח פון זיין נאז.
זיין הילוך החיים איבערגעקערט,
ער האט שמעקן אויפגעהערט.
אין גאס, אין שטוב, אלע מיני ריחות,
עס האט מיט אים מער קיין שייכות.

ווייסטו וויפיל מ'נוצט דעם חוש,
צו שמעקן עסן אויב ס'איז פריש,
וועג מ'דארף א קינד איבערפאקן,
די געשמאקע געוועג פון באקן,
און אלץ כסדר אין דיין קאך,
עס טוישט זיך יעדן טאג די געוועג.

רחמנא ליצלן, אין א פייער נויטפאל,
איז די חוש הריח א וואוענונג סיגנאל.
מען קען שמעקן אויך פון דערווייטנס,
און אידישע לעבנס ראטעווען באצייטנס.
פון באשעפער א גרויסע מתנה,
עס פארמיידט פון א שרעקליכע סכנה.

צו הערן די גאנצע שיעור פונעם ראש ישיבה רופט 212-444-9191 - 212-444-9169

אטעמסט אריין רואיג געלאסן,
שבת, די ריח פון פרישע הדסים.
און וועז די שבת גייט אוועק,
בארואיגס זיך מיט א בשמים שמעק.
נישט נאר דיין גוף, אויך דיין נשמה,
האט הנאה פון א גוטע aroma!

איז דיר שוין געקומען אויפן געדאנק,
אז קענען שמעקן איז אזא געשאנק?
אזא גורל'דיגע געווינס!!
מיט גוטס באגיסט מען אונז.
אהה. א שמעק ביז טיף אין די לונגען.
"שכח באשעפער", הייב אן זינגען.

דאנקען איז א גן עדן שפאציר,
האט דער ראש ישיבה געזאגט ביים שיעור.
ווילסט פילן גן עדן שוין דא?
עפן דיין ליפן מיט הודאה.
הייב אן רעדן **שכח אייבערשטער שפראך**,
דאנק דעם אייבערשטן אויף יעדע זאך.

"באשעפער", דו קענסט אויף דעם בעטן.
"איך וויל דיין חסד appreciaten.
איך וויל זאגן תחינות און פארלאנגען,
אבער אויך געדענקען דיר צו דאנקען...
קען איך גענוג לויבן, דיר זיין משבח,
פאר די מעלאנע, מיין חוש הריח?"

Cream of cauliflower soup

S. LEVY

INGREDIENTS

Super easy and hearty soup!
3 onions sauteed in oil
2-3 cloves garlic optional
3 bags frozen cauliflower sautee until half-cooked
Then add water to cover (less water for a thicker soup)
Salt to taste (about 2 tbsp)
Pinch of white pepper

DIRECTIONS

Cook for about an hour, then blend until smooth!
Hearty appetite!!

ס'ווערט קאלט
אינדרויסן, נו,
פארשטייט זיך
אז ס'איז נישט
מעגליך
אנציווארעמען די
באס. וואס מ'קען
אבער יא טון
איז זיך צו האלטן
וואַרעם דורך זיך
דרייען נעבן צדיקים.

והוי
מתחמם
כנגד
אורן של
חכמים

קלאסיפיידס

פרשת ויצא
י' כסלו

מנחה
מעריב

הדלקת הנרות .. 04:16

מוצאי שבת 05:45

וישלח
05:28

מאזין לשבת קודש

ברוכים הבאים

מיט גרויס פרייד טוען מיר
אויפנעמען די חשוב'ע משפחה

מו"ה אלעזר ארי'
פעלבערבוים הי"ו
וזוגתו טשארנא תחי'

וואס האבן זיך אהערגעצויגן אין

קרית ברסלב ליבערטי

דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל זיי זיין א ישוב טוב, זיי זאלן האבן הצלחה וברכה בכל מעשי ידיהם, און קענען דא אויפציען די קינדער אויף די וועגן פונעם הייליגן רבי'ן.

מזל טוב

מיט גרויס פרייד טוען מיר וואונטשן א הערצליכן מזל טוב פאר

מו"ה בנציון יאקאבאוויטש הי"ו
וזוגתו רבקה תחי'

צו די געבורט פון א אינגל למזל טוב

דער אייבערשטער זאל העלפן זיי זאלן זען אסאך נחת פון דעם קינד און אלע קינדער געזונטערהייט.

הער א מעשה

13 וויכטרסכען ז׳ מושה פון תפילה רמכ״ל. ווסכטראון 4083-662-845

ה. פרידריך

קרית ברסלב

די בעסטע אקטיוויטי צו טון מיט מיינע קליינע קינדער איז אנצוצינדן לעבעדיגע מוזיק און טאנצן מיט זיי. יעדער ווערט פריילעך, און אז מ׳איז פריילעך איז אלעס גוט.

שכח אייבערשטער אז איך האב אן MP3, וואו עס ליגן אלע קינדער אלבומס וואס זענען גוט פאר זיי. לעצטנס האט מיין קליין יונגל אפגעמאכט אז די MP3 מיט די ספיקער איז זיין אייגנטום; ער מוז עס האלטן, און ס׳מוז זיין נאנט צו אים, און ער דארף עס הערן אויפ׳ן העכסטע.

וואס עס געשעט איז, אז למשל מ׳צינדט אן א פרייליכע חנוכה סי-די און יעדער ווערט שוין פריילעך, אבער נאך אפאר מינוט ווערט עס אויסגעלאשן ווייל ער דריקט די קנעפלעך און הייבט אן מישן.

אויך הייבט מען זיך אן ארומקריגן: "פארוואס האלט ער עס? ניין, איך וויל עס!..." שרייען די אנדערע קינדער, און פון די גאנצע פריילעכע טאנצן בלייבט שוין גארנישט אינטערעסאנט.

אויב איך לייג עס אויף א הויכע פלאץ, טרעפט ער א וועג עס אראפצונעמען, און נאך אפאר מינוט ליגט עס צוריק אין זיינע הענט.

אויף עפעס אן אופן האט ער זיך שוין געטראפן אן עצה ארויפצוקריכן און טרעפן וואו ס׳ליגט.

אז מ׳מיינט עפעס אמת׳דיג, קומט מען אן צו דעם, נישט קיין חילוק ווי ווייט אדער שווער ס׳איז.

ס׳האט מיר אריינגעבליצט א מחשבה, אז אפשר וואלט געווען גוט צו האבן די אלטע גרויסע שווארצע ספיקערס וואס מ׳לייגט אויף א הויכע פלאץ און קיינער קען עס נישט אוועקטראגן. כאטש מיין קליינע ספיקער ארבעט גענוג קלאר און הויך, איז אבער אפשר די אלטמאדישע סארט בעסער פאר דעם צוועק.

איך האב געמאכט א קליינע פשוט׳ע תפילה, און וועג א מענטש דארף עפעס האבן, האט אים דער אייבערשטער אינזין עס זאל אנקומען צו אים.

איין טאג ברענגט מיין מאמע א מתנה, א גרויסן שווארצן ספיקער וואס זי האט געטראפן ביי א יארד סעיל, וואו איינער האט אויספארקויפט זיינע זאכן וואס ער דארף מער נישט.

למעשה, וועג איך האב עס אויספרובירט, האב איך געזען אז ס׳ווערט הייס, און איך האב מורא געהאט עס צו ניצן. האב איך עס ארויסגעלייגט אינדרויסן אויף מיין פאורטש, און ווארטנדיג דארט אזוי לאנג אויף זיין תיקון איז עס שוין געווארן נאס.

אבער מיין בחור ווייסט נישט פון גארנישט; אז ער האט אזוי ליב מוזיק, וועט ער אלעס טון. ער האט זיך אריינגעשלעפט דעם גרויסן ספיקער און זיך אן עצה געגעבן עס אנצוצינדן.

למעשה, נאך א שטיק צייט ארבעטן זע איך אז גארנישט איז געשען און ס׳ווערט נישט הייס, מ׳קען עס געהעריג ניצן.

שכח אייבערשטער!

י. וועבערמאן

קרית ברסלב

בערך אום יום טוב צייט האב איך באקומען א קליינע רויטע פלעק (red spot) אין מיין אויג. עס האט נישט אויסגעזען שרעקעדיג, נאר א קליינע זאך; איך האב שוין געזען ענליכע זאכן ביי אנדערע מענטשן. און ס'האט מיר נישט וויי געטון, אבער ס'האט מיר אביסל געשטערט, האב איך געבעטן דעם אייבערשטן אז ס'זאל זיך אויסהיילן.

איך האב געבעטן דעם אייבערשטן, און טאקע עטליכע טעג שפעטער איז עס אוועקגעגאנגען. אבער גלייך ווען דאס האט זיך אויסגעהיילט, האב איך באקומען נאך א זאך: מיין אויער האט מיר אנגעהויבן זייער שטארק וויי צו טון.

איך האב געמיינט אז איך האב אן אינפעקשען, און איך האב געטראכט צו מיר: "וואס? אן אינפעקציע איז דאך א זאך וואס פאסירט מער ביי קליינע קינדער." למעשה האב איך באשלאסן אז איך גיי קודם בעטן דעם אייבערשטן און נאכדעם וועל איך זען וואס צו טון. איך האב געבעטן און געבעטן דעם אייבערשטן, און נאך א טאג-צוויי איז דאס ברוך השם אויך אוועקגעגאנגען.

דערנאך, איין טאג האבן מיין ציין אנגעהויבן זייער שטארק וויי צו טון. איך האב אנגעהויבן צו טראכטן: "איין מינוט, עפעס איז פאני; קודם האט מיר וויי געטון דאס אויג, נאכדעם דאס אויער, און יעצט די ציין?" עס איז נישט געווען נאר איין ציין, נאר מיינע גאנצע גאמס (gums), דאס גאנצע מויל האט זיך געפילט שוואך.

איך האב אנגעהויבן צו טראכטן אז עס איז זיכער אז דער אייבערשטער וויל עפעס פון מיר דא.

איך האב מיך געכאפט, אז א גאנצע זומער פלעג איך יעדן טאג נעמען אביסל צייט, עטליכע מינוט וואס איך האב געדאנקט דעם אייבערשטן. אבער אום יום טוב צייט, איך ווייס נישט פונקטליך פארוואס, אפשר בין איך געווען צו ביזי, האב איך שוין לאנג נישט געמען די פאר מינוט זיך אויסצורעדן צום אייבערשטן און אים דאנקען.

איך האב מיך גלייך אראפגעזעצט און אנגעהויבן דאנקען דעם באשעפער. און שכח אייבערשטער אז נאכדעם האט מיין ציין מער נישט וויי געטון; דער נעקסטער טאג איז אדורך אן קיין שמערצן.

איך האב מיר דעמאלט פארגענומען און געזאגט: "באשעפער, ווייז מיר וואס צו טון און איך גיי עס פארציילן פאר אלעמען." למעשה, האב איך זיך אונטערגענומען צו דאנקען דעם אייבערשטן יעדן טאג, אבער איך האב עס נאכנישט געהאט פארציילט. און באלד נאכדעם האב איך באקומען א ספלינטער אין מיין האנט.

און אזוי זענען אלע זאכן קליינע זאכן, וואס מ'קען טראכטן אויף יעדע זאך פאר זיך אז ס'איז א נארמאלע זאך; יא, ס'מאכט זיך ביי יעדן מענטש אז מ'באקומט א ספלינטער. אבער ווען איך בין געווען אזוי ווי זייער "אוועיר" (aware) און איך האב זייער אסאך אריינגעטראכט, האט מיר יעדע זאך געמאכט טראכטן: אקעי, אמת, דא אויף מיין האנט, דא אויף מיין מויל, דא אויף מיין אויג, און דא נאכאמאל אויף מיין אויער.

האב איך געזאגט פארן אייבערשטן: טאטעניו, באשעפער, איך ווייס אז דו ווילסט איך זאל פארציילן די מעשה פון תפילה פאר נאך מענטשן.

שכח אייבערשטער אז דער אייבערשטער היט אונז; איך האב צוריק אנגעהויבן צו נעמען יעדן טאג עטליכע מינוט צו דאנקען דעם אייבערשטן.

איך האב זיך דערמאנט אז איך האב מיך שוין לאנג נישט אזוי געפירט, איך ווייס נישט וואו עס איז פארגעסן געווארן פון מיר. אסאך מאל איז מען שטארק יעדן טאג מיט תפילה, און מ'דאנקט און מ'איז מתפלל, און אסאך מאל וועלן מען שוואכער.

דאס אליין איז די כח פון תפילה, אז איך האב די זכיה צו האבן די אוועירנעס וויטער צו נעמען יעדן טאג אפאר מינוט און דאנקען דעם אייבערשטן.

ס'איז געווען יעדעס מאל וואס איך האב אנגעהויבן דאנקען דעם אייבערשטן, פלוצלינג איז די זאך וואס האט מיר וויי געטון אוועקגעגאנגען, און פלוצלינג האב איך געפילט ווי שטארק איך בין דורכדעם וואס איך דאנק דעם אייבערשטן.

איך האף אז נאך פרויען וועלן קענען האבן אן אינספיראציע פון דעם, און אויך נעמען אפאר מינוט צו דאנקען דעם אייבערשטן, עס זאל זיין א זכות.

ב. פאקעטע

המלש ווערט נאך

רחל'ע גיסט אריין א הויפן קנאבל שטויב און נאך איין לעצטן שפריץ אויל אין די לעטשא, איבער וועלכער זי איז געשטאנען איבערגעבויגן די לעצטע פאר שעה. זי האט אויפגעשניטן די פעפערס, טאמעיטאס, סקוואש און צוויבל, כדי צו מאכן איר מאנ'ס בעסטע סייד-דיש.

זי מישט נאך עטליכע מינוט און נידערט אראפ די פלאם צו מעדיום, ס'זאל זיך ענדיגן דינסטן, און דאן וועט זי עס לאזן אזוי קאכן ביז פארנאכטס.

7:30 דארף איר מאן אנקומען נאך אן ארבעטס טאג. זי רוקט עס אראפ צו די קלענסטע פלאם, דעקט איבער דעם טעפל, און שעפטשעט א תפילה אז דאס עסן זאל האבן א טעם גן עדן און זעטיגן איר מאנ'ס זעל, נאך מער ווי זי בעט אז עס זאל זעטיגן זיין גוף.

די קינדער האבן זיך שיין געלאזט לייגן שלאפן, אנדערש ווי געווענליך. רחל'ע דאנקט דעם אייבערשטן פאר די עקסטרע גלעט וואס ער האט איר דא געשאנקען; זי קען אזוי נוצן די גלעט פונעם אייבערשטן.

ס'איז שוין 7:45, און די זופ שטייט שוין אויפן פלעיסמעט ביים טיש, מיט די עסצייג אויסגעשורה'ט, שיין ווי סאלדאטן אויף ביידע זייטן פונעם טעלער. זי האט אפילו אנגעגאסן א גלאז קאלטע אראנדזש דזשוס, וואס זי ווייסט אז איר מאן גלייכט צו טרינקען ביים אנקומען אין שטוב.

זי גייט צוריק צום טעפל אויפן פלאם, נעמט ווידער דעם לעפל און הייבט אן מישן. "וואו איז ער?" קוקט זי אומגעדולדיג נאכאמאל

אויפן זייגער. ס'איז שוין צען צו אכט. צוואנציג מינוט שפעט איז היפש א וויילע. "זאל איך רופן מיין מאן זען וואס גייט פאר?"

רחל'ע דערמאנט זיך וויאזוי עס איז צוגעגאנגען נעכטן. עס האט זיך נישט גוט אויסגעלאזט וועו זי האט אים געזרופן. פינף מאל האט זי גהערט ווי ער דריקט "off" ביים צווייטן קלינג, און די זעקסטע מאל האט ער אויפגעהויבן מיט א נערוועזן קול און געזאגט: "איך קום שוין, די פאר מינוט מאכט נישט אויס," און אראפגעלייגט נאך איידער זי האט געקענט א ווארט ארויסשטאמלען.

רחל'ע מישט ווייטער די לעטשא. זי ברומט זיך אונטער א ניגון, און הערט פאר זיך אליין דעם זיסן קול וואס קומט ארויס פון אירע ליפן. זי האט אפילו נישט געווואוסט פון וואו די ווערטער קומען!

אזוי פילט זי אן די שטילע, ליידיגע און פארשעמטע קיך מיט א ווארימען הארציגן ניגון וואס זי האט לעצטנס גהערט ביי דער ראש ישיבה'ס פרויען שיעור: "אין עוד מלבדו, דער אייבערשטער פירט די וועלט און ער טוט וואס אים געפעלט. וואס דער אייבערשטער טוט איז זיכער גוט."

רחל'ע גלייבט עס נישט אויף זיך אליין. "וואו! איך שטארק מיך, איך ווער נישט אויפגערעגט, איך ווער נישט באליידיגט; דא שטיי איך, א האלבע שעה שפעט, און איך ווארט ווייטער מיט א שמייכל אויף מיין מאן."

זי גיט איין לעצטן מיש אין טאפ און לעשט אויס דאס פייער. רחל'ע באשליסט אז זי ווועט ווארטן נאך אביסל; ס'מאכט זיך דאך אז א מאן פארזוימט זיך.

זי זעצט זיך אוועק אויפן קאוטש און נעמט ארויס איר תהלים. זי וויל אזוי שטארק ענדיגן יעדן טאג דעם יום תהלים, אבער מיט די שטוב ארבעט און די קליינע קינדער קומט עס קוים אויס. "נו," טראכט זי צו זיך, "יעצט האב איך אפאר מינוט, איך וועל אריינכאפן קאפיטלעך תהלים און אריינפלעכטן מיינע אייגענע לויב און בקשה וווערטער צום אייבערשטן."

"מזמור לדוד בברכו מפני אבשלום בנו..." ס'קלינגט איר ווידער אריין א קול. דוד המלך, דער נרדף, האט געהאט אזוי פיל זיך אפצורעדן, אבער דאך האט ער געזוכט צו דאנקען דעם אייבערשטן.

אלע האבן אים געוואלט הרג'ענען, און ער האט געטראפן פאר וואס צו דאנקען דעם אייבערשטן - אז כאטש עס איז זיין אייגן קינד וואס וויל אים כאפן, און ווי נישט ווי וועט א קינד האבן עפעס א שטיקל געפיל פאר זיין טאטן.

כאטש מ'רעדט דא פון א קינד וואס זוכט צו אונטערברענגען זיין טאטע, האט דוד המלך געטראפן צו דאנקען דעם אייבערשטן. "יישר כח אייבערשטער!" קרעכצט רחל'ע ארויס מיט א צובראכענע שטימע, "אז איך בין חתונה געהאט."

רחל'ע קען נישט ווייטער רעדן, עס הייבן אן גיסן טרערן. זי וויל דאנקען דעם אייבערשטן, אבער עס קומט איר ארויף אין מח די לעצטע פאר וואכן ווי זי שטייט ביים טאפ און מישט עס, און האלט דאס עסן וואַרעם פונקט ווי איר מאן גלייכט, אבער נאכט נאך נאכט גיט זי אויף אויפן טעפל, לאזט עס אנגעגרייט אויפן טיש, און מוז זיך גיין לייגן צוליב די שפעטע שעה. זי איז דאך אויך א מאמע פאר קינדער, כאטש זי האט די בעסטע רצונות אין הארצן.

זי וויל ווארטן אויף איר מאן מיט א שמייכל, ציכטיג געקליידעט, מיט א שיין געדעקטן טיש און א ווארימען געזרוך וואס זאל אים אויפנעמען אין שטוב ביים אהיימקומען, אבער וויפיל איז דער שיעור פון ווארטן?

רחל'עס מאן איז א גוטער מענטש. וועו ער איז אינדערהיים, העלפט ער איר. וועו ער איז

אינדערהיים, הערט ער איר אויס. וועמ ער איז אינדערהיים, קען ער אפילו געבן גוטע וועמערטער. אבער די גרויסע קשיא איז: וועמ איז ער אינדערהיים?

יא, ער ארבעט שווער על המחיה ועל הכלכלה, אבער סוף טאג, וועמ די אפיס פארשפארט זיך, "וואו איז מיין מאן?" ווייניט רחל'ע ווייטער צום אייבערשטן. "איך מוטשע זיך א גאנצן טאג מיט די קינדער אליין, און סוף טאג, וואס בעט איר? וואס דארף איר? א מאן וואס זאל אהיימקומען, מיך אויסהערן א פאר מינוט און מיך פרעגן איבער מיין טאג. איך זאל זיך קענען אויסגיסן און אויספאקן די שוועריגקייטן פון די זיסע פלאג אינעם טאג, און דאן וועמערט לייכטער אויפן הארץ. אבער באשעפער אין הימל, וואו איז ער?"

יענקי איז נאך אלץ נישט דא. ס'איז שוין שפעט, און רחל'ע גייט זיך לייגן. איר קישן וועמערט דורכגעווייקט מיט הייסע טרערן. "הייליגער באשעפער, איך ווייס אז יאנקי איז נישט שלעכט, ער איז א גוטער מאן. ער איז זיכער ארויס פון דער ארבעט און געלאפן כאפן א מנחה-מעריב, און דאן האט ער נאר פאר צוויי מינוט געכאפט א שמועס מיט חיים, ברוך און הערשי.

דער שמועס האט זיך מן הסתם פארצויגן א שעה, צוויי, דריי, פיר, און ציט זיך נאך יעצט איריין. איך ווייס ער איז ערליך, איך ווייס ער איז גוט, אבער באשעפער, וואו איז ער? איך דארף אים אין מיין שטוב. איך וויל אים האבן אינדערהיים."

אבער יענקי האט ווידער א נאכט נישט ערשינען.

די זון שיינט דורך די שפאלטן פון די פירהאנג אויפן פענסטער. רחל'ע וועקט זיך אויף מיט א פרישקייט - א נייער טאג, א פרישער פרימארגן.

זי קומט ארויס און טוט זיך שנעל אן. בשעת זי ענדיגט פארבינדן אירע שיך-בענדלעך, הייבט זי שוין אן טראכטן וועלכע לאוד זי וועט היינט אריינווארפן וואשן ערשט, און וואס זי זאל איינקויפן אין געשעפט לכבוד שבת. די וואך איז שוין פאראויסגערוקט, און זי דארף אנהייבן צושטעלן א שבת.

איר מאן! איר בליק פאלט אויף איר מאן. א שטילע כראפע הערט זיך ארויס פון זיין טיפן שלאף. עס הייבט אן קאכן אין רחל'ען. זי וויל צוגיין און אים פשוט לאזן וויסן וויי שטארק זי האט ארויסגעקוקט ער זאל אהיימקומען נעכטן, ווי לאנג זי האט געמישט דעם טאפ, און ווי לאנגווייליג אירע נעכט זענען. זי וויל אים לאזן וויסן אז עס איז נישט געראטן וואס ער טוט.

זי וויל אים אריינזאגן מיט א סטראשע: אויב ער וועט עס היינט נאכאמאל טון, קען ער פארגעסן דעם נאמבער פונעם שלאס אויף דער טיר. זי וויל אים אריינזאגן ווי סעלפיש ער איז, ווי ער טראכט נישט פון איר נאר פון זיך, און ווי ער האט איר שוין אזוי פיל מאל געזאגט אז ער וועט עס "no more" טון, און דא האט ער עס ווידער געטון. זי וויל אים זאגן אז זי איז fed up. זי וויל אים זאגן: "I've had it". זי וויל אים זאגן: "איך נעם מיין פאקעט-בוק, און א גוטן טאג!"

זי בלייבט שטיין ביים "א גוטן טאג".

זי לויפט שנעל צו דער פושקע און ווארפט אריין א פרוטה: "הייליגער באשעפער, העלף מיך אז היינט זאל זיין א גוטער טאג. איך זאל פארשטיין מיין מאן און קוקן אויף אים מיט גוטע, רחמנות'דיגע אויגן. איך זאל נישט צעברעכן מיין שטוב און לאזן מיינע קינדער פאלן א קרבן.

הייליגער באשעפער, איך געב איבער צו דיר מיין גאנצן טאג. העלף אז ס'זאל זיין א גוטער טאג, א זיסער טאג, א פרייליכער טאג. מיין מאן זאל מצליח זיין אין זיין עבודת השם און אין ברענגען פרנסה. אבער אייבערשטער, העלף ער זאל זיך אויפוועקן פון זיין שלאף פון חברים, און ער זאל אהיימקומען אין צייט.

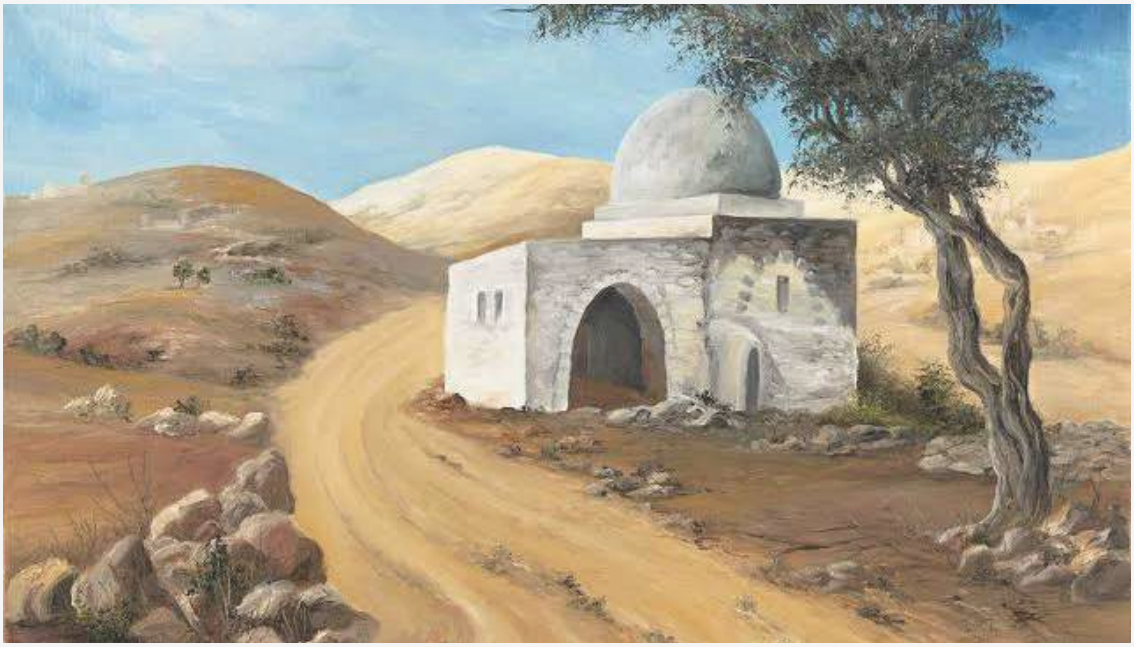
הייליגער באשעפער, קוק איריין אין מיין הארץ; איך בין אזוי צובראכן, איך בין אזוי אליין, אבער דאך אייבערשטער, איך בין מוותר. איך גיי עס אראפשלינגען נאך איין טאג. איך גיי אים צוגרייטן א ווארימע קאוועע וועמ איך הער פוסטריט פונעם צימער. כ'גיי אפילו באקן פרישע בלובערי מאפינס און עס מיטשיקן מיט אים אין דער ארבעט."

רחל'ע נעמט ארויס א צעטל און הייבט אן שרייבן: "טייערע יענקי, דו ביסט מיין גאנצע לעבן. יישר כח פארן זארגן פאר אונזער משפחה און אוועקגעבן אזוי פיל כח אונז צו שפייזן. איך שיק דיך מיט א קליינעם מאפין אלס דאנקבארקייט. איך קען קוים ווארטן צו פארברענגען מיט דיר היינט נאכט. האב א גוטן טאג."

זי לאזט עס אויף אן אנגעזעענעם פלאץ אויפן קאונטער און לויפט ארויס איינקויפן לכבוד שבת.

"מיין שטוב וועל איך נישט צוברעכן," מאכט רחל'ע אפ מיט א פעסטקייט. "איך בין מוותר אויף זיין שוואכקייט, איך בין מוותר אויף זיין פארשלעפטקייט, איך בין מוותר אויף זיין אפוועזנהייט. איך וועל אים נאר מיט ליבשאפט קענען זיגן, און מיט אסאך הייסע, ווארימע תפילות אין דער זייט וועט ער זיכער צוריק אנהייבן אהיימקומען באצייטנס צו מיין שטוב."

רחל מבכה על בניה. אלע האבן פרובירט צו פועל'ן ביים אייבערשטן ער זאל נישט פארטיליגן דאס

אידישע פאלק נאכן חורבן און צוריק ארויסנעמען די אידן פון גלות, אבער רחל אמנו'ס געבעט האט געזיגט.

דער אייבערשטער האט געזאגט: "ושבו בנים לגבולם" - איך וועל אייך אומקערן, אידישע קינדער, אינעם זכות וואס רחל אמנו האט מוותר געווען איר לעבן; מוותר געווען כדי נישט צו פארשעמען איר שוועסטער. זי האט געווארט און געווארט מיט תפילה און מיט סבלנות צו באקומען איר אמת'ן מאן. שפעטער האט זי טאקע זוכה געווען אז איר שטוב זאל ווערן גאנץ און הייליג, מיט איר באשערטן יעקב ביי איר זייט.

באשעפער! עס זענען דא אזוי פיל רחל'ס אין אונזער דור. קוק צו ווי אלע רחי, רחל'עס, רחלי'ס און רחל'ס זענען מוותר פון זיך און בויען וויטער א שטוב. זיי שווייגן און שלינגען און בייגן זיך איין, אויסגעמוטשעט, ווייל זיי ווייסן אז דאס איז דעם אייבערשטנס ווילן צו בלייבן שטארק און האלטן א שטוב. איז דאס נישט גענוג א גרויסער זכות אונז אויסצולייזן?

איז דען דא א גרעסערער פאפער ווי דער סמ"ך מ"ם אליין, א לבן הארמי, וואס קומט צו יעדע רחל'ע אויף א צווייטן וועג? ביי איינעם פארשטעלט זיך דער פאפער אין פרישות, אין פרומקייטן און חומרות.

ביי א צווייטן פארשטעלט זיך דער פאפער אין מאויס און שמוץ. ווידער קען זיך דער שטן, דער פאפער, פארשטעלן אין א באבל פון חברים - א דמיון וואס פלאצט אויף ערגעץ וואו דורך די יארן... דער ס"מ האט פארשידענע וועגן אוועקצונעמען דיין שידוך, דיין שלום בית.

אבער קוקט אויף רחל. זי האט מוותר געווען, זי האט זיך איינגעבויגן צום אייבערשטנס ווילן! זי האט געוואוסט אז מיט דעם וואס זי איז מוותר און זי בייגט זיך איין - נישט פאר איר מאן, שוועסטער, אדער איר טאטע, נאר זי בייגט זיך איין פארן אייבערשטנ'ס רצון - איז זי געווארן אונזער מאמע רחל, וואס פועל'ט שטענדיג ביים טאטן אין הימל פאר אלע אידן ישועות און רפואות.

דו ביסט אויך רחל אמנו! אז דו שווייגסט און שלינגסט, קענסטו ברענגען די גאולה בכלליות, און אוודאי פועל'ן ישועות בפרטיות. אז דו וועסט מוותר זיין דיין ווילן, נישט שרייען אדער פארשעמען, נאר מוותר זיין און פארגינען, און עס בעטן ביים אייבערשטן מיט שטילע תפילות, וועסטו זוכה זיין צו א ליכטיגע גאולה.

רחל מבכה על בניה... ושבו בנים לגבולם.

אלטע מעשיות

מימי'ס הויז איז געווען א מוזיאום; וואס דו האסט נאר געוואלט, האסטו דארט געקענט טרעפן - פון אלטע צייטונגען פון פופציג יאר צוריק ביז אלטע צובראכענע רעדלעך פון א קינדער-וועגעלע. אלעס האט זי געהאלטן, ביי איר איז נישט געווען אזא מושג ווי אוועקווארפן. "איין טאג וועט עס נאך זיכער צונוץ קומען" איז געווען איר באשטימטע זאץ וואס מען פלעגט אלץ הערן פון איר.

מימי איז געווען אן עלנדע פרוי. קיינער האט נישט געוואוסט פון וואו זי קומט, מען האט נישט געוואוסט צי זי האט בכלל פאמיליע; אלעמאל איז זי געווען אליין. די געטרייע שכנ'טעס האבן באשלאסן צו זיין פאר איר ווי א פאמיליע; מען פלעגט אראפגיין שמועסן מיט איר, איר לאדענען אויף שבתים, און צומאל איר ארויסנעמען שפאצירן.

אלס מיידל וואס האט געוואוינט אינעם זעלבן בנין ווי איר, פלעגט מיין מאמע מיר אלץ שיקן צו איר מיט א קעיק לכבוד שבת, אדער מיט קיכעלעך לכבוד ראש חודש, אדער סתם אזוי איר ארויסצוהעלפן אין שטוב און אביסל פארטרייבן איר עלנדקייט. איך מיט מיינע חבר'טעס פלעגן זייער הנאה האבן איר צו גיין באזוכן און הערן פון איר אינטערעסאנטע מעשיות. זי האט זיך געפריידט צו אונז, און מיר האבן זיך ממש געפילט ווי אירע אייניקלעך.

דאס מערסטע אינטערעסאנט איז געווען צו זען איר הויז. געווענליך איז מען געווען נאר אינעם דייניגג-רום, אבער צומאל, ווען זי איז געווען אין א גוטע גיסטע, האט זי אונז יא געלאזט אריינגיין אביסל טיפער אינעם הויז, און מען האט געקענט באטראכטן אלע אירע "אוצרות". פארשטייט זיך אז דאס איז געווען באגלייט מיט טויזנט ווארענונגען גארנישט צו רירן וכדומה.

איר הויז האט אויסגעזען ווי א

עכטע מוזיאום. יעדע זאך וואס זי האט נאר אמאל געגוצט, האט זי דארט אוועקגעלייגט: אלטע עלעקטראנישע מאשינען פון יארן צוריק וואס איך ווייס אפילו נישט צו וואס זיי זענען געגוצט געווארן, אלטע צובראכענע טעפ, שיסלעך, און שעפ לעפלעך זענען דארט אויך געלעגן, בערג פון אלטע צייטונגען, צובראכענע שלעסער, שויבן פון א פענסטער, און רעדלעך פון א קינדער-וועגעלע.

דאס שענסטע איז געווען צו באטראכטן דעם פערפעקטן סדר אין וואס דאס אלעס איז געלעגן. יעדע זאך האט געהאט איר באשטימטע פלאץ. אויב האט איינער בטעות עפעס אנגערירט, האט עס מימי גלייך באמערקט.

איך געדענק איין מוצאי שבת ווען איך האב איר געוואלט העלפן אוועקצופאקן די לייכטער. איינע פון די גלעזלעך האט זיך אויסגעגליטשט און זיך צובראכן. איך האב זיך אנטשולדיגט פאר איר און אלעס שנעל צוזאמגענומען, וועלנדיג עס אוועקווארפן, אבער זי האט בשום אופן נישט צוגעלאזט. "אפשר איין טאג וועט עס נאך צונוץ קומען," האט זי ווי איר שטייגער ערקלערט. זי האט עס איבערגענומען פון מיר און עס געגאנגען אריינלייגן אין איינע פון די הונדערטער פושקעס וואס זענען דארט געלעגן. זי האט פונקטליך געוואוסט וועלכע פושקע זי זוכט. ווי נאר זי האט אויפגעמאכט די פושקע, האב איך דארט געזען פילע שטיקלעך צובראכענע גלאז. איך האב זיך אזוי געוואונדערט אויף איר: זי איז דאך אזא קלוגע און פארשטענדיגע פרוי, וואס איז דער פשט פון האלטן אומנוצבארע זאכן? וואספארא נוצן האט זי דערפון אז עס ליגט סתם אונטער די פיס און נעמט אוועק פלאץ?

אנקומענדיג אהיים האב איך דאס דערציילט פאר מיין מאמע. מיין מאמע האט מיר ערקלערט אז מימי איז טאקע א קלוגע פרוי, אבער זי ליידט אויף א מחלה פון אוועקלייגן זאכן עס קען גאר זיין אז וועט זי איז געווען יונג זענען זיי געווען ארעם און זי האט גארנישט געהאט, עס האבן איר אלץ געפעלט זאכן, און דערפאר ליגט איר אינעם מוח אז מען דארף אלעס אוועקלייגן.

מיין מאמע האט געדעדט צו מיר וועגן דער גרויסער מצוה וואס מיר טוען מיט'ן דערפרייען אזא עלנדע פרוי, און אנגעזאגט אז מיר זאלן איר גארנישט זאגן וועגן דעם ענין, נאר איר ווייטער מכבד זיין.

און אזוי איז עס ווייטער אנגעגאנגען; מיר זענען ווייטער געגאנגען איר מחי' זיין, שמועסן און פארברענגען, און זי איז ווייטער אנגעגאנגען מיט'ן צוזאמקלייבן יעדע זאך וואס זי האט נאר געזען. אין שטוב איז שוין געווארן אזוי ענג, אז זי האט שוין בלית ברירה אנגעהויבן צו לייגן זאכן אינעם דייניגג-רום.

אלץ פלעגט מען איר זען מיט א שמאטע אין דער האנט, ווי זי גייט ארום און רייניגט אפ דעם שטויב וואס האט זיך צוזאמגעקליבן אויף אירע אלע חפצים.

איך פלעג איר באטראכטן ווי זי נעמט צוזאם אלע ליידיגע באטלעך; זי פלעגט זיי אויסוואשן, אפטרוקענען, און אוועקלייגן. די דעקלעך האט זי געלייגט אין א פושקע, און די באטלעך האט זי שיין אויסגע'שורה'ט אויף דער ערד. די שורה איז געוואקסן ביז עס האט שוין כמעט דערגרייכט דעם דאך. איך פלעג טראכטן מיט וויטאג אז מיט יעדע באטל וואס זי לייגט אוועק, פארלירט זי נאך פלאץ אין איר הויז. "עס איז אזא שאד אז זי האלט אלע די זאכן וואס שטערן איר נאר צו קענען ארומגיין אין איר אייגענע הויז," פלעג איך טראכטן צו זיך, "וועט נישט די אלע שמאנצעס, וואלט זי דאך געקענט האבן א פאלאץ."

די טעג זענען פארלאפן און דער טאג איז אנגעקומען: אונזער טייערע שכנ'טע, וואס איז געווען פאר אונז ווי א באבע, איז אוועק פון דער וועלט. עס איז געווען א גרויסער וויטאג פאר אונז אלע; מיר זענען דאך געווען אזוי נאנט מיט איר. זי פלעגט זיך אלץ אינטערעסירן אין אונז, אונז אויספרעגן וויאזוי עס איז געווען אין סקול, און זי פלעגט אונז אלץ מחזק זיין און געבן קלוגע עצות.

פארשטייט זיך אז מיר זענען געגאנגען צו דער לוויה איר אפצוגעבן דעם לעצטן כבוד. די מענער האבן געזאגט קדיש נאך איר, און יעדער האט זיך געוואונדערט וואס עס וועט ווערן מיט איר הויז און מיט אלע זאכן וואס ליגן דארט.

צוויי וואכן שפעטער, אנקומענדיג אהיים פון סקול, האב איך צו מיין גרויס וואונדער געזען א ריזיגע גארבידזש-טראק שטיין פארנט פון אונזער בילדינג. איך האב באמערקט א דיקע לאנגע רער (פייפ) דורך וועלכער עס פליען אריין זאכן אינעם טראק. ארויפקוקנדיג צו זען וואו די רער הייבט זיך אן, זע איך ווי צוויי שטאט-ארבעטער שטייען ביים פענסטער פון מימי'ס הויז און ווארפן ארויס זאכן.

איך ווייס נישט צו וועמען דאס הויז האט למעשה געהערט, אבער די שטאט

יעדעס מאל
איך האב נאר
טאוואלע עפעס
אוועקלייגן אין
שאפע, איז
מימי מיר טראפ
ארויפטאקוואן.

האט געשיקט ארבעטער אויסצולייגן דאס גאנצע הויז, מן הסתם כדי עס צו קענען פארדינגען פאר א צווייטן.

א שטיק צייט בין איך דארט געשטאנען און באטראכט מיט ווייטאג ווי מימי'ס גאנצע פלאג און הארעוואניע פון די לעצטע פאר יאר גייט איין אין מיסט. זי האט נעבעך צוזאמגעקליבן און אוועקגעלייגט יעדע קליינע זאך, אבער וואספארא נוצן האט זי געהאט דערפון? עס איז איר נאר ענג געווארן, זי האט נישט געקענט הנאה האבן פון א שיינע, רחבות'דיגע הויז.

יארן זענען פארלאפן, אבער די מעשה איז מיר געבליבן איינגעקריצט אין די ביינער און האט מיר באגלייט ווייטער אין לעבן. יעדעס מאל איך האב נאר געוואלט עפעס אוועקלייגן אין שאפע - קליידער וואס זענען שוין געווען קליין, אלטע שיך, וכדומה - איז מימי מיר גראד ארויפגעקומען פאר די אויגן, און איך האב גלייך אנגעהויבן מאכן א חשבון:

"גייט מיר דאס צונוץ קומען? גיי איך האבן עפעס א נוצן דערפון, אדער גייט מיר דאס נאר ענג מאכן דאס פלאץ אין מיינע שאפעס?"

וועו איך בין אנגעקומען אין היכל הקודש און געהערט דעם ראש ישיבה'ס לימודים, האב איך זיך אויסגעלערנט דערפון נאך א פיל וויכטיגערן כלל אין לעבן. דער ראש ישיבה ערקלערט אז דער כלל רעדט זיך וועו עס קומט צו נישט-גוטע מחשבות און אלטע ווייטאגן.

אויב עס איז געשען מיט פינף יאר צוריק אז דיין מאן האט דיר בטעות געזאגט א ווארט און דו ביסט געווארן ווי גענטאן פון דעם, אדער איז עס אפילו געשען לעצטע וואך, אדער גאר נעכטן - ער איז געווען אויסגעמוטשעט נאך א טאג ארבעט, ער איז געווען הונגעריג אדער מיד און ער האט זיך נישט געכאפט - דו ביסט געווארן ווי געטוהן פון דעם און דו קענסט נישט פארגעסן דערפון, דו קענסט נישט אויפהערן צו טראכטן און עס איבערשפילן אין דיין מח.

דא דארף מען נוצן דעם כלל און מאכן א חשבון הנפש פאר זיך אליין: צי דארף איך האבן די ווייטאגליכע מחשבות? צי ברענגען זיי מיר עפעס א תועלת? וועו איך טראכט איבער און איבער די ווערטער, מאכט עס מיר פילן גוט, אדער עס מאכט מיר נאר ענג און ברענגט מיר צו זיין צובראכן?

יעדע מחשבה אדער זכרון וואס מאכט מיר נישט פילן גוט דארף איך נישט האבן. פארוואס זאל איך עס האלטן אין מיין מח? וואספארא נוצן האב איך דערפון? פארוואס זאל איך זיך ענג מאכן דאס לעבן? לאמיר ענדערש פארגעסן דערפון און זיך נישט האלטן אין איין חזר'ן די אלע אלטע מעשיות פון היינט, נעכטן, לעצטע וואך, אדער פון פינף יאר צוריק. עס זאל ווערן אפגעמעקט פון מיין מח, און עס זאל זיך פילן כאילו עס איז - אזוי ווי דער ראש ישיבה זאגט - "ער האט עס בכלל קיינמאל נישט געזאגט".

דער ראש ישיבה זאגט אז יעדע מחשבה וואס מאכט מיר טראכטן שלעכטס אויף מיין מאן, אדער יעדע מחשבה וואס גורם זיין אים אראפצוקוקן - דאס קומט פון די סטרא אחרא און פונעם יצר הרע, וואס וויל צושטערן אונזער שלום בית און חלילה גורם זיין א פירוד צווישן מאן און וויב. וויל וועו א מאן און וויב האבן זיך ליב, האט ער נישט קיין שום שליטה אויף זיי און ער קען זיי גארנישט שלעכטס טון; דערפאר זוכט ער אריינצוברענגען שלעכטע מחשבות איינער אויפן צווייטן כדי חלילה אפצוקילן די ליבשאפט.

לאמיר זיך אפלאזן פון די אלע נישט-גוטע מחשבות, פון אלע אלטע מעשיות, אלטע ווייטאגן און זכרונות וואס וועלן אונז אין ערגעץ נישט ברענגען אין לעבן און גייען אונז נאר צוגרונד לייגן. לאמיר אנפולן אונזער מח מיט גוטע מחשבות און זוכן דאס גוטס אין אונזער טיירן מאן - די מתנה וואס דער אייבערשטער האט אונז געשאנקען. לאמיר נאר טראכטן מחשבות וואס וועלן אונז גורם זיין אריפצוקוקן אויפן מאן, האלטן פון אים און ליב האבן.

אזוי וועט זיין שלום און ליבשאפט ביי אונז אינדערהיים, די שכינה וועט קענען רוען ביי אונז, און די קינדער וועלן אויפוואקסן קלוג און געזונט.

ווי דער ראש ישיבה לערנט אונז, אז אין א שטוב וואו טאטע און מאמע האבן זיך ליב, מען קוקט זיך אין די אויגן, און מען רעדט שיין, הארציג און ווייך - אין אזא שטוב וואקסן די קינדער געזונט, זיי שיינען און בליען, און דאס גאנצע שטוב לייכט.

B"H

Shop easily

shop.breslevcenter.com

IDEA. 8457269664

קינדער היים

פרשת
ויצא
תשפ"ז

וואס טוט דאס קער בחורלע?

א פאסיגע שידוך דורך בזיונות	זיין באהאפטן	געוואונען א מיליאן דאלאר	באקומען א גוטע טיטשער
יארצייט	משפחת גליק	מילתא דבדיחותא	מיט תפילה

יאָרצייט
פון דאָ

דֶער הַיילִיגֶער
רֶבִּי בָּרוּכְ'ל
זי"ע

יאָרצייט:
י" כסלִיו

י"ח כִּסְלֵו איז דִי יָאָרצַייט פוּן הַיילִיגֶן רֶבִּי בָּרוּכְ'ל פוּן מֶעזִיבּוּז זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.

דֶעם רֶבִּינְ'ס פֶּעטֶער

עֶר איז גֶעוֶוען דֶעם רַבִּינְ'ס פֶּעטֶער, אוּן בַּיי דִי בְּרִית וֶוען מֶען הָאט אַ נָאמֶען גֶעגֶעבְּן דֶעם רֶבִּי'ן 'נַחְמָן' הָאט רֶבִּי בָּרוּכְ'ל זִיךְ אָנְגֶערוּפֶן אוּן גֶעזָאגְט: "'נַחְמָן' עַל שֵׁם (בְּרֵאשִׁית ה, כט) 'זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרָרָה ה', אוּן דִי הַיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן אוֹיךְ דֶעם פָּסוּק (סַנְהֶדְרִין קיג:) 'צַדִּיק בָּא לָעוֹלָם, טוֹבָה בָּאָה לָעוֹלָם'"; דֶער רֶבִּי איז דָאס גוּטְס פוּן דִי וֶועלְט.

אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵינוּ אַז מִיר זָענֶען מְקוּרָב צוּם רֶבִּי'ן, דֶער רֶבִּי טְרֵייסְט אוּנְז, דֶער רֶבִּי וַוייזְט אוּנְז אַז מִיר הָאבְּן נָאךְ אַ וֶועג צוּרִיק צוּ קוּמֶען צוּם אֱייבֶּערְשְׁטְן, מַמָּש וָואס דֶער פָּסוּק זָאגְט, "זֶה יְ'נַחֲמֵנוּ'", דֶער רֶבִּי טְרֵייסְט אוּנְז.

בַּיים רֶבִּינְ'ס בְּרִית

דֶער צַדִּיק רֶבִּי בָּרוּכְ'ל זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ איז גֶעוֶוען בַּיים רֶבִּינְ'ס בְּרִית, אוּן פִּיגָא עָלֶיהָ הַשָּׁלוֹם, דֶעם רֶבִּינְ'ס מַאמָע הָאט גֶעבֶּעטְן אִיר בְּרוּדֶער דֶער הַיילִיגֶער צַדִּיק רֶבִּי ר' בָּרוּכְ'ל: "בָּרוּכְ'ל - אַזוֹי הָאט זִי אִים גֶערוּפְן - וואוּנְטְשׁ אָן פַּארְן קִינְד אַז מֶען זָאל נִישְׁט קְרִיגְן אוֹיף אִים".

הָאט דֶער הַיילִיגֶער צַדִּיק רֶבִּי בָּרוּכְ'ל אִיר גֶעענְטְפֶערְט: "פַּייגֶעלֶע דָאס קֶען נִישְׁט זַיין, עֶס איז פַּארְפַאלְן, מֶען מוּז קְרִיגְן אוֹיף אִים (קוּקְט נָאךְ אִין סֵפֶר פְּעוּלַת הַצַּדִּיק, אוֹת כא), וַוייל דֶער צַדִּיק וָואס הָאט דִי כּוֹחוֹת צוּרִיק צוּ בְּרֶענְגֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער צוּם אֱייבֶּערְשְׁטְן - אוֹיף אִים מוּז זַיין מַחְלוֹקֶת, וַוייל נָאר אַזוֹי איז עֶס מִיט אַן אֱמֶת, אַזוֹי וִוי דִי הֲלָכָה איז, מֶען וֶועט נִישְׁט מְקַבֵּל זַיין קֵיין גְּרִים בִּימוֹת הַמָּשִׁיחַ, וַוייל וֶוען עֶס איז שֶׁלְחָן מְלָכִים איז דִי גֵּרוּת נִישְׁט מִיט לִיבֶּשַׁאפְט צוּם אֱייבֶּערְשְׁטְן, (עַיֵּין לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א, סִימָן רכח).

(עֲצָתוֹ אֱמוּנָה יוֹם ה' פָּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב, י"ח כִּסְלֵיו, שְׁנַת תשפ"ה לִפְרָט קָטָן)

זַיין אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל

דֶער הַיילִיגֶער רַבִּי בָּרוּכְ'ל הָאט גֶעהַאט אַ מוֹרָא'דִיגֶע אַהֲבַת יִשְׂרָאֵל. וֶוען אֱיינֶער הָאט אִים דַוְקָא וַויי גֶעטוּן אוּן אָנְגֶעמַאכְט צָרוֹת, פְּלֶעגְט עֶר לוֹיפְן צוּם אָרוֹן קוֹדֶשׁ אוּן דַאוֶוענֶען צוּם בַּאשֶׁעפֶער אַז יֶענֶער איד זָאל ח"ו נִישְׁט בַּאקוּמֶען קֵיין שְׁטְרָאף.

אוֹיךְ פְּלֶעגְט עֶר גֶיין צוּם צִיוּן פּוּן זַיין הַיילִיגְן זֵיידֶע, דֶער בַּעַל שֵׁם הַקָּדוֹשׁ זי"ע, אוּן זָאגְן: "זֵיידֶע, אִיךְ בֶּעט דִיר זָאלְסְט מִתְפַּלֵּל זַיין פַּאר דִי אִידְן וָואס טְשֶׁעפֶּענֶען מִיךְ, אַז זַיי זָאלְן זַיין גֶעזוּנְט אוּן שְׂטַארְק אִינְאֵיינֶעם מִיט זֵייעֶרֶע וַוייבֶּער אוּן קִינְדֶער, אוּן הָאבְּן אַלֶּעס גוּטְס!"

אַ פַּאסִיגֶע שִׁידּוּךְ דּוּרְךְ בְּזִיווּנוֹת

עֶס הָאט זִיךְ אַמָאל גֶעמַאכְט אַז דֶער צַדִּיק רֶבִּי בָּרוּכְ'ל איז גֶעקוּמֶען אוֹיף אַ שַׁבָּת אִין דִי שְׁטָאט זִיטָאמִיר. מֶען הָאט אִים אָנְגֶעגֶרייט אַ שֵׁיינֶע אַכְסַנְיָא בַּיי אֱיינֶעם פוּן דִי רַייכֶע לַייט אִין שְׁטָאט, אוּן

דִי גַאנְצֶע שְׁטָאט אִיז אַרוֹיס אִים מְקַבֵּל פָּנִים זַיין.

צְוויִשְׁן דִי פַארְזַאמְלְטָע בַּיִים קַבָּלַת פָּנִים אִיז אוֹיךְ גֶעוֶוען אַ אִיד וָואס אִיז בֵּיז לֶעצְטְנס גֶעוֶוען אַן אָרימַאן, אָבֶּער דָאס מַזָל הָאט אִים אָנְגֶעהוֹיבְן שַיינֶען אוּן עֶר אִיז גֶעוָוארְן אַ גְרוֹיסֶער עוֹשֶׁר.

אָבֶּער אִין שְׁטָאט הָאט מֶען גֶעהַאלְטְן אַז דֶער אִיד אִיז אַ בַּעַל עֲבֵירָה אוּן אִיז נִישְׁט עֶרְלִיךְ, דֶערְבֶּער הָאט מֶען אִים נִישְׁט מְכַבֵּד גֶעוֶוען.

וִוי נָאר דֶער צַדִיק הָאט אִים גֶעזֶען, הָאט עֶר אִים גֶערוּפְן אַרוֹיפְקוּמֶען צוּ זִיךְ אוֹיפְ'ן וָואגְן. אַלֶע הָאבְן זִיךְ זֵייעֶר גֶעוואוּנְדֶערְט דֶערוֹיף, אוּן עֶס הָאט גֶעשְׁטֶערְט פַּאר אַסָאךְ פוּן דִי חֲשׁוּבְ'ע אִידְן אִין שְׁטָאט.

אוֹיפְ'ן וֶועג הָאט רֶבִּי בָּרוּכְ'ל זִי"ע גֶעפְרֶעגְט דֶעם אִיד: "אֶפְשֶׁר קֶען אִיךְ אַיינְשְׁטֵיין בַּיי דִיר?" דֶער אִיד הָאט זִיךְ זֵייעֶר גֶעפְרֵייְדְט אוּן גְלַייךְ מַסְכִּים גֶעוֶוען.

דִי שְׁטָאטְס לַייט זֶענֶען גֶעוֶוען אוֹיסֶער זִיךְ. אֶפְשֶׁר וֶוייסְט נִישְׁט דֶער רֶבִּי וָוער דֶער אִיד אִיז? זֵיי זֶענֶען נָאךְ מֶער אוֹיסֶער זִיךְ גֶעוָואוְרן וָוען זֵיי הָאבְן גֶעהֶערְט אַז דֶער

יאָרצײַט

פון דער וואָך

דֶער הַייליגֶער
רֶבִּי בָּרוּכְ'ל
זי"ע

יאָרצײַט:
י" כסלו

צַדִּיק הָאט גֶעפֶֿרעגְט דָעם אִיד אוֹיבּ עֶר הָאט אֶפּשָׁר אַ טָאכְטֶער אִין דִי יָאְרן.

וֶוען דֶער אִיד הָאט גֶעענְטפֶֿערְט יָא, הָאט דֶער צַדִּיק גֶעזָאגְט: "אִיךְ הָאבּ אַ זון אוּן אִיר הָאט אַ טָאכְטֶער, אֶפּשָׁר זָאלְן מִיר זִיךְ מְשַׁדֵּךְ זַיין? אִיר וֶועט זִיכֶער גֶעבְּן אַ שַׁיינֶעם נַדָן."

אוּן אוֹיפְ'ן פְּלַאץ הָאט מֶען גֶעגֶעבְּן דִי הֶענְט אוּן גֶעווואוּנְטשְׁן מַזָל טוֹב.

וֶוען דִי מֶענְטשְׁן פוּן שְׁטָאט הָאבְּן דָאס גֶעהֶערְט, הָאבְּן זֵיי בַּאשְׁלָאסְן אַז זֵיי מוּזְן אַרוֹיפְגֵיין דֶערְציֵילְן פַאר'ן רָב אַז דֶער אִיד אִיז גָאר נִישְׁט אַזָא עֶרְלִיכֶער.

זֵיי זֶענֶן גֶעקוּמֶען צוּם צַדִּיק אוּן אִים דֶערְצֵיילְט אַז מִיט צְוָואנְציג יָאר צוּרִיק הָאט מֶען גֶעשְׁמוּעֶסְט אַז דֶער אִיד טוּט נֶעבֶּענְךְ עֲבֵירוֹת, אוּן מֶען הָאט אִים דָאן אַרוּמְגֶעפִּירְט אִיבֶּער דִי שְׁטָאט; מֶענֶער, פְּרוֹיעֶן אוּן קִינְדֶער זֶענֶן אַלֶע אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען אוּן אִים נָאכְגֶעשְׁרִיגְן מִיט קוֹלִי קוֹלוֹת. מֶען הָאט אִים פַארְשָׁעמְט אוּן פַארְמִיאוּסְ'ט בַּיי אַלֶעמֶען. אִיז וויאַזוֹי פַאסְט עֶס פַאר אַן אֵייניקֶל פוּן בַּעַל שֵׁם הַקָדוֹשׁ זִיךְ צוּ מְשַׁדֵּךְ זַיין מִיט אַ בַּעַל עֲבֵירָה?

דֶער צַדִּיק הָאט אַלֶעס אוֹיסְגֶעהֶערְט אוּן גֶעזָאגְט אַז דָאס אִיז בַּיי אִים אַ גְרוֹיסֶער וואוּנְדֶער, וַוייל וִוי נָאר עֶר הָאט גֶעזֶען דָעם אִיד, הָאט עֶר גֶעזֶען אוֹיף אִים אַ קְדוּשָׁה אוּן גֶעשְׁפִּירְט אַז דָאס אִיז אַ פַאסִיגֶער שִׁידוּךְ.

אַבִּיסְל שְׁפֶּעטֶער אִיז דֶער הַייליגֶער רֶבִּי ר' בָּרוּךְ זי"ע אַרַיינְגֶעגַאנְגֶען בַּאזוּכְן דִי אַלְמָנָה פוּן רֶבִּי וֶועלְוִול זִיטָאמִירֶער זי"ע. וִוי נָאר זִי הָאט דֶערְזֶען רֶבִּי בָּרוּךְ זי"ע, אִיז זִי אִים אַנְטְקֶעגְן גֶעקוּמֶען אוּן גֶעזָאגְט: "בָּרוּךְ הַבָּא רַבִּי ר' בָּרוּךְ! הַייְנְט הָאבּ אִיךְ אוֹיסְגֶעפוּנֶען אַז אִיר זֶענְט אַן אֱמֶת'ֶער צַדִּיק אוּן דֶער גָדוֹל הַדוֹר."

זִי הָאט אִים דַאן דֶערְצֵיילְט:

"צְוָואנְציג יָאר צוּרִיק בִּין אִיךְ גֶעשְׁטַאנֶען מִיט מַיין הַייליגְן מַאן בַּיים פָּענְסְטֶער, מִיר הָאבְּן אַרוֹיסְגֶעקוּקְט אוּן גֶעזֶען וִוי מֶען טְרָאגְט אַרוּם דָעם יֶעצְטִיגְן מְחוּתָּן מִיט גֶעבִּינְדֶענֶע הֶענְט, בִּשְׁעַת אַלֶע קִינְדֶער אוּן עֶלְטֶערְן שְׁפֶּעטְן פוּן אִים.

מַיין הַייליגֶער מַאן הָאט מִיר דַאן גֶעזָאגְט: 'דוּ זֶעסְט דָעם מֶענְטְש? זָאלְסְט וִויסְן אַז עֶר אִיז רֵיין פוּן יֶעדְן זִינְד. הַלְוַואי זָאל אִיךְ זַיין אַזוֹי רֵיין וֶוען אִיךְ אִיז בַּיי אִים אַרוֹיפְקוּמֶען צוּם בֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה, אַזוֹי וִוי דֶער מֶענְטְש אִיז יֶעצְט!'

מַיין הַייליגֶער מַאן הָאט מִיר דַאן צוּגֶעזָאגְט: 'דֶער שְׂכַר פַאר דִי דָאזִיגֶע אוּמְזִיסְטֶע בִּזְיוֹנוֹת וֶועט זַיין, אַז אַ רֶבִּי, אַ גָדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל אוּן אַ גְרוֹיסֶער צַדִּיק, וֶועט זִיךְ מִיט אִים מְשַׁדֵּךְ זַיין.'."

דִי אַלְמָנָה הָאט אוֹיסְגֶעפִּירְט: "יֶעצְט, אַז אִיךְ הָאבּ גֶעהֶערְט אַז אִיר הָאט זִיךְ מְשַׁדֵּךְ גֶעוֶוען מִיט אִים, הָאבּ אִיךְ פַארְשְׁטַאנֶען אַז מַיין הַייליגֶער מַאן הָאט טַאקֶע אַייךְ גֶעמֵיינְט, אוּן אִיר זֶענְט דֶער צַדִּיק אוּן דֶער גָדוֹל הַדוֹר."

זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ.

מיט תפלה

ברכי בלעדי תחי' פַאְרצַיילְט:

געמאלן דורך: ר' וועבערמאן

די מעשה פון תפילה ווערט געזאגט פון "קול ברסלב" האטליין. לאזט אריין אייער מעשה, און די בעסטע מעשה וועט ווערן געמאלן.

שמועסטער

אינהאלטסרייכע שמועסן מיט טייערע חברים געבערענגט צו אייך דורך יוסף יהושע ווערטהיימער נ"י

נאמען: ליפא איינהארן
חדר: תלמוד תורה צאז
יארגאנג: 9
שטאט: לינדען

אַ גוטן ליפָּא, בִּיטַע שִׁטָעל זִיךְ פָּאר פַּאר'ן עוֹלָם.

אַ גוטן, טַייעֶרָע חָשׁוּבְ'ע קִינְדֶער. אִיךְ הֵייס לִיפָּא אַיינְהָארְן. אִיךְ וואוֹין אִין לִינְדֶען, נְיוּ דְזֶשֶׁערְסִי. מִיר הָאבֶּן אִין אוּנְזֶער מִשְׁפָּחָה קַיין עַיִן הָרָע פִּינְף קִינְדֶער. אִיךְ לֶערְן אִין צַאנְזֶער חֵדֶר דָּא אִין סְטָעטְן אַיילֶענְד. מַיין רֶבִּי הֵייסְט הָרַב יַעֲקֹב רָאזֶענְפֶּעלְד שְׁלִיטָ"א.

וויפִיל קִינְדֶער הָאסְטוּ אִין דַיין קְלַאס?

פּוּפְצֶן קִינְדֶער.

וָואס אִיז דִי בֶּעסְטָע חֵלֶק פּוּן דַיין טָאג אוּן פַּארְוָואס?

דִי בֶּעסְטָע פַּאר מִיר אִיז דִי לִימּוּדִים נָאךְ לָאנְטְש, מֶען זָאגְט דֶעמָאלְט צוּזַאמֶען תְּהִלִּים, מֶען מַאכְט דִי שַׁיין שְׁרַייבְּן בִּיכְל, אוּן עֶס אִיז זֶייעֶר גֶעשְׁמַאק.

וָואס אִיז דַיין סֵדֶר הַיּוֹם?

אִיךְ שְׁטֵיי אוֹיף בְּעֶרֶךְ 7:40, מַיין בָּאס קוּמְט בְּעֶרֶךְ 8:20, מִיר הֵייבְּן אָן חֵדֶר 9:00, אוּן עֶנְדִיגְן 5:20, אִיךְ קוּם אָן אִינְדֶערהֵיים בְּעֶרֶךְ 6:00.

וָואס גְלַייכְסְטוּ צוּ טוּן אִין דִי פְרֵייעֶ צַייט?

אִיךְ בִּין אַיינְגֶעשְׁרִיבְּן אִין מַתְמִידֵי טַאלַאנְט, אִיךְ מַאךְ דִי הֶערְלִיכֶע פְּרָאיֶעקְטֶן אִינְדֶערהֵיים, אוּן אִין דִי פְרֵייעֶ צַייט אִין חֵדֶר גְלַייךְ אִיךְ צוּ לֶיינֶען בִּיכְלֶעךְ וָואס דֶער חֵדֶר שְׁטֶעלְט צוּ.

וָואס אִיז דַיין בֶּעסְטָע חֵלֶק פּוּן שַׁבָּת?

שַׁבָּת נָאכְמִיטָאג. אִיךְ הָאבּ זֶייעֶר לִיבּ צוּ שְׁפִּילְן מִיט מַיינֶע גֶעשְׁוִוויסְטֶער.

אִין וֶועלְכֶע שׁוּל דַאוֶוענְסְטוּ שַׁבָּת?

שַׁבָּת בַּיינַאכְט דַאוֶוענֶען מִיר אִין בֵּית הַמֶּדְרָש אַבְּרֵכִים, שַׁבָּת צוּפְרִי אוּן בַּיי שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת דַאוֶוענֶען מִיר אִין הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ בְּרֶסְלֶב לִינְדֶען, דִי וֶועג צוּם שׁוּל נֶעמְט בְּעֶרֶךְ אַ הַאלְבֶּע שָׁעָה צוּ גֶיין פּוּן מַיין הוֹיז. אוֹיךְ דָערְוַוייל אִיז נָאר דָּא אִין בְּרֶסְלֶב לִינְדֶען אַ מִנְיָן שַׁבָּת צוּפְרִי אוּן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת.

אוֹיךְ וֶועלְכֶע יוֹם טוֹב קוּקְסְטוּ דִי מֶערְסְטֶע אַרוֹיס אוּן פַּארְוָואס?

אוֹיךְ דִי יוֹם טוֹב חֲנוּכָּה. עֶס אִיז זֶייעֶר אַ גֶעשְׁמַאקְע יוֹם טוֹב, מֶען צִינְדְט דִי הַיילִיגֶע חֲנוּכָּה לֶעכְט, אוּן אוֹיךְ הָאבּ אִיךְ זֶייעֶר שְׁטַארְק לִיבּ דִי דָאוּנַאטְס.

וֶועלְכֶע טָאג וֶועט אִיר אֵייבִּיג בְּלַייבְּן אִין זִכָּרוֹן?

מַיין אָפּשָׁערן, עָס בְּרענְגְט מִיר אַרוֹיף גוּטָע זִכְרוֹנוֹת.

הָאסְט אַ שִׁיעוּר אִין שַ"ס כְּסִדְרָן?

יָא בָּרוּךְ הַשֵּׁם, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעעֶנְדִיגְט אַפָּאר מַסֶּכְתּוֹת אִין שַ"ס, אוּן אִיךְ גֵיי וַוייטֶער יֶעדֶע מָאל וָוען אִיךְ קֶען.

וויפִיל מָאל הָאסְטוּ שׁוֹין גֶעעֶנְדִיגְט מִשְׁנַיוֹת, אוּן וואוּ

הַאלְטְסְטוּ יֶעצְט?

אִיךְ הַאלְט יֶעצְט בַּיי מַסֶּכֶת שַׁבָּת דִי עֶרְשְׁטֶע מָאל.

הָאסְטוּ שׁוֹין גֶעמַאכְט אַנְדֶערֶע סִיוּמִים חוּץ פוּן דֶעם?

יָא, אִיךְ הָאבּ שׁוֹין גֶעעֶנְדִיגְט אַפָּאר מָאל תְּהִלִּים.

וָועלְכֶע נִיגוּן וָואס עֶנְק זִינְגֶען בַּיי דִי שַׁבָּת סְעוּדָה הָאסְטוּ דִי מֶערְסְטֶע לִיבּ?

דִי נִיגוּן 'דְּרוֹר יִקְרָא לְבֶן עִם בַּת'.

מִיט וָואס אַרְבֶּעט דַיין טַאטָע?

אִין דִי וִוינְטֶער אִיז עֶר אַ מְלַמֵּד. אִין דִי זוּמֶער וֶוייסְט יֶעדֶער אֵיינֶער אַז עֶר אִיז דֶער גֶעטְרֵייעֶ רֹאשׁ הַמַּדְרִיכִים אִין אִילָן הַחַיִים קֶעמְפּ אִין בְּרֶסְלֶבְ'ע קֶעמְפּ.

וויאַזוֹי פִילְט זִיךְ טַאקֶע צוּ זַיין דֶער זוּן פוּן רֹאשׁ הַמַּדְרִיכִים?

סְ'אִיז זֵייעֶר גוּט, אוּן אַסַאךְ מָאל קֶען זִיךְ עֶס אֲפִילוּ לוֹינֶען.

קֶענְסְטוּ אוּנְז דֶערְצֵיילְן עֶפֶּעס מֶער פוּן דִי גֶעגְנְט וואוּ דוּ וואוֹינְסְט?

לִינְדֶען אִיז זַייעֶר אַ שֵׁיינֶע שְׁטָאט, אִין מַיין גֶעגְנְט אִיז דָא גָאר שֵׁיינֶע אוּן בְּרֵייטֶע גַאסְן, עֶס פִילְט זִיךְ מַמָּשׁ וִוי אִין דִי קָאנְטְרִי, דִי גֶעשְׂמַאקְע וֶועטֶערְס אוּן דִי שֵׁיינֶע גְרָאז. וִוי אוֹיךְ הָאבְּן אוּנְז אַסַאךְ אִידִישֶׁע שְׁכֵנִים.

וָועלְכֶע סְפֶּצִיעֶלֶע טַאלַאנְט הָאט דִיר דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעגֶעבְּן?

אִיךְ קֶען זַייעֶר שֵׁיין זִינְגֶען אוּן אוֹיךְ קֶען אִיךְ שֵׁיין מָאלְן. וִוי אוֹיךְ קֶען אִיךְ מַאכְן זַייעֶר שֵׁיינֶע זַאכְן מִיט קְלֶעי. שְׂכַח אֵייבֶּערְשְׁטֶער פַּארְ'ן מִיר גֶעבְּן אַזוֹיפִיל גוּטָע טַאלַאנְטְן.

אַ גְרוֹיסְן שְׂכַח פַּארְן מִיטְטֵיילְן מִיט אוּנְז אַזָעלְכֶע שֵׁיינֶע אוּן אִינְטֶערֶעסַאנְטֶע זַאכְן.

אויב אירווילט אז מיר זאלן אייך אינטערוויוען, אדער איר האט א געדאנק פון א אינגל וואס עס וואלט געווען פאסיג צו כאפן א שמועס מיט אים, לאזט אונז וויסן דורך רופן 845-379-1161, אדער קענען די חשובע עלטערן שיקן אן אימעיל צו: kinderheim@bletelmagazine.com

משפחת גלילק

זַיין בַּאהאפֿטן.

הענדי דערצײלט: לעצטע וואך לְכבוד ראש חודש האט מײַן מאמע אונז אײַבערראשט און געבאקן מיט אונז אַ קוכן. מיר האבן אַלע ארויפגעטאנצן נעבן אונזער פּענסטער, וואו מיר קענען באקוועם זיצן און גוט צוקוקן ווי מײַן מאמע קאכט און באקט.

מײַן מאמע האט אנגעהויבן מעסטן די מעל אוף צוקער, באקוקט די אייער, אוף אַרײַנגעלייגט אַלעס וואס מען דארף צו מאכן דאס טײג.

יעדער קינד האט געקענט אַרײַנגיסן אַן אַנדערע זאך אין די שיסל.

מיר האבן געלאכט ווען אונזער קלײנער נתי האט אויסגעשטרעקט זײַן האנט צו העלפן אַרײַנגיסן מיט יעדן איינעם.

נאכדעם וואס אַלעס איז שוין געווען אין די שיסל, האט מײַן מאמע ארויפגעלייגט דעם דעקל און

געדרייט דעם קנעפּל פון די מאשין, אבער... נארנישט ריקט זיך נישט.

זי קוקט אונז אן מיט גרויסע אפענע אויגן! גלייך האט ווען־לעלע זיך אנגערופן: "הייליגער באשעפער, העלף די מאשין זאל ארבעטן!" און דאן האט מײַן מאמע זיך געכאפט אז די מאשין איז אפילו נישט איינגעפּלאגט.

"אה! א מאשין אלײן קען נישט ארבעטן; נאר אויב עס איז איינגעפּלאגט אין די עלעקטריק ארבעט עס."

"קינדערלעך," האט מײַן מאמע זיך אנגערופן הויך, "פּונקט אזוי איז אַ איד. מען מוז זײַן איינגעפּלאגט כּדי צו קענען זײַן אַן ערליכער איד."

"מאמי," האב איך זיך אנגערופן, "ווער מיינט דאס אַז אַ איד דארף זײַן איינגעפּלאגט?"

"דו פֿרעגסט גוט, הענדי. עס מיינט אַז אַ איד דארף זײַן באהאפּטן צום אייבערשטן, נאר אזוי קען מען זײַן אַ איד. און ווער ווייסט ווי־אזוי מען באהאפּט זיך צום אייבערשטן?" האט מײַן מאמע געפֿרעגט.

"איך ווייס!" האט ווועלווועלע אויסגערופן. "מײַן רבי האט אונז געזאגט אין חדר, אַז ווען מען שמועסט מיטן אייבערשטן, מען דאוונט אוף מען בעט אלעס פונעם אייבערשטן, ווערט מען צוגענקלעבט צו אים."

"טאקע אזוי, ווועלווועלע," האט מײַן מאמע צוגעשטימט און זיך געלאזט הערן מיט אַ געזאנג: "וויל דער רבי האט געזאגט, אַז ס'איז נישט מעגליך צו זײַן אַ איד אן התבודדות."

בשעת די טײג האט זיך געמישט, האבן מיר געזונגען דעם שיינעם ניגון. דערנאך האבן מיר זיך געזעצט ארום דעם טיש, און מײַן מאמע האט געגעבן פאר יעדע קינד אַ שטיקל טײג.

נתי האט אויסגעשטרעקט זײַן האנט

בָּעטְנדִיג טייג, אוּן מַיין מַאמָע הָאט אִים גֶעגָעבְּן אַ קְלַיין שְׁטִיקְל. אִיר וֵייסְט וָואס עֶר הָאט גֶעטוּן מִיט דָעם? עֶר הָאט עֶס גְלַייךְ אַרַיינְגֶעלֵייגְט אִין מוֹיל!

נָתִי הָאט שְׁטַארְק גֶעוֶוויינְט וָוען מֶען הָאט עֶס אַוֶועקְגֶענוּמֶען פּוּן אִים, הָאט אִים מַיין מַאמָע גֶעגָעבְּן יָאגוּרְט עֶר זָאל זִיךְ בַּארוּאִיגֶן.

בְּשָׁעַת מִיר הָאבְּן גֶעפָּארעמְט דִי קוּכֶן וִוי דְרַייִדְלָעךְ, מְנוֹרוֹת אוּן אַנְדֶערע שַׁיינֶע זַאכְן, הָאבְּן מִיר זִיךְ צוּגֶעקוּקְט וִוי נָתִי עֶסְט... אַלֶעס אִיז גֶעוָוארְן שְׁמוּצִיג: זַיין הָאר, זַיין גַאנְץ פָּנִים, זַיינֶע הֶענְט פַארְשְׁטַייט זִיךְ, אוּן זַיין גַאנְצֶע קְלַייד.

מַיין מַאמָע הָאט גֶענוּמֶען דִי קֶעמְערֶע אוּן גֶעכַאפְּט אַ בִּילְד פּוּן נָתִי צוּ זָען וִוי שְׁמוּצִיג עֶר אִיז.

"עֶר אִיז אַזוֹי זִיס, אֶמֶת? הֶענְדִי, אוֹיב דוּ וָואלְסְט אַזוֹי גֶעגֶעסְן יָאגוּרְט, וָואלְט עֶס גֶעוֶוען זִיס? אָה, בְּכְלָל נִישְׁט! אָבֶּער פַארְוָואס נִישְׁט? וַוייל אִיךְ בִּין שׁוֹין גְרוֹיס אוּן אִיךְ וֵוייס שׁוֹין וִויאַזוֹי מֶען עֶסְט מִיט דֶרֶךְ אֶרֶץ."

"קִינְדֶער," הָאט מַיין מַאמָע גֶעפְרֶעגְט, "וָואס טוּט נָתִי בַּיים עֶסְן וַוייל עֶר אִיז נָאךְ קְלֵיין, וָואס גְרוֹיסְע קִינְדֶער וֵוייסְן שׁוֹין אַז עֶס אִיז נִישְׁט קַיין דֶרֶךְ אֶרֶץ אַזוֹי צוּ עֶסְן?"

"עֶר עֶסְט מִיט דִי הֶענְט," הָאט וֶועלְוֶועלָע גֶעזָאגְט. "אוּן עֶר עֶסְט מִיט גֶערוּדָער אוּן שְׁטֶעלְט זִיךְ אוֹיף," הָאבּ אִיךְ צוּגֶעלֵייגְט, "אוֹיךְ מַאכְט עֶר זִיךְ אִינְגַאנְצְן שְׁמוּצִיג.

שִׁכּוֹר אֵייבֶּערְשְׁטֶער פַּאר מַיינֶע וואוֹילֶע קִינְדֶער וָואס וֵוייסְן וִויאַזוֹי אַ אִיד עֶסְט.

טרעף צו

וועלכע חלק פון לאנדאן איז אין פראנקרייך?

שאלה און ענטפער פון פאריגע וואך:

צען פייגלעך זענען געפלויגן אין הימל, איינער האט אראפגעשאסן דריי פייגל. וויפיל פייגל זענען איבערגעבליבן?

די דריי וואס מ'האט געשאסן, ווייל די איבריגע זענען אוועקגעפלויגן.

מילתא דבדיחותא

בשעת מעשה שפירסטו בעסער?

א דאקטאר האט אמאל געזאגט פאר'ן פאציענט אז טרינקען צופיל בראנפן איז נישט געזונט. זאגט דער פאציענט: אבער איך שפיר אסאך בעסער נאכ'ן טרינקען.

זאגט דער דאקטער: "כאטש בשעת מעשה שפירסטו טאקע בעסער, אבער שפעטער מאכט עס פראבלעמען פאר די מאגן און פאר די לעבער".

ענטפערט דער פאציענט: "אה, דאס איז נישט קיין פראבלעם, ווייל איך האלט אייביג בשעת מעשה..."

א מיליאן דאלאר

א איד איז אמאל צוגעגאנגען צו זיין חבר און זאגט אים: "מזל טוב, איך הער אז דו האסט געוואונען א מיליאן דאלאר!"

ענטפערט אים יענער: "קודם כל, נישט איין מיליאן, נאר צוויי. צווייטנס, נישט איך, נאר מיין ברודער. דריטנס, נישט געווינען, נאר פארלוירן".

ספר המדות'ל

תְּפִלָּה

ה. עַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה מִתּוֹךְ דֹּחַק, תְּפִלָּתוֹ נִשְׁמַעַת.

דֶּער וָואס לֶערְנְט תּוֹרָה אֲפִילוּ וָוען עָס אִיז שְׁוֶווע�ר, וָוערְן זַיינֶע תְּפִלּוֹת אוֹיסְגֶעהֶערְט.

ו. הַמִּתְפַּלֵּל עַל חֲבֵרוֹ, וְהוּא צָרִיךְ לְאוֹתוֹ דָּבָר, הוּא נַעֲנֶה תְּחִלָּה.

וָוער עָס בָּעט דָּעם אַייבֶּערְשְׁטֶן כַּאר זַיין חַבֶר, אוּן עָר אַלַיין דַארְף אוֹיךְ הָאבֶּן דִי זַאךְ, וָוועט עָר נָאךְ פְּרִיעֶר גֶעהָאלְפֶּן וָוערְן.

בחידה טובה

וואס מיינט וואס מיינט וואס מיינט וואס מיינט מיינט מיינט דאס מיינט וואס מיינט.

קענסט טראכט וואס איז פשט פון די ווערטער?

חידות און ענטפערס פון פאריגע וואך:

וועלכע וואלט איז די מערסטע בגימטריא אין די תורה?

'תשתרר' אין פרשת קרח.

שיחה אין מלך

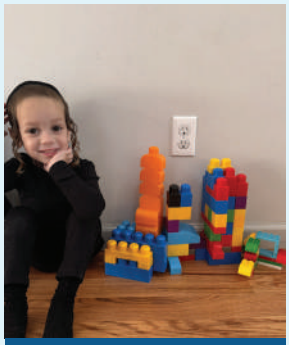
טרעף צו
וועלכע
שיחה
פון רבי'ן
זערמאנט
זיך זעם
בילז

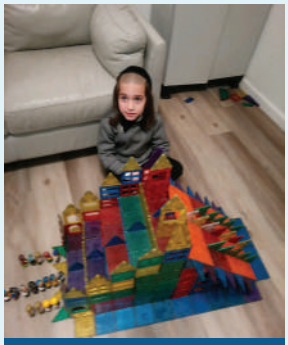
ענטפער פון
פאריגע וואך:

לויף ניט נאך די בהמות

בנו את שלכם

שימי בלעדי

שלום און יצחק אהרן פליישמאן

רבקי און אברהמי פריינד

קריינדי בוים

עמרם רוטה בן ר' שמעון

נחמן נתן פערל

נחמן יאקאבאוויטש

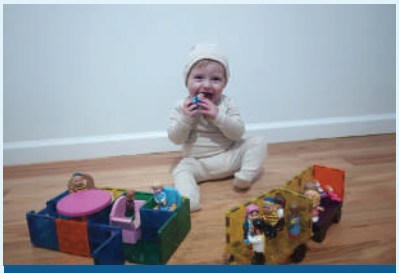
מענדי שוואַרטץ

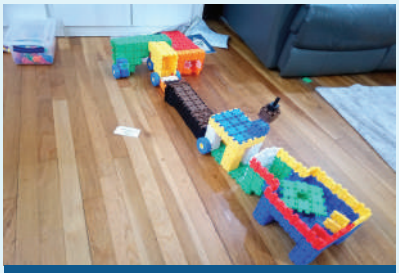
ישעי' פיש

יואליש שמן

שרי בלומי און אברהמי פריינד

שלומי בוים - כתה ג

רחל'ה יאקאבאוויטש

צבי דוב איצקאוויטש

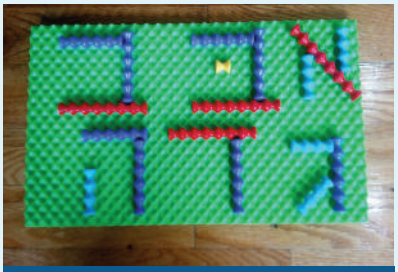
פייגעלע פרידריך

פייגי בוים - קינדערגארטן

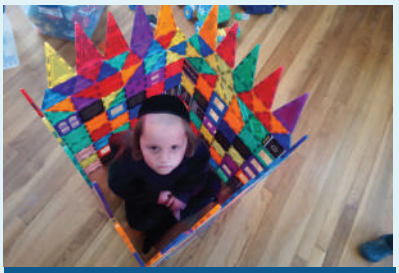
לאה שטרויס

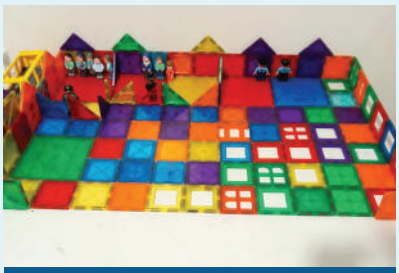
חמי וועבערמאן - בית פיגא קינדערגארטן

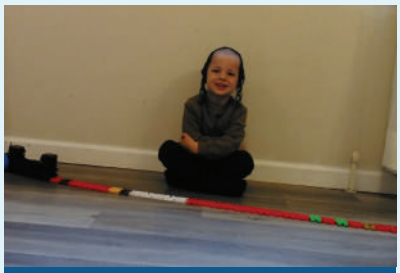
העני בלום

חיים בוים

בייניש מלכי פייגי חי'לה בוים

אברהמי יאקאבאוויטש